

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 13. ŘÍJNA 2024

Nasyť nás, Pane, svou slitovností, abychom se radovali.

EUCCHARISTIE NA MÍSTĚ ZJEVENÍ PANNY MARIE FATIMSKÝM DĚTEM,
Peregrinatio Ad Immaculatam Conceptionem, Cova da Iria, Fatima, Portugalsko, 25. června 2008.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Sestry a bratři, jsme Boží lid, který patří do jediné rodiny církve. Spojuje nás víra, naděje a láska, které nás učí náš Mistr a Pán, Ježíš Kristus. Prosme dnes za část církve, v níž žijeme, prosme za naši diecézi.:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Ježíši Kriste, pastýři svého lidu! Svěřujeme ti celou církev, ať všem lidem přináší lásku tvého Otce.
- Svěřujeme ti naši olomouckou diecézi, ať je rodinou, kde jsme jedno srdce a jedna duše.
- Svěřujeme ti naši olomouckou diecézi, ať věřící na svých místech svědčí o tobě svou vírou a žitou láskou.
- Svěřujeme ti našeho biskupa Josefa, ať je svěřenému lidu pastýřem podle tvého srdce.
- Svěřujeme ti farnosti naší diecéze, ať jsou místy živé a radostné víry, která svědčí o tvém zmrtvýchvstání.
- Svěřujeme ti všechny, kteří se podílí na životě diecéze a farností, ať svou službou pomáhají k růstu Božího království.
- Svěřujeme ti naše sestry a bratry, kteří opustili tento svět, ve své lásce je přijmi do svého království.
- Za věrné zemřelé, kteří se sytili chlebem života, aby v jeho síle žili navěky.

K: Otče našeho Pána Ježíše Krista, dobrého Pastýře svého lidu, na přímluvu Panny Marie tě prosíme za naši diecézi. Provázej ji svou milostí a požehnáním. Ať tvůj Duch je silou k obnově jejího života i při hledání nových cest pastorace a evangelizace. Neboť On s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje na věky věků.

L: Amen.

„JE VEUX QUE TU ME SERVES D’INSTRUMENT POUR ATTIRER DES CŒURS À MON AMOUR“,
(“Chci, abys mi byla nástrojem, jeňž přitáhne srdce k mojí lásce“), poutníci u oltáře sv. Markéty Marie Alacoque,
Peregrinatio Ad Immaculatam Conceptionem, bazilika Nejsvětějšího Srdce Ježíšova, Paray le Monial, Francie, 27. 6. 2008.

Poutníci s TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J., čestným občanem Pustiměře, v zátíší Kalistových katakomb
Peregrinatio Ad Limina Apostolorum, Roma, Itálie, 12. 6. 2007.

"Svatý Lukáš, evangelisto, ochránce lékařů a ikonografů, obdařený Boží Moudrostí, tys nám ve svém evangeliu zjevil Boží lásku a milosrdenství. Jako malíř, osvícený vírou, svým pokorným uměním maluje ikonu, tak jsi nám vykreslil vrcholné dílo Boží: nejbhleslavenější Pannu Marii, kterou zde uctíváme na této milostné ikoně lidskou rukou nevytvořené." ARCHA SV. LUKÁŠE V BAZILICE SV. JUSTINY, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, 11. 7. 2019, Padova, Itálie

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 20. ŘÍJNA 2024

At' spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství, jak doufáme v tebe.

PhDr. Vlasta Poláčková (*21. října 1929) a Ladislav Adamec (23.11.1930 - 23.9.2020) vítají Mons. Giovanniho Coppu, Apoštolského nuncia a pozdějšího kardinála, prvního čestného občana Drysic, 16. 6. 2001.

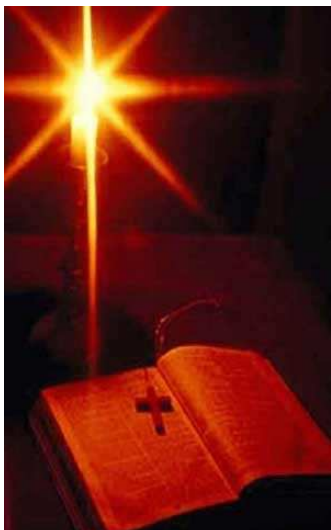
MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, o Světovém dni misií, povzbuzení výzvou poselství Svatého otce: „Jděte a pozvěte na hostinu všechny“, prosme Pána: **L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.**

- Za Svatý lid Boží, aby v duchu evangelijního podobenství Světového dne misií přinášel současnému světu radostnou zvěst o pozvání na hostinu Božího království.
- Na přímluvu sv. Lukáše, evangelisty Božího milosrdenství, prosme za uzdravení našeho národa, který díky Otci vlasti uchovává v pokladu svatovítské katedrály jeho lebku.
- Na přímluvu sv. Jana Pavla II. a bl. Karla Rakouského prosme za Ukrajinu – zemi mučedníků, ať zbavena ruského barbarství pozná čas míru.
- Za věřící, aby v tomto měsíci posvátného růžence dávali v každém ze Zdrávasů zaznít bolestnému volání lidstva, jakož i síle touhy po naději.
- Modleme se, aby církev nadále všestranně podporovala synodální způsob života který se vyznačuje spoluodpovědností, a rozvíjela účast, společenství a poslání, sdílené kněžími, řeholníky a laiky.
- Modleme se, aby setkání synody v Římě prospělo církvi na celé planetě.
- Za věrné zemřelé, aby pro své následování Krista došli věčné odměny.

K: Bože, tys poslal svého Syna, aby sloužil a dal život jako výkupné za všechny. vyslyš naše prosby v den, kdy slavíme jeho zmrtnýchvstání. Skrze Krista našeho Pána. **L: Amen.**

LITURGICKÉ TEXTY 28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – MDR 7,7-11

Čtení z knihy Moudrosti.

Modlil jsem se, a byl mi dán rozum, prosil jsem, a ducha moudrosti v úděl jsem přijal. Jí jsem dal přednost před žezly a trůny a bohatství ve srovnání s ní jsem pokládal za nic. Nesrovnával jsem s ní neocenitelný drahý kámen, protože všechno zlato je vzhledem k ní jen troška písku a za bláto lze počítat vedle ní stříbro. Miloval jsem ji nad zdraví a krásu, chtěl jsem ji mít raději než denní světlo, poněvadž nehasne její záře. Spolu s ní se mi dostalo všeho dobra a skrze ni nespočetného bohatství.

ŽALM 90

Nauč nás počítat naše dny, – ať dojdeme k moudrosti srdce. – Obrát se, Hospodine, jak dlouho ještě budeš čekat? – Slituj se nad svými služebníky! Nasyť nás brzy svou slitovností, – ať jásáme a radujeme se po celý život! – Potěš nás za dny, kdy jsi nás soužil, – za léta, kdy jsme zakoušeli zlé. Nechť se ukáže tvým služebníkům tvoje dílo, – tvá sláva jejich synům. – Ať je nad námi dobrotivost Pána, našeho Boha, – dej zdar práci našich rukou, – dej zdar práci našich rukou!

2. ČTENÍ – ŽID 4,12-13

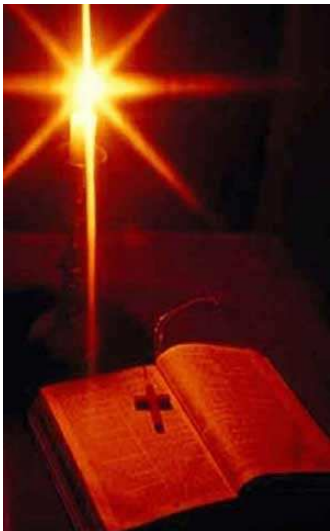
Čtení z listu Židům.

Boží slovo je plné života a síly, ostřejší než každý dvojsečný meč: proniká až k rozdělení duše a ducha, kloubů a morku a pronáší soud i nad nejvniřnějšími lidskými myšlenkami a hnutími. Není tvora, který by se před Bohem mohl ukrýt, před jeho očima je všechno nahé a odkryté a jemu se budeme zodpovídat.

EVANGELIUM – MK 10,17-30

Slova svatého evangelia podle Marka.

Když se Ježíš vydával na cestu, přiběhl nějaký člověk, poklekl před ním a ptal se ho: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?“ Ježíš mu odpověděl: „Proč mě nazýváš dobrým? Nikdo není dobrý, jenom jeden: Bůh. Znáš přikázání: ‘Nezabiješ, nezczizoložíš, nepokradeš, nevydáš křivé svědectví, nebudeš podvádět, cti svého otce i matku!’“ On mu na to řekl: „Mistře, to všechno jsem zachovával od svého mládí.“ Ježíš na něho pohlédl s láskou a řekl mu: „Jedno ti schází: Jdi, prodej všechno, co máš, a rozdej chudým, a budeš mít poklad v nebi. Pak přijď a následuj mě!“ On pro to slovo zesmutněl a odešel zarmoucen, protože měl mnoho majetku. Ježíš se rozhlédl a řekl svým učedníkům: „Jak těžko vejdou do Božího království ti, kdo mají bohatství!“ Učedníci užasli nad jeho slovy. Ježíš jim však znovu řekl: „Děti, jak je těžké vejít do Božího království! Spíš projde velbloud uchem jehly, než vejde bohatý do Božího království.“ Oni užasli ještě víc a říkali si mezi sebou: „Kdo tedy může být spasen?“ Ježíš na ně pohlédl a řekl: „U lidí je to nemožné, ale ne u Boha. Vždyť u Boha je možné všechno.“ Tu mu řekl Petr: „My jsme opustili všechno a šli jsme za tebou.“ Ježíš odpověděl: „Amen, pravím vám: Nikdo není, kdo by opustil dům, bratry nebo sestry, matku nebo otce, děti nebo pole pro mě a pro evangelium, aby nedostal stokrát víc nyní v tomto čase: domy, bratry a sestry, matky a děti i pole, a to i přes pronásledování, a v budoucím věku život věčný.“

LITURGICKÉ TEXTY 29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 53,10-11

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Hospodinu se zalíbilo zdrtit svého Služebníka utrpením; jestliže dá v oběť svůj život, uzří potomstvo, které bude žít dlouho, Hospodinův plán se zdaří skrze něho. Po útrapách se jeho duše nasytí světlem, svým utrpením můj Služebník ospravedlní mnohé, neboť na sebe vezme jejich viny.

ŽALM 33

Hospodinovo slovo je správné, – spolehlivé je celé jeho dílo. – Miluje spravedlnost a právo, – země je plná Hospodinovy milosti.

Hospodinovo oko bdí nad těmi, kdo se ho bojí, – nad těmi, kdo doufají v jeho milost, – aby jejich duše vyrval ze smrti, – aby jim život zachoval za hladu. Naše duše vyhlíží Hospodina, – on sám je naše pomoc a štít. – Ať spočine na nás, Hospodine, tvé milosrdenství, – jak doufáme v tebe.

2. ČTENÍ – ŽID 4,14-16

Čtení z listu Židům.

Bratři! Máme vynikajícího velekněze, který prošel až do nejvyššího nebe: je to Ježíš, Boží Syn. Proto se pevně držíme svého vyznání. Náš velekněz není takový, že by nebyl schopen mít soucit s námi, slabými. Naopak! Vždyť on sám byl vyzkoušen ve všem možném jako my, ale nikdy se nedopustil hříchu. Přistupujme proto s důvěrou k trůnu milosti, abychom dosáhli milosrdenství a našli milost, kdykoli potřebujeme pomoci.

EVANGELIUM – Mk 10,35-45

Slova svatého evangelia podle Marka.

K Ježíšovi přistoupili Zebedeovi synové Jakub a Jan a řekli mu: „Mistře, rádi bychom, kdybys nám splnil jednu prosbu.“ Odpověděl jim: „Co chcete, abych pro vás udělal?“ Řekli mu: „Dej, ať v tvé slávě zasedneme jeden po tvé pravici a druhý po tvé levici.“ Ale Ježíš jim řekl: „Nevíte, co chcete. Můžete pít kalich, který já piji, nebo dát se ponořit v křest, ve který já budu ponořen?“ Oni mu odpověděli: „Můžeme!“ Ježíš jim řekl: „Kalich, který já piji, pít budete a v křest, ve který já budu ponořen, ponoření budete. Ale posadit po mé pravici nebo levici není má věc, nýbrž je pro ty, kterým je to připraveno.“

Když to slyšelo ostatních deset, rozmrzeli se na Jakuba a Jana. Ježíš si je zavolal a řekl jim: „Víte, že ti, kdo se pokládají za panovníky, tvrdě vládnou národům, a velmoži dávají cítit svou moc. Mezi vámi však tomu tak nebude. Ale kdo by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vašim služebníkem, a kdo by chtěl být mezi vámi první, ať je otrokem všech. Vždyť ani Syn člověka nepřišel, aby si nechal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za všechny.“

MIMOŘÁDNÁ SBÍRKA NA OBĚTI POVODNÍ (29. 9. 2024)

DRYSICE: 18.500,-Kč; PODIVICE: 4.500,-Kč; PUSTIMĚŘ: 14.500,-Kč; TOPOLANY: 7.000,-Kč

Pán Bůh odplat' všem štedrým dárcům!

MODLITBA PAPEŽE FRANTIŠKA KE KRÁLOVNĚ MÍRU

BAZILIKA SANTA MARIA MAGGIORE, 6. ŘÍJNA 2024

Maria, Matko naše, jsme opět zde před tebou. Ty znáš bolesti a námahy, jež v této chvíli tíží naše srdce. Pozvedáme svůj pohled k tobě, noříme se do tvých očí a svěřujeme se tvému srdci. Také tobě, Maria, život připravil těžké zkoušky a lidské obavy, ale byla jsi odvážná a smělá: vše jsi svěřila Bohu, Jemu jsi odpovídala s láskou,

nezištně ses obětovala. Jako nebojácna Žena dobročinné lásky jsi se spěšně vydala pomoci Alžbětě, pohotově ses chopila potřeby manželů na svatbě v Káně; silou ducha jsi na Kalvárii prozářila noc bolesti velikonoční nadějí. Nato jsi mateřskou něhou dodávala odvahu ustrašeným apoštolům ve večeradle, a s nimi jsi přijala dar Ducha. Nyní tě prosíme: přijmi naše volání! Potřebujeme tvůj pohled, tvůj láskyplný pohled, který nás vyzývá k důvěře v tvého Syna Ježíše. Ty, která jsi připravena ujmout se našich strastí, přijď nám na pomoc v této době zatížené bezprávím a devastované válkami, setři slzy z trpících tváří těch, kdo oplakávají smrt svých drahých, svých vlastních dětí, probud' nás z letargie, která zastínila naše putování a zbav naše srdce zbraní násilí, aby se brzy naplnilo Izaiášovo proroctví: „Zkují své meče v radlice, svá kopí ve vinařské nože; národ už nezvedne meč proti národu, válce se už nebudou učit“ (Iz 2,4). Matko, obrať svůj mateřský pohled na lidskou rodinu, která postrádá radost pokoje a ztratila smysl bratrství. Matko, přimlouvej se za náš ohrožený svět, aby chránil život a odmítal válku, ujímal se těch, kdo trpí, chudých, bezbranných, nemocných a postižených, a chraň nás společný domov. Tebe, Matko, prosíme o Boží milosrdenství, tebe, která jsi Královnou míru! Obrat' smýšlení těch, kdo živí nenávist, umlč hřmot zbraní, které plodí smrt, uhas násilí, jež doutná v srdci člověka a inspiruj mírové plány v počínání těch, kdo vládnou národům. Maria, Královno posvátného růžence, rozvaž uzly sobectví a rozptyl temné mraky zla. Zahrň nás svou něžností, pozvedni nás svou starostlivou rukou a dej nám, svým dětem, své mateřské pohlazení, které nám dává naději na příchod nového lidstva, kde „...poušť se změní v zahradu a zahrada se bude pokládat za les. Na poušti bude bydlet právo a spravedlnost bude sídlit v zahradě. Dílem spravedlnosti bude pokoj a ovocem práva bude mír (Iz 32,15-17).

Ó Matko, Salus Populi Romani (*Spásu římského lidu*), oroduj za nás!

Dopis papeže Františka katolíkům na Blízkém Východě

Drazí bratři a sestry. Myslím na vás a modlím se za vás. Rád bych vás oslovil v tento smutný den. Před rokem vzplanula roznětka nenávisti; neuhasla, ale rozbujela se ve spirále násilí, v hanebné neschopnosti mezinárodního společenství a nejmocnějších zemí umlčet zbraně a ukončit tragédii války. Teče krev i slzy, roste hněv a touha po pomstě, zatímco se zdá, že málokdo se stará o to, co je nejpotřebnější a co si lidé přejí: dialog, mír. Nikdy mě neunaví opakovat, že válka je porážka, že zbraně budoucnost nebudují, ale ničí, že násilí nikdy nepřinese mír. Historie to dokazuje, ale zdá se, že nás ani léta a léta konfliktů ničemu nenaučila. A vy, bratři a sestry v Kristu, kteří přebýváte na místech, o nichž Písmo mluví nejvíce, jste malé, bezmocné stádo, které žízní po míru. Děkuji vám za to, kdo jste, děkuji vám, že chcete zůstat ve svých zemích, děkuji vám, že se navzdory všemu umíte modlit a milovat. Jste semínko milované Bohem. A stejně jako semínko, zdánlivě zadušené zemí, která ho přikrývá, vždy umí najít cestu vzhůru, ke světlu, aby přineslo plody a dalo život, tak i vy se nenecháte pohltit temnotou, která vás obklopuje, ale zasazení ve svých posvátných zemích se stáváte klíčky naděje, protože světlo víry vás vede k tomu, abyste vydávali svědectví o lásce, zatímco se mluví o nenávisti, o setkání, zatímco zuří konfrontace, o jednotě, zatímco se vše mění v odpor. S otcovským srdcem se obracím k vám, svatý Boží lide; k vám, dětem vašich starobylých církví, dnes „mučednických“; k vám, semenům míru v zimě války; k vám, kteří věříte v Ježíše „tichého a pokorného srdcem“ (Mt 11,29) a v něm se stáváte svědky síly neozbrojeného míru. Lidé dnes nevědí, jak nalézt pokoj, a my křesťané nesmíme unavovat prosit Boha o pokoj. Proto jsem dnes všechny vyzval, aby prožili den modlitby a půstu. Modlitba a půst jsou zbraněmi lásky, které mění dějiny, zbraněmi, které porážejí našeho jediného skutečného nepřítele: ducha zla, který podněcuje válku, protože je „od počátku vražedný“, „lhář a otec lži“ (J 8,44). Prosím, věnujme čas modlitbě a znovu objevme spásnou moc půstu! Chci vám, bratři a sestry, ale také všem mužům a ženám všech vyznání a náboženství, kteří na Blízkém východě trpí válečným šílenstvím, říci jednu věc: Jsem vám nablízku, jsem s vámi. Jsem s vámi, obyvatelé Gazy, mučení a vyčerpaní, kteří jste každý den v mých myšlenkách a modlitbách. Jsem s vámi, kteří jste nuceni opustit své domovy, opustit školu a práci, putovat a hledat cíl v útěku před bombami. Jsem s vámi, matky, které roníte slzy při pohledu na své mrtvé nebo zraněné děti, jako když Maria vidí Ježíše; s vámi, maličci, kteří obývají velké země Blízkého východu, kde vám úklady mocných berou právo na hru. Jsem s vámi, kteří se bojíte vzhlédnout, protože z nebe prší oheň. Jsem s vámi, kteří nemáte hlas, protože se tolik mluví o plánech a strategiích, ale málo o konkrétní situaci těch, kdo trpí válkou, k níž mocní nutí druhé; na nich však visí neúprosné Boží tázání (srov. Mdr 6,8). Jsem s vámi, žízníci po míru a spravedlnosti, kteří se nepoddáváte logice zla a v Ježíšově jménu „milujete své nepřátele a modlíte se za ty, kdo vás pronásledují“ (Mt 5,44). Děkuji vám, děti pokoje, že utěšujete Boží srdce zraněné lidským zlem. A děkuji všem, kdo vám na celém světě pomáhají; ty, kdo se starají o hladové, nemocné, cizince, opuštěné, chudé a potřebné Krista ve vás, prosím, aby tak činili i nadále s velkorysostí. A děkuji vám, bratři biskupové a kněží, kteří přinášíte Boží útěchu do lidských samot. Prosím, pohleďte na svatý lid, kterému jste povoláni sloužit, a nechte svá srdce dojímat a zanechte kvůli svým věřícím všech rozdělení a ambicí. Bratři a sestry v Ježíši, žehnám vám a s láskou vás ze srdce objímám. Ať vás Panna Maria, Královna míru, ochraňuje. Ať vás chrání svatý Josef, patron církve. Bratrsky váš,

Řím, u Svatého Jana Lateránského, 7. října 2024.

Franciscus

Poselství papeže Františka k 98. Světovému dni misí

„Jděte a pozvěte na hostinu všechny (srov. Mt 22,9)

Drazí bratři a sestry, pro letošní Světový den misí jsem vybral téma evangelijního podobenství o svatební hostině (srov. Mt 22,1-14). Když hosté pozvání odmítli, říká král, hlavní hrdina vyprávění, svým služebníkům: „Jděte proto na rozcestí a pozvěte na svatbu, koho najdete“ (v. 9). Zamyslíme-li se nad tímto klíčovým veršem v kontextu podobenství a Ježíšova života, můžeme vyzdvihnout některé důležité aspekty evangelizace. Ukazují se jako zvláště důležité pro nás všechny, Kristovy učedníky misionáře v této závěrečné fázi synodální cesty, která má v souladu s mottem „Společenství, spoluúčast, poslání“ znovu podnítit církve k jejímu prvořadému úkolu – k hlásání evangelia v současném světě.

1. „Jděte a pozvěte!“ Misie jako neúnavné vycházení a zvaní na Pánovu slavnost

Na začátku králova příkazu služebníkům jsou dvě slovesa, která vyjadřují podstatu celého poslání: „jděte“ a „pozvěte“. Pokud jde o první z nich, je třeba připomenout, že služebníci byli již dříve vysláni, aby předali královo poselství pozvaným hostům (srov. verše 3-4). To znamená, že misie je neúnavné kráčení k celému lidstvu, které má být pozváno k setkání s Bohem a ke společenství s ním. Neúnavné! Bůh, veliký v lásce a bohatý na milosrdenství, neustále vychází vstříc každému člověku, aby ho pozval ke štěstí do svého království, navzdory lhostejnosti nebo odmítnutí. Proto se Ježíš Kristus, Dobrý pastýř a Otcův posel, vydal hledat ztracené ovce izraelského lidu a toužil jít ještě dál, aby oslovil i ty nejvzdálenější ovce (srov. Jan 10,16). Před svým zmrtvýchvstáním i po něm řekl učedníkům „Jděte!“, čímž je zapojil do svého poslání (srov. Lk 10,3; Mk 16,15). Proto bude církve i nadále překonávat všechny hranice, neúnavně znovu a znovu vycházet, aniž by klesala na duchu kvůli těžkostem a překážkám, aby věrně plnila poslání přijaté od Pána. Využívám této příležitosti, abych poděkoval misionářům a misionářkám, kteří odpověděli na Kristovo volání, zanechali vše a vydali se daleko od své vlasti, aby přinášeli dobrou zprávu tam, kde ji lidé ještě neslyšeli, nebo ji přijali teprve nedávno. Drazí, vaše velkorysé nasazení je hmatatelným vyjádřením závazku poslání ad gentes, které Ježíš svěřil svým učedníkům: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy (Mt 28,19). Proto nepřestáváme prosit Boha a děkovat mu za nová a hojná misionářská povolání pro evangelizační dílo až na konec světa. A nezapomínejme, že každý křesťan je povolán k účasti na tomto univerzálním poslání vlastním evangelijním svědectvím všude tam, kde se nachází, aby celá církev stále vycházela se svým Pánem a Mistrem na „rozcestí“ dnešního světa. Ano, „dnešní drama církve spočívá v tom, že Ježíš stále klepe na dveře, ale zevnitř, abychom ho pustili ven! Tak často jsme církvi [...], která nepouští Pána ven, která si ho drží jako „něco svého“. Pán však přišel kvůli misii a chce, abychom byli misionáři“ (Promluva k účastníkům konference pořádané Dikasteriem pro laiky, rodinu a život 18. února 2023). Kéž jsme my všichni pokřtění připraveni znovu vyjít, každý podle svého životního stavu, a začít nové misijní dílo jako na úsvitu křesťanství! Vrátime-li se k příkazu krále služebníkům v podobenství, vyjítí jde to ruku v ruce s povoláním, přesněji řečeno s pozváním: „Pojďte na svatbu!“ (Mt 22,4). To naznačuje další, neméně důležitý aspekt poslání svěřeného Bohem. Jak si lze představit, tito služebníci-poslové předávali panovníkovo pozvání naléhavě, ale také s velkou úctou a laskavostí. Stejně tak poslání přinášet evangelium každému stvoření musí nutně mít stejný styl jako má ten, koho hlásáme. Jestliže světu hlásají „krásu spásonosné lásky Boží

zjevené v Ježíši Kristu, jenž zemřel a vstal z mrtvých“ (Ap. ex. Evangelii gaudium, 36), ať tak učedníci-misionáři činí radostně, velkodušně a s vlídností, která je ovocem Ducha Svatého v nich (srov. Gal 5,22); bez nátlaku, donucování a proselytismu, vždy s blízkostí, soucitem a něhou, které odrážejí Boží způsob bytí a jednání.

2. Na hostinu. Eschatologická a eucharistická perspektiva poslání Krista a církve

V podobenství král žádá služebníky, aby předali pozvání na svatební hostinu jeho syna. Taková hostina odráží hostinu eschatologickou, je obrazem konečné spásy v Božím království, která se uskuteční od nynějška s příchodem Ježíše, Mesiáše a Božího Syna, jenž nám daroval život v hojnosti (srov. Jan 10,10). Symbolizuje ji prostřený stůl, „šťavnatá jídla a vybraná vína“, až Bůh „zničí smrt navždy“ (Iz 25,6-8). Kristovo poslání je posláním plnosti času, jak prohlásil na úvod svého kázání: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království“ (Mk 1,15). Kristovi učedníci jsou tedy povoláni pokračovat v poslání svého Mistra a Pána. Připomeňme si v této souvislosti učení Druhého vatikánského koncilu o eschatologické povaze misijního závazku církve: „Misijní činnost se tedy rozvíjí v časovém rozpětí mezi prvním a druhým Pánovým příchodem [...]. Neboť dříve než Pán přijde, je třeba hlásat evangelium všem národům“ (Dekr. Ad gentes, 9). Víme, že misijní horlivost prvních křesťanů měla silný eschatologický rozměr. Cítili naléhavost hlásání evangelia. I dnes je důležité zachovat si tuto perspektivu, protože nám pomáhá evangelizovat s radostí těch, kteří vědí, že „Pán je blízko“, a s nadějí těch, kteří směřují k cíli, v němž budeme všichni s Kristem na jeho svatební hostině v Božím království. Zatímco tedy svět nabízí různé „hostiny“ konzumu, sobeckého blahobytu, hromadění a individualismu, evangelium všechny zve k božské hostině, kde vládne radost, sdílení, spravedlnost a bratrství ve společenství s Bohem a s bližními. Tato plnost života, Kristův dar, je předjímana již nyní v eucharistické hostině, kterou Církev slaví na Pánův příkaz a na jeho památku. A tak je pozvání na eschatologickou hostinu, které přinášíme všem v rámci evangelizačního poslání, neodmyslitelně spjata s pozváním k eucharistickému stolu, kde nás Pán sytí svým slovem a svým Tělem a Krví. Jak učil Benedikt XVI., „v každém slavení eucharistie se svátostně uskutečňuje eschatologické shromáždění Božího lidu. Eucharistická hostina je skutečným předznamenáním závěrečné hostiny, kterou ohlašovali proroci (srov. Iz 25,6-9) a Nový zákon ji popisuje jako „Beránkovu svatbu“ (Zj 19,7.9), která se má slavit v radosti společenství svatých“ (Ap. ex. Sacramentum caritatis, 31). Proto jsme všichni povoláni k tomu, abychom každou Eucharistii prožívali intenzivněji ve všech jejích aspektech, zejména v eschatologickém a misijním. V této souvislosti zdůrazňuji, že „nemůžeme přistoupit k eucharistickému stolu, aniž bychom se nechali vtáhnout do misijního pohybu, který vychází z Božího Srdce se záměrem dospět ke všem lidem (tamtéž, 84). Eucharistická obnova, kterou mnohé místní církve chvályhodně rozvíjí v postcovidovém období, bude také zásadní pro oživení misionářského ducha v každém věřícím. S oč větší vírou a vroucím srdcem bychom měli při každé mši provolávat: „Tvou smrt zvěstujeme, tvé vzkříšení vyznáváme, na tvůj příchod čekáme, Pane Ježíši Kriste!“ Proto bych chtěl v tomto roce zaměřeném na modlitby v rámci příprav na jubileum 2025 všechny vyzvat, aby zintenzivnili především účast na mši svaté a modlitbu za evangelizační poslání církve. Poslušna Spasitelovým slovům nepřestává při každém eucharistickém a liturgickém slavení v modlitbě Otče náš k Bohu volat: „Přijď království tvé!“ Každodenní modlitba a zvláště Eucharistie z nás takto

činí poutníky-misionáře naděje na cestě k věčnému životu v Bohu, ke svatební hostině, kterou Bůh připravil pro všechny své děti.

3. „Všechny“. Univerzální poslání Kristových učedníků a církev zcela synodální-misionářská

Třetí a poslední zamyšlení se týká příjemců králova pozvání, tedy „všech“. Jak jsem zdůraznil, „toto je jádrem misie, ono „všichni“, aniž bychom kohokoli vylučovali. Každé naše poslání tedy vyvěrá z Kristova Srdce, aby všechny přitáhlo k sobě.“ (Promluva k účastníkům Generálního shromáždění Papežských misijních děl 3. června 2023). I dnes, ve světě zmítaném rozdělením a konflikty, je Kristovo evangelium něžným a silným hlasem, který vybízí lidi, aby se setkali, uznali jeden druhého za bratra a radovali se z harmonie v odlišnosti. Bůh chce, aby „se všichni lidé zachránili a došli k poznání pravdy“ (1 Tim 2,4). Proto při své misijní činnosti nikdy nezapomínejme, že jsme poslání hlásat evangelium všem, a to „nikoli jako někdo, kdo ukládá nový závazek, nýbrž jako někdo, kdo sdílí radost, ukazuje krásné obzory a nabízí lákavou hostinu“ (Ap. ex. Evangelii gaudium, 14). Kristovi učedníci-misionáři mají vždy na srdci starost o všechny lidi v jakémkoli sociálním nebo morálním postavení. Podobenství o hostině nám říká, že na králův rozkaz služebníci „shromáždili všechny, které našli, zlé i dobré“ (Mt 22,10). Navíc právě „žebráci, mrzáci, slepí a chromí“ (Lk 14,21), tedy ti poslední a odstrčení na okraj společnosti, jsou královými zvláštními hosty. Synova svatební hostina, kterou Bůh připravil, tedy zůstává navždy otevřená všem, protože velká a bezpodmínečná je jeho láska ke každému z nás. „Neboť tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (Jan 3,16). Všichni, každý muž a každá žena, jsou příjemci Božího pozvání k účasti na jeho proměňující a spásonosné milosti. Je třeba pouze říci „ano“ tomuto bezplatnému božskému daru, přijmout ho a nechat se jím proměnit, odít se do něj jako do „svatebního roucha“ (srov. Mt 22,12). Misie pro všechny vyžaduje úsilí všech. Je proto nutné pokračovat v cestě k plně synodálně misijní církvi ve službě evangeliu. Synodalita je sama o sobě misijní a, naopak, misie je vždy synodální. Proto je dnes úzká misijní spolupráce v univerzální církvi i v místních církvích ještě naléhavější a potřebnější. Ve smyslu Druhého vatikánského koncilu a mých předchůdců doporučuji všem diecézím světa službu Papežských misijních děl, která jsou hlavním prostředkem „jednak k probouzení citění opravdu univerzálního a misionářského v katolicích, jednak k zorganizování úspěšných sbírek ve prospěch všech misíí, aby se jejich výtěžek dal rozdělit úměrně potřebám“ (Dekr. Ad gentes, 38). Proto jsou sbírky ze všech místních církví ve Světový den misíí zcela určeny pro Všeobecný fond solidarity, z něhož poté Papežské dílo šíření víry jménem papeže rozděluje prostředky na potřeby všech církevních misíí. Prosme Pána, aby nás vedl a pomáhal nám, abychom byli církví více synodální a více misijní (srov. Homilie při závěrečné mši řádného generálního shromáždění synody biskupů 29. října 2023). Nakonec obraťme svůj pohled k Marii, která prožila první Ježíšův zázrak právě na svatební hostině v Káně Galilejské (srov. Jan 2,1-12). Pán daroval novomanželům a všem hostům hojnost nového vína jako předzvěst svatební hostiny, kterou Bůh připravuje pro všechny na konci časů. Prosme i dnes o Mariinu mateřskou přímluvu za evangelizační poslání Kristových učedníků. S radostí a péčí naší Matky, se silou něhy a lásky (srov. Evangelii gaudium, 288), krácejme a přinášejme všem pozvání Krále Spasitele. Svatá Maria, Hvězdo evangelizace, oroduj za nás!

Dáno v Římě u Sv. Jana v Lateránu dne 25. ledna 2024,
na svátek Obrácení svatého Pavla

Franciscus

ZASVĚCENÍ OLOMOUCKÉ ARCIDIECÉZE PANNĚ MARIÍ VE VÝROČNÍ DEN POSLEDNÍHO FATIMSKÉHO ZJEVENÍ

ZJEVENÍ PANNY MARIE VE FATIMĚ (13. května – 13. října 1917)

Zjevení v portugalské Fatimě začalo v roce 1916 trojím zjevením anděla desetileté Lucii Santosové, devítiletému Františkovi a sedmileté Jacintě Martovým. Po této duchovní přípravě docházelo každý měsíc od 13. května do 13. října 1917 ke zjevením Panny Marie. Tento cyklus šesti zjevení byl ukončen slunečním zázrakem. I když dětem zpočátku nikdo nevěřil a zažily krušné chvíle a výslechy, díky ochraně Panny Marie byly všechny komplikace a pomluvy překonány a tato mariánská zjevení po důkladném teologickém šetření byla uznána Církví jako pravá dne 13. října 1930. Zjevení ve Fatimě začala v době, kdy v Portugalsku vládli mimořádně silný protináboženský duch a křesťanství bylo velmi pronásledováno. Fatimské události během roku po ukončení zjevení zcela změnilly tuto negativní nábožensko-politickou situaci. Již při prvním setkání anděl děti povzbuzoval k úctě k Bohu a v této souvislosti je naučil modlitbu:

Loca de Anjo, místo 1. a 3. zjevení

Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe, miluji tě. Prosím tě za odpuštění pro ty, kteří v tebe nevěří, kteří se ti neklanějí, kteří v tebe nedoufají a tebe nemilují.

Při druhém setkání je velmi povzbuzoval k modlitbě a obětem. Řekl jim, že ze všeho mohou učinit oběti a nabídnout je Pánu.

Při třetím setkání je povzbuzoval k eucharistické úctě a naučil je následující modlitbu:

*Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, klaním se Ti v nejhlubší úctě.
Přináším ti oběť Tvého drahocenného Těla, Krve, Duše a Božství našeho Pána Ježíše
Krista, který je přítomen ve všech svatostáncích na celém světě,
na usmíření za všechna pohanění, znesvěcování a za lhostejnost, která Ho tak uráží.
Pro nekonečné zásluhy Jeho Nejsvětějšího Srdce a na přímlovu
Neposkvrněného Srdce Panny Marie prosím Tě za obrácení ubohých hříšníků.*

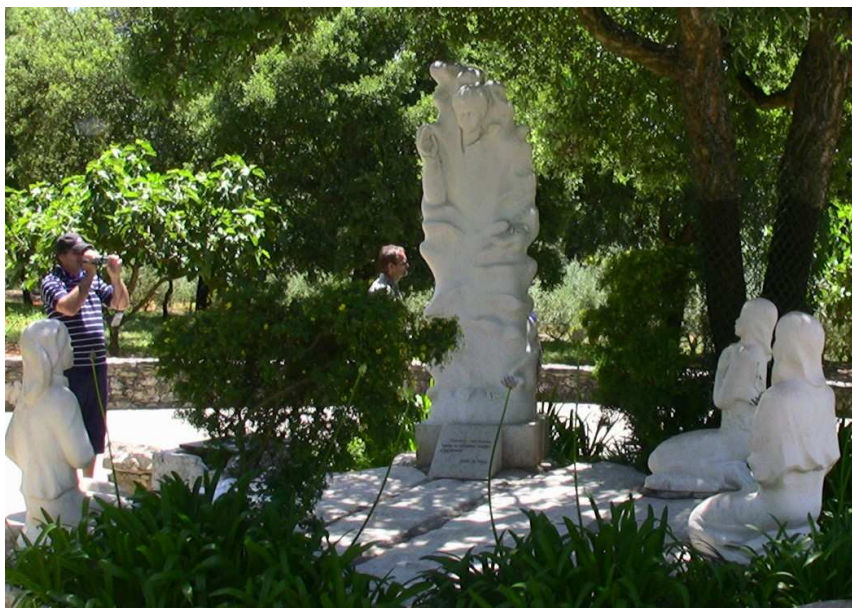
1. zjevení - 13. května 1917

13. května 1917 si Lucie Santos, František a Hyacinta Marto hráli nahoře na svahu Cova da Iria. Zatímco se jim pásly ovce, postavili si zídku kolem křoví. Náhle uviděli něco jako blesk. V domnění, že se blíží bouřka začali sestupovat, aby hnali ovce k silnici. Asi v polovině svahu uviděli nový blesk a po pár krocích uviděli před sebou nad dubem paní, oděnou v bílém šatě, zářící více než slunce. Vycházelo z ní jasné intenzivní světlo. Všichni tři se octli uvnitř světla, které paní obklopovalo a z ní se rozlévalo. Ze vzdálenosti asi půldruhého metru k nim promluvila: "Nebojte se! Neublížím vám." Na otázky odkud je a

co si přeje, odpověděla: "Přicházím z nebe. Přišla jsem vás požádat, abyste sem přicházeli po šest příštích měsíců třináctého dne vždy ve stejnou hodinu. Pak vám řeknu kdo jsem a co chci..." Děti se ptaly, zda přijdou do nebe a na dvě děvčata, která před nedávnem zemřela. Když jim Paní s laskavostí dotazy zodpověděla, zeptala se: "Chcete se obětovat Bohu a snášet všechna utrpení, která na vás sešle, jako zadostiučinění za hříchy, jimiž je urážen, a jako prosbu za obrácení hříšníků?" při posledních slovech otevřela ruce a děti zalilo silné světlo, odraz paprsků, které z jejích rukou vycházely. To světlo proniklo dětem do hrudi a do hlubin duše, takže se viděly v Bohu, který byl tím světlem, jasněji než v zrcadle. Padly na kolena a v duchu opakovaly andělem naučenou modlitbu. Paní pak ještě řekla: "Modlete se každý den růženec, abyste tak vyprosili světu mír a konec války." Pak se začala zvedat a vznášet směrem k východu a její světlo jakoby před ní otvíralo cestu do nebeské klenby.

2. zjevení - 13. června 1917

13. června po modlitbě růžence spatřili Lucie, František a Hyacinta odraz blížícího se světla a nad dubem se Paní zjevila podruhé. Na Luciinu otázku, co si přeje, odpověděla: "Přeji si, abyste sem přišli příští měsíc 13., abyste se modlili každý den růženec a naučili se číst. Potom vám řeknu, co chci." Dále Lucie přednesla své prosby včetně vzetí do nebe. V odpovědích se mimo jiné dozvěděla, že Ježíš chce, aby ho lidé poznali a milovali a ona mu má přitom pomoci.

O poco dos pastorinhos, místo 2. zjevení

Také řekla, že Ježíš: "Chce zavést ve světě úctu k mému Neposkvrněnému srdci." Lucie projevila smutek, že zůstane na zemi sama. Paní se soucitně zeptala zda ji to hodně bolí a dodala: "Neztrácej odvahu. Nikdy tě neopustím, mé Neposkvrněné srdce bude tvým útočištěm a cestou, která tě povede k Bohu."

Opět je zalila záře jejich paprsků a před pravou dlaní Panny Marie bylo srdce ovinuté trním, které se je zdálo probodávat. Všichni pochopili, že je to Neposkvrněné srdce Mariino, zraňované lidskými hříchy, a že si přeje odčinění těch vin." To bylo na závěr zjevení a všichni tři to uchovávali jako první tajemství i když jim v té věci mlčení nebylo přikázáno.

3. zjevení - 13. července 1917

13. července na Cova da Iria se děti již modlily se zástupem. Paní přišla a zopakovala své prosby. Lucie mimo další prosby požádala o zázrak a Paní ho přislíbila v říjnu. Pokračovala: "Obětujte se za hříšníky a říkejte často, zvláště když přinášíte nějakou oběť: Ježíši, dělám to z lásky k tobě, za obrácení hříšníků a na odčinění hříchů proti Neposkvrněnému srdci Mariinu." Při posledních slovech otevřela Paní dlaně a zdálo se, že

záře proniká zemí a všichni tři viděli jakoby ohnivě moře. V tom ohni ďáblové a duše, podobné průhledným a černým nebo bronzovým žhavým uhlíkům v lidské podobě. Vznášely se v tom požáru, zmitány plameny, které z nich šlehaly s mraky kouře, padaly na všechny strany jako jiskry při obrovských požárech, bez tíhy a rovnováhy, za bolestného a zoufalého volání a naříkání, které vzbuzovalo úděs a rozechvívalo hrůzou. Když vizionáři vzhledli k Paní, řekla jim: "Viděli jste peklo, kam se dostávají duše ubohých hříšníků. Aby je zachránil, chce Bůh ve světě zavést úctu k mému Neposkvrněnému srdci. Jestliže lidé udělají, co vám řeknu, mnoho duší se zachrání a bude mír. Válka se chýlí ke konci. Nepřestanou-li však urážet Boha, vypukne za pontifikátu Pia XI. nová, krutější válka. Až uvidíte noc ozářenou neznámým světlem, vězte, že to je velké znamení, kterým Bůh dává najevo, že potrestá svět za jeho zločiny válkou, hladem, pronásledováním Církve a svatého Otce. Aby se tomu zabránilo, přijdu požádat o zasvěcení Ruska svému Neposkvrněnému srdci a o smírné svaté přijímání o prvních sobotách v měsíci... Panna Maria uvedla předpovědi o Rusku, o pronásledování Církve, o utrpení svatého Otce i to, že některé národy zmizí z povrchu země. Oznámení o utrpení bylo podmíněné jako v případě II. světové války. Mnoho se naplnilo, pekelné nebezpečí ale stále hrozí. Zbývá také příslibený konečný triumf Mariina Neposkvrněného srdce. O tajemstvích sdělených v tento den měly děti prozatím přikázáno mlčet. A Paní dodala: "Když se budete modlit růženec, opakujte po každém desátku:

O můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchraň nás pekelného ohně a přiveď do nebe všechny duše, zvláště ty, které toho nejvíce potřebují."

Pak zjevení skončilo jako obvykle.

4. zjevení - 19.srpna 1917

13. srpna byly děti vězněny na faře a tak ke zjevení došlo později na Valinhos. Lucie, František a Hyacinta byli vyzváni, aby 13.9. přišli na Cova da Iria a denně se modlili růženec. Na dotaz, co s penězi, které tam lidé nechávají, dostali odpověď, aby se nechala udělat dvoje nosítka pro slavnost růžencové Panny Marie a zbytek sloužil na stavbu kaple a loučila se slovy:

*"Modlete se,
hodně se modlete a přinášejte oběti za hříšníky,
neboť mnoho duší přichází do pekla,
protože se za ně nikdo neobětuje a nemodlí."*

Valinhos, místo 4. zjevení

5. zjevení - 13. září 1917

13. září Lucie, František a Hyacinta se museli protlačit zástupem, z něhož na ně lidé volali své prosby. U dubu se s nimi začali modlit růženec. Paní přišla, opět poprosila o modlitbu růžence. Pochválila děti za jejich oběti a stanovila hranice pro jejich askezi s provazem. Na různé prosby odpověděla, že některé splní, některé ne. Pak se začala vznášet.

6. zjevení - 13. října 1917

13. října přišlo, na Cova da Iria vyvádla Lucie lid, aby zavřel deštníky a modlil se růženec. Pak přišla Paní a řekla Luci: "Chci ti říci, aby zde postavili k mé počtě kapli; jsem Panna Maria, královna růžence! Modlete se nadále denně růženec. Válka se chýlí ke konci a vojáci se brzo vrátí domů." Následovala Luciina prosba za nemocné a hříšníky. K jejím žádostem o uzdravení Panna Maria řekla: "Některé ano, jiné ne. Musí se polepšit a prosit za odpuštění svých hříchů. Ať neurážejí Boha, byl už tolik urážen." Pak rozevřela dlaně a nechala je zazářit odrazem slunce; a zatímco se vznášela vzhůru, promítlo se její světlo do slunce. Pak spatřili vedle slunce sv. Josefa s Ježíškem a jejich žehnání; pak Krista a Pannu Marii Bolestnou a znovu Pannu Marii jako Pannu Marii Karmelskou, vše jak měli slíbeno. V té době nastal sluneční záraz. Ustal déšť, roztrhly se mraky a ukázal se sluneční kotouč v podobě stříbrného měsíce, který začal vířivě kroužit jako ohnivě kolo metajíce všemi směry pruhy světél v barvách žluté, zelené, červené, modré, fialové, které ozařovaly oblaka, stromy, skály i lid. Pak se na několik vteřin zastavilo a nejhýřivější světelné kolo se znovu roztočilo. Ještě znovu se zastavilo a roztočilo ještě v rozmanitějším oslnivém víření. Pak všichni zažili pocit jakoby se odpoutalo od oblohy a padalo na ně. Lidé padali na kolena do bláta a vzbuzovali lítost nad svými hříchy. Tyto výjevy, trvající asi 10 minut, vidělo na 70.000 lidí nejen přímo nad místem, ale i ve vzdálenosti více kilometrů. Po skončení slunečního úkazu lidé měli šaty dokonale suché. Fatimská Panna Maria vyzývá k obrácení, k pokání, k modlitbám za hříšníky. Chce jediné to, co její Syn. Jedná se o lásku, které on učí v evangeliu. Ve své lásce k nám a za naši spásu šel do krajnosti. Stále jde o záchranu duší, to se neobejde bez lásky a ta je naší spásou, neboť Bůh je Láska a žít v lásce znamená žít v Bohu.

Zaslíbení prvních sobot

Už sv. Pius X. v r. 1912 poskytl plnomocné odpustky věřícím, kteří na první sobotu v měsíci vykonají smírnou pobožnost k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Benedikt XV. to v r. 1920 znovu potvrdil. Je to splnění přání Panny Marie ve fatimských zjeveních. V roce 1925 se zjevila Panna Maria Luci z Fatimy a žádala ji o smírnou pobožnost k jejímu Neposkvrněnému Srdci po pět za sebou jdoucích prvních sobot v měsíci. Součástí této pobožnosti má být svatá zpověď, sv. přijímání, modlitba růžence a čtvrt hodinové rozjímání o růžencových tajemstvích.

FATIMSKÉ DĚTI

"Uznání svatosti dvou fatimských dětí nás musí vést k oslavě Boha a k tomu, abychom s větším úsilím prožívali křesťanskou víru. Tito dva pasáči obohacují duchovní poklad Církve, z něhož máme všichni užitek."

/z listu portugalských biskupů k beatifikaci fatimských dětí/

Obdiv křesťanského světa ke dvěma fatimským dětem - Františkovi a Hyacintě Marto - dokazuje 264 listů, v nichž biskupové 62 zemí všech kontinentů tlumočili Svatému Stolci mínění mnoha věřících svých krajín v souvislosti s procesem beatifikace¹.

¹ Srv. *Francisci Marto, pueri-Hyacinthae Marto, puellae - Positio super virtutibus*, Romae, 1988, 2-12.

Je možná svatost mladistvých?

Dříve než bylo možné zkoumat svědectví o pověsti svatosti Františka a Hyacinty Marto, bylo třeba dát odpověď na základní otázku: jsou děti schopny vést ctnostný život v hrdinském stupni, a mohou se tedy stát kandidáty beatifikace či kanonizace? Jezuita Peter Gumpel, relátor případu fatimských dětí, podal k této situaci v roce 1988 následující vyjádření: "V posledních desetiletích se úsudek o morálních schopnostech mladistvých podstatně změnil, takže dnes jsme velmi vzdáleni chápání středověku, ale mínění, která se zastávala až po současné století. Výsledky vědeckého bádání na tomto poli měly silný vliv i na církevní oblast, totiž na pedagogiku a pastorační práci Církve. Už papež Pius X., jako pastýř duší a světec, s rozhodností otevřel těm nejmenším přístup ke svatému přijímání, a překonal námitky, které přicházely z různých stran. Je významné, že tento svatý papež byl přesvědčen, že v důsledku jeho snahy umožnit dětem přístup ke svatému přijímání, budou moci být v budoucnu kanonizovány i děti. Od dob svatého Pia X. pokročilo i vědecké bádání, což přimělo příslušné autority, aby se vyjádřily k případu kanonizace dětí. Odvolávám se na rozhodnutí plenární kardinálské kongregace, která se uskutečnila 31. března 1981, a která byla s velkou pečlivostí připravována (o názor byla požádána celá spousta odborníků z oblasti psychologie, pedagogiky, dogmatické, morální a spirituální teologie). Shoda závěrů všech zmíněných specialistů je vskutku ohromující. Přirozeně, v posouzení hrdinnosti dětí nelze předpokládat, že jejich život ctností byl na úrovni mnoha dospělých. Avšak v každém posudku na hrdinnost ctností je třeba brát ohled na osobu kandidáta, na jeho věk, pohlaví, prostředí ve kterém vyrůstal a žil, na jeho životní stav, na osobní povolání a milosti, kterých se mu od Boha dostalo, a které Bůh uděluje naprosto svobodně"².

Krátký životopis fatimských pasáček

Francisco Marto se narodil 11. června 1908 v kraji Aljustrel, ve farnosti Fatima, v obci Vila Nova de Ourém. Zde se narodila i Hyacinta, která spatřila světlo světa 11. března 1910. Jejich rodiče vlastnili malou zemědělskou usedlost a několik ovcí. Žili tedy velmi skromně, nikoli však v bídě. Velkou péči věnovali křesťanské výchově svých dětí. František, spolu s jinými, navštěvoval hodiny katechizmu u tety Růženy: šlo zajisté o první uvedení do křesťanské nauky. Doma byli navyklí se modlit a občas také se modlili růženec. V šesti letech začal František vyvádět na pastvu maličké otcovo stádo. Někdy jej doprovázela i mladší sestra Hyacinta. Při hlídání ovcí se obvykle potkávali se strýcovým stádem, které vyváděla na pastvu Lucie, která bylo o něco starší než oni (narodila se v roce

² "Zpráva relátora případu Františka a Hyacinty Marto, p. Petera Gumpela S.I.", tamtéž, cit. 2-3.

1907)³. Tři děti trávil téměř celé dny mimo domov, staraly se o ovce a čas si krátily dětskými hrami.

"František jakoby ani nebyl Hyacintiným bratrem - říká sestřenice Lucie - snad kromě podoby. Nebyl vrtošivý a neposedný jako ona. Naopak, byl klidný a vlídný povahy. Když mu při našich hrách a zábavách někdo upíral jeho vítězství, nekladl odpor a místo přenechal. Omezil se jen na dotaz: "Myslíš, žeš vyhrál? No, dobře! Mně na tom nezáleží"⁴.

Hyacinta byla docela jiná než František, jak píše Lucie: "Společnost s ní se někdy stávala dost nesnesitelnou vzhledem k jejímu příliš urážlivému charakteru. Jakýkoli nepatrný problém, kterých se při dětské hře objeví, stačil k tomu, aby se podrážděně stáhla do kouta, zamračená, uvazujíc mezka, jak jsme říkali. [...] Už tehdy (ještě před událostmi roku 1917) však měla dobré srdce: a dobrý Bůh ji obdařil sladkým a něžným charakterem, díky němuž byla současně láskyhodnou a přitažlivou"⁵.

Poté, co pojedli, měli ve zvyku recitovat některé modlitby. S jednoduchostí, která je vlastní dětem, se mnohdy spokojili jen se "Zdrávas Maria" a "Otče náš", přičemž ostatní modlitby vynechali, aby byli dříve hotovi a tak jim zbylo více času na hry.

Na podzim roku 1916, právě když pásli malé stádo ovcí na *Loca do Cabeça*, prožili tři pasácci podivuhodné setkání s '*Andělem eucharistie*'. Podle toho, co nám Lucie sdělila, se jim tehdy ukázal anděl, který v levé ruce držel kalich, zatímco v pravé nad ním držel hostii, z níž do kalicha kanuly krůpěje krve. Anděl sám poklekl po boku tří dětí a vyzval je, aby spolu s ním třikrát opakovaly tuto invokaci: "Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, hluboce se vám klaním a obětuji drahocenné tělo, krev, duši a božství Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích světa, jako náhradu za urážky, svatokrádeže a nezáměry, kterým je urážen. Pro nekonečné zásluhy jeho Svatého Srdce a Neposkvrněného srdce Mariina, vás prosím za obrácení ubohých hříšníků". Poté co mírně pozvedl kalich a hostii, anděl podal Lucii hostii, zatímco Hyacintě a Františkovi podal obsah kalicha. Když tak učinil řekl: "Vezměte a pijte tělo a krev Ježíše Krista, strašlivě znevážené nehodnými lidmi. Odčिňujte jejich zločiny a těšte svého Boha". Potom se znovu vrhl na zem, třikrát opakoval stejnou modlitbu: "Nejsvětější Trojice..." a pak zmizel⁶.

V trojici dětí od onoho dne sílila potřeba modlitby, tak, jak jim bylo sděleno. Zvláště u Františka rostla touha přijmout Ježíše v eucharistii a co nejdéle prodlévat před svatostánkem, aby tak dělal společnost Ježíšovi, který je lidmi odmítán a urážen. U Hyacinty se zvláště po jednom ze zjevení Panny Marie, k nimž poté došlo, rozvinul hluboký soucit s hříšníky a utrpením, kterému jdou vstříc, jestliže se neobráť. Proto v ní sílila modlitba za obrácení hříšníků a současně duch oběti a pokání.

Když 13. května 1917 pásly děti stádo na Cova da Iria, byly překvapeny zjevením Naší Paní, která jim přikázala, aby se tam vracely každého třináctého dne v měsíci až do října. Během zjevení 13. července bylo třem dětem svěřeno tajemství, které nesměly nikomu sdělit⁷. V průběhu tohoto zjevení - podle sestry Lucie - jim Paní z nebe řekla: "Obětujte se

³ Lucie je dcerou Antonia dos Santos a Marii Rosy, kteří sídlili v Aljustrelu; je poslední ze sedmi sourozenců (jeden bratr a pět sester). Jako jediná z tzv. "fatimských vizionářů" dosud žije. Ve 14-ti letech vstoupila do koleje sester Dorotejek ve Vilar (Oporto). V 19-ti letech se stala dorotejskou novičkou v Tuy (Španělsko). 3. října 1934, u příležitosti slavných slibů, sdělil leiriský biskup její pravou totožnost, kterou sestra Lucie z poslušnosti stále držela v tajnosti. V roce 1948 dostala od papeže Pia XII. souhlas, aby se mohla přestěhovat na Karmel v Coimbra, kde dosud - jako třiadvadesátiletá žije svůj život modlitby a pokání. Napsala knihu svých pamětí (*Paměti sestry Lucie*, vydáno péčí L. Kondora ve Fatimě v r. 1980).

⁴ *Tamtéž*, str. 118.

⁵ *Tamtéž*, str. 21s.

⁶ *Tamtéž*, str. 62s a 22.

⁷ Srv. *tamtéž*, str. 156.

za hříšníky a často opakujte, zvláště když přinášíte nějakou obět': Ó Ježíši! Je to z lásky k tobě, pro obrácení hříšníků a za odčinění hříchů spáchaných proti Mariinu Neposkvrněnému srdci"⁸. Toto doporučení se stalo, zvláště pro Hyacintu, důležitým východiskem a charakteristikou jejího života modlitby, můžeme říci její spirituality.

Když se 13. srpna děti chystaly, že půjdou na Cova da Iria, postavil se jim do cesty Arturo de Oliveira Santos, úředník obecního úřadu Vila Nova de Ourém, svobodný zednář a volnomyšlenkář, který nenáviděl Církev: vyhrůžkami a nátlakem se je snažil přinutit, aby mu sdělily tajemství. Na jejich rozhodné odmítnutí reagoval hrozbou, že je nechá zaživa usmažit v kotli s vařícím olejem; avšak ani přes tuto krutou hrozbu, žádné z nich nepodlehlo nátlaku, ani nezjevilo tajemství, které jim Panna Maria svěřila⁹.

K objasnění, co znamenají "hrdinné ctnosti" u dětí, bylo řečeno, že při jejich hodnocení nelze očekávat něco výjimečného. To platí i v případě sourozenců Martových: jsou a zůstanou dětmi, které úměrně svému věku věrně odpověděly na nezasloužené Boží výzvy a žily proto opravdovým křesťanským životem, přesahujícím onen běžný způsob života, s jakým se setkáváme u hodných, křesťansky vychovávaných dětí jejich věku. Vždyť přece událost jejich uvěznění, hrozby, kterým byly vystaveny – dokonce že budou vhozeni do kotle s vařícím olejem a tak zemřeli - , stejně jako jejich odmítání zjevit tajemství, tedy projev věrnosti slibu, který dali Paní, vynášejí na světlo skutečnost, že i děti, vedené a podněcované Boží milostí, jsou s to vykonat mimořádné a v úzkém slova smyslu vskutku „hrdinské“ činy.

Kvůli odmítnutí, kterým odpověděli na důrazné naléhání starosty, byly tři děti zavřeny do městského žaláře v Ourém. Tam se je vězni snažili přesvědčit, aby sdělily, co vědí; jedinou odpovědí, které se pasáček dočkali však byla jen výzva, aby žili křesťansky a modlili se s nimi růženec. Současně se vzájemně povzbuzovali a jeden druhého podpírali; je dojemné číst, co o tom poznamenala Lucie: „Ve vězení se (František) ukázal být velmi oduševnělým a snažil se rozebrat Hyacintu v jejich nejtesknějších hodinách. Když jsme se ve vězení modlili růženec, viděl, že jeden z vězňů klečel s čapkou na hlavě. Přistoupil tedy k němu a říká: „Chcete-li se modlit, musíte si sundat rádiovku“. Onen chudák mu ji hned dal, a on ji hned položil na svou čepici na stoličce. Zatímco vyslyšeli Hyacintu, říkal mi s hlubokým klidem a radostí: „Jestli nás zabijí, jak tvrdí, zakrátko budeme v nebi! Jak úžasné! Na ničem mi nezáleží“. Po chvíli ticha: „Kéž by Bůh dal, aby se Hyacinta nebála. Pomodlím se za ni Zdravas Maria“. A hned si sundal čapku a modlil se.

Když jej strážce zahlédl v tomto postoji, zeptal se ho: „Co to říkáš?“ „Modlím se Zdravas Maria, aby se Hyacinta nebála“.

„Malou Hyacintu nejvíce trýznila odloučenost od rodičů. Ale když jí František řekl: „Neplač, budeme to všechno obětovat Ježíši za hříšníky“, a pozvedl oči a ruce k nebi řka: „Ach, můj Ježíši! Z lásky k vám, za obrácení hříšníků“, Hyacinta dodala: „A také za Svatého otce a na usmíření za hříchy spáchané proti Mariinu Neposkvrněnému Srdci“. Až 15 dne toho měsíce byly děti vráceny zpátky rodičům, a čtyři dny nato – 19. srpna, měly tři z nich stejné zjevení jako předtím. Při všech těchto zjeveních František viděl Madonu, ale neslyšel, co říká. Dvě ostatní děti mu následně sdělily, co bylo řečeno, jak je k tomu zmocnila sama Paní. U Františka upoutává jeho upřímná dobrota, věrná vytrvalost, duch oběti a modlitby, stejně jako jeho touha přistupovat ke svatému přijímání a moci být brzy

⁸ *Tamtéž*, str. 160.

⁹ *Tamtéž*, str. 72-77 a 35s.

přijít do ráje, kam, jak doufal, se - podle odpovědi Matky Boží na jednu jeho otázku – se záhy dostane.

Smrt Františka a Hyacinty

V říjnu 1917 začal František chodit do školy. Její budova, která se nacházela blízko farního kostela, byla vzdálena něco přes dva kilometry od domova. Když se František ubíral do školy, využíval toho, že přecházel kolem kostela a trávil dlouhý čas před

„skrytým Ježíšem“, jak jej nazýval. Často když chodíval spolu s Lucií, říkával jí: „Poslyš! Ty běž do školy; já zůstanu tady v kostele u skrytého Ježíše. Mně už nestojí za to, abych se chodil učit číst; zanedlouho jdu do nebe. Až se budeš vracet, stav se pro mě“. A vskutku, když se Lucie vracela ze školy domů, našla ho na modlitbách před svatostánkem.

Od téže Františkovy sestřenice se dále dovídáme, že byl milovaným dítětem, a když se modlil a chtěl přinést nějakou oběť, raději se vytrácel a skrýval; nežádka se stávalo, že jej Lucie a Hyacinta vypátraly, jak se skrývá za zdí či keřem: chytře jim zmizel z očí, aby poklekl a modlil se anebo, jak říkával, „myslel“ na našeho Pána a utěšoval ho, protože „je pro tolik hříchů tak smutný“.

Tak uplynulo pár měsíců, když se tu na podzim roku 1918 šířila po Evropě a zvláště na iberském poloostrově zhoubná forma epidemie zánětu plic, zvaná „španělská“. Postihla všechny členy rodiny Martových, vyjma otce. Františka zasáhla natolik, že i když na krátkou dobu ozdravěl, že mohl aspoň občas do kostela, už nikdy se z nemoci nedostal. Jeho stav se naopak stále zhoršoval. Sužovaly ho intenzívní bolesti, ale snášel je trpělivě, ba dokonce s radostí a v duchu pokání: obětoval je - spolu s dalšími dobrovolnými sebezápory – za obrácení hříšníků, přičemž dlouhé hodiny trávil ponořen do modlitby. Ještě než onemocněl prahnul po tom, aby mohl přijmout svaté přijímání a mnohokrát o to žádal pana faráře; avšak podle tehdejších zvyklostí se záležitost stále odkládala, což bylo pro něj velikým trestem. Koncem března 1919 František upadal do častých krizí pláče, způsobených právě touhou moci přistoupit ke svatému přijímání.

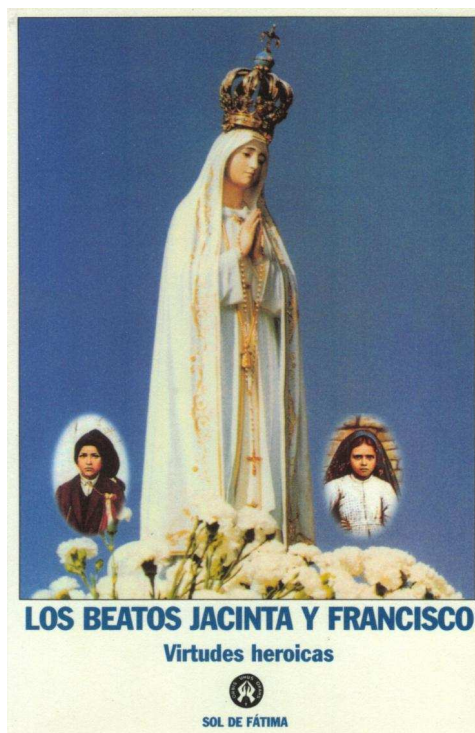
Když bylo 2. dubna zjevné, že smrt se blíží, přišel k němu pan farář, aby ho vyzpovídal: František vykonal zpověď s hlubokou zbožností. Následujícího dne, velmi brzy ráno, jen co kněz vešel do pokoje, aby mu podal viaticum, František se snažil důstojně posadit, ale síly ho opustily a padl zpátky na polštář. „Vždyť můžeš přijmout našeho Pána i vleže“, chlácholila ho babička. Ježíš tak překročil práh jeho nevinného srdce. Po dlouhé modlitbě a díkůvzdání, jeho první slova, kterými se obrátil na maminku byla: „Kdy mi otec zase přinese skrytého Ježíše?“. Přál si znovu přistoupit ke svatému přijímání. Už k tomu ale více nedošlo: 4. dubna 1919 zemřel ve věku deseti let a devíti měsíců.

Hyacinta, která byla tak láskyplně spjata s Františkem, „mnoho pro smrt bratra trpěla. Bývala dlouho zadumaná, a když se jí ptali, nad čím přemýšlí, odpovídala: „Na Františka. Ach, kdybych ho aspoň mohla vidět!“, a oči se jí zalily slzami. Také ona byla stížena španělskou horečkou. Dlouho předtím, než se mluvilo o tom, že bude hospitalizována v nemocnici Vila Nova de Ourém, pravila jednoho dne sestřenici Lucií: „Matka Boží chce,

abych vstoupila do dvou nemocnic, nikoli však, abych se uzdravila, nýbrž proto, abych více trpěla z lásky k Pánu a za hříšníky“.

V létě 1919 byla převezena do nemocnice, kde pobyla od 1. července do 31. srpna. Nato se vrátila domů. Její stav se však začal zhoršovat; byla stížena hnisavým zánětem pohrudnice. Proto byla 21. ledna 1920 převezena do Lisabonu, aby se jí dostalo důkladnější péče. Byla hospitali-zována v sirotčinci Madony zázraků, ale odtamtud byla 2. února převezena do nemocnice D. Estefânia, kde byla desátého dne téhož měsíce operována. 20. února se cítila špatně. Přijala tedy svátosti. Zavolali kněze, který ji vyzpovídal; ona s naléhavostí prosila o viaticum, a ujišťovala, že ještě téhož dne zemře. Protože však její stav nezbuzoval obav, kněz její prosbu odkázal na následující den. Maličká se s tím smířila, a nabídla i tuto oběť za hříšníky. Ještě téže noci, kolem půl jedenácté, Hyacinta tiše zesnula, aniž by u ní byl někdo z blízkých. Bylo jí devět roků a jedenáct měsíců.

Papež Jan Pavel II. během své apoštolské cesty do Portugalska, 13 května 2000 na pláni proti fatimské bazilice, postavil na svícen *pastorinhos*, Františka a Hyacintu, dvě svíce, které zažehl Bůh, aby osvětlil lidstvo v jeho temných a neklidných časech.

Eucharistie v kapli Zjevení na Cova Iria, *Peregrinatio ad Immaculatam Conceptionem*, 25. 6. 2009, Fatima, Portugalsko.

FATIMSKÉ POSELSTVÍ

Na přechodu z druhého do třetího tisíciletí se Jan Pavel II. rozhodl zveřejnit text třetí části ‚fatimského tajemství‘.

Po dramatických a krutých událostech XX. století, jednoho z nejkritičtějších v lidských dějinách, které vyvrcholilo krvavým atentátem na ‚sladkého Krista na zemi‘, se tak odhaluje skutečnost, která vytváří dějiny, a do hloubky je vysvětluje na základě duchovní dimenze, k níž je současná mentalita, často prosáklá racionalismem, hluchá.

Dějiny jsou protkány zjeveními a nadpřirozenými znameními, která přímo vstupují do lidského života, provázejí putování světa a překvapují věřící i nevěřící. Tyto úkazy, které nemohou být v rozporu s obsahem víry, musí směřovat k ústřednímu bodu Kristovy zvěsti: k lásce Otce, která vede lidi k obrácení a dává jim milost, aby se mu zcela oddali se synovskou důvěrou. Takové je i fatimské poselství, které svou naléhavou výzvou k obrácení a pokání ve skutečnosti každého vede k jádru evangelia.

Mezi moderními zjeveními je Fatima bezpochyby zjevením nejvíce prorockým. První a druhá část ‚tajemství‘, (která je pro úplnost uvedena v dokumentaci), se týká především úděsného vidění pekla, úcty k Neposkvrněnému Srdci P. Marie, druhé světové války a pak předpovědi nesmírných škod, které Rusko způsobí lidstvu svým odpadem od křesťanské víry a přilnutím ke komunistickému totalitarismu.

V roce 1917 by si to všechno nikdo nedokázal představit: tři *pastorinhos*, malí pastýři z Fatimy, vidí, poslouchají, zapamatovávají si, a Lucie, svědkyně, která přežila, na základě příkazu od biskupa z Leirie a dovolení Naší Paní, vše sepíše.

Co se týká popisu prvních dvou částí ‚tajemství‘, které už ostatně byly zveřejněny a jsou proto známé, byl vybrán text napsaný sestrou Lucií ve třetí vzpomínce z 31. srpna 1941; ve čtvrté vzpomínce z 8. prosince 1941 k němu pak přidává několik poznámek.

Třetí část ‚tajemství‘ byla napsána 3. ledna 1944 „na rozkaz biskupa z Leirie a Nejsvětější Matky ...“

Existuje jediný rukopis, který přinášíme ve fotostatické reprodukci. Zapečetěnou obálku uchovával nejprve biskup z Leirie. Pro lepší ochranu tajemství byla obálka předána 4. dubna 1957 do tajného archivu Svatého stolce. Biskup o tom informoval sestru Lucií.

Podle záznamů archivu komisař Svatého stolce P. Pierre Paul Philip O. P., se souhlasem kardinála Alfreda Ottavianiho, zanesl obálku s třetím 4 fatimským tajemstvím Janu XXIII. Ten pak po značném váhání řekl: „Počkáme. Budu se modlit. Dám vám vědět, jak jsem rozhodl.“¹

Ve skutečnosti Jan XXIII. rozhodl vrátit zapečetěnou obálku Svatému stolci a třetí část ‚tajemství‘ nezveřejňovat. Pavel VI. četl obsah obálky se substitutem kardinálem Angelem

dell'Acqua 27. března 1965 a vrátil ji do archivu Svatého stolce s rozhodnutím nezveřejnit text. Jan Pavel II. si vyžádal obálku s třetí částí ‚tajemství‘ po atentátu 13. května 1981.

Kardinál Franjo Seper, prefekt Kongregace, předal tehdejšímu substitutu státního sekretariátu Mons. Eduardu Martinez Somalovi 18. července 1981 dvě obálky: jednu bílou s původním textem sestry Lucie, psaným v portugalštině; druhou oranžovou s překladem ‚tajemství‘ do italštiny. 11. srpna pak vrátil Mons. Martinez obě obálky do archivu Svatého stolce.² Jak je známo, Jan Pavel II. hned myslel na zasvěcení světa Neposkvrněnému Srdci P. Marie a pro tuto příležitost sám připravil modlitbu, kterou definoval ‚úkon odevzdání‘. Úkon proběhl v bazilice Santa Maria Maggiore 7. června 1981 o slavnosti Letnic; tento den byl zvolen pro vzpomínku 1600. výročí prvního koncilu v Cařihradu a 1550. výročí koncilu v Efezu. Svatý otec se události nemohl zúčastnit, a proto byla jeho promluva přenášena ze záznamu. Předkládáme text, který se v přesném znění vztahuje k **úkon odevzdání**:

*„O, Matko lidí a národů, Ty znáš všechno lidské utrpení a všechny lidské naděje, Ty s mateřskou láskou pozoruješ všechny boje mezi dobrem a zlem, světlem a tmou, které otrásají světem. Přijmi naše volání, kterým se v Duchu svatém obracíme přímo k Tvému srdci, a obejmi láskou Matky a Služebnice Páně ty, kteří nejvíce touží po tomto objetí, a **současně i ty, od nichž projev odevzdání zvlášť očekáváš**. Přijmi pod svou mateřskou ochranu celou lidskou rodinu, kterou Ti Matko s láskyplnou odevzdaností svěřujeme. Ať je všem dopřán čas míru a svobody, čas pravdy, spravedlnosti a naděje.“*

Svatý otec však, aby v plnosti odpověděl na požadavky ‚Naší Paní‘, vysvětlil během Svatého roku vykoupení tento úkon odevzdání ze 7. června 1981 a zopakoval ho ve Fatimě dne 13. května 1982. Dne 25. března 1984 na Svatopetrském náměstí, během připomínky Mariina *Fiat*, které vyslovila v okamžiku zvěstování, Svatý otec, duchovně sjednocen se všemi předem ‚svolanými‘ biskupy na celém světě, svěřil Neposkvrněnému Srdci Mariinu lid a národy slovy, která svou závažností připomínají zarmoucená slova z roku 1981:

„A proto, o Matko lidu a národů, Ty, která znáš všechno lidské utrpení a všechny lidské naděje, Ty, která s mateřskou láskou vnímáš všechny boje mezi dobrem a zlem, světlem a tmou, které otrásají současným světem, přijmi naše volání, kterým se silou Ducha svatého obracíme přímo k Tvému srdci: obejmi láskou Matky a Služebnice Páně tento náš lidský svět, který Ti svěřujeme a

zasvěcujeme, plni starostí o pozemský a věčný úděl lidí a národů. Zvláště pak Ti svěřujeme a zasvěcujeme ten lid a ty národy, které tento projev důvěry a zasvěcení nejvíce potřebují.“

„Pod Tvou ochranu se utíkáme, svatá Matko Boží! Neodmítej naše prosby, když jsme v těžkých zkouškách!“

Pak Svatý otec pokračuje ještě naléhavěji a s konkrétností, téměř jako by chtěl komentovat Fatimské poselství v jeho smutném naplňování:

„Hle, stojíme před Tebou, Matko Kristova, před Tvým Neposkvrněným Srdcem, a společně s církví se toužíme připojit k zasvěcení, které z lásky k nám učinil Tvůj Syn svému Otci: ‚A pro ně se zasvěcuji‘ – řekl – ‚aby i oni byli posvěceni v pravdě‘ (Jn 17,19).

Chceme se připojit k našemu Vykupiteli v tomto zasvěcení pro svět a pro lidi, které má v jeho Božském srdci moc získat odpuštění a dosáhnout smíření.

Moc tohoto zasvěcení přetrvává po všechen čas, zahrnuje všechny lidi a národy, překonává každé zlo, které je duch temnot schopen podnitit v lidském srdci a v dějinách a které skutečně v našem čase roznítil.

Jak hluboce pociťujeme potřebu zasvěcení celého lidstva a celého světa, našeho současného světa: zasvěcení, které uskutečňujeme.

Úcta, děkování, svěření Panně Marii Theotókos spojení se samotným Kristem! Vždyť na Kristově díle spásy má mít prostřednictvím církve účast celý svět.

To ukazuje současný rok vykoupení, mimořádné jubileum celé církve.

Bud' velebena v tomto Svatém roce nad všechny tvory Ty, Služebnice Páně, která jsi v naprosté poslušnosti následovala Boží volání! Bud' pozdravena Ty, která jsi nejúžeji spojena s vykupitelským zasvěcením svého Syna! Matko církve!

Dej světlo Božímu lidu na cestách víry, naděje a lásky!

Dej světlo zvláště těm národům, jejichž zasvěcení a odevzdání od nás očekáváš.

Pomoz nám, ať v pravdě žijeme Kristovo zasvěcení pro celou lidskou rodinu současného světa.

Matko, svěřujeme Ti svět, všechny lidi a národy i samotné zasvěcení světa, vkládajíce ho do Tvého mateřského srdce.

O, Neposkvrněné Srdce! Pomoz nám vítězit nad hrozbou zla, které se tak snadno zakořeňuje v srdcích dnešních lidí a které již svými nezměrnými účinky doléhá na současný život a zdánlivě uzavírá cesty k budoucnosti.

Od hladu a války, vysvobod' nás!

Od atomové války, od nevypočitatelného sebezničení, od jakéhokoliv druhu války, vysvobod' nás!

Od hříchů proti lidskému životu od jeho počátku, vysvobod' nás!

Od nenávisti a od pohrdání důstojností Božích dětí, vysvobod' nás!

Od každého druhu nespravedlnosti ve společenském, národním a mezinárodním životě, vysvobod' nás!

Od lehkovážného přestupování Božích přikázání, vysvobod' nás!

Od pokusů zatemnit v lidských srdcích pravdu o Bohu, vysvobod' nás!

Od ztráty povědomí o dobru a zlu, vysvobod' nás!

Od hříchů proti Duchu svatému, vysvobod' nás! Vysvobod' nás!

Přijmi, o Matko Kristova, toto volání naplněné utrpením všech lidí, utrpením národů!

Pomoz nám mocí Ducha svatého překonat každý hřích, hřích člověka i ,hřích světa', hřích v jakémkoliv jeho projevu.

Ať se v dějinách světa znovu projeví nekonečná spásná moc Vykoupení, moc milosrdné Lásky! Nechť ona zastaví zlo, změní smýšlení lidí!

Ať se v Tvém Neposkrvněném Srdci ukáže všem světlo naděje!“

Sestra Lucie osobně potvrdila, že takovýto slavnostní a univerzální úkon zasvěcení odpovídal tomu, co chtěla Naše Paní („*Sim, está feita, tal como Nossa Senhora a pediu, desde o dia 25 de Março de 1984*“: „*Ano, bylo to vykonáno tak, jak žádala Naše Paní 25. března 1984*“: dopis z 8. listopadu 1989). Proto jakákoliv diskuse a každá další žádost postrádají opodstatnění.

V dokumentaci, která je k dispozici, se k rukopisům sestry Lucie připojují další čtyři rukopisy: 1) dopis Svatého otce sestře Lucii datovaný 19. dubna 2000; 2) popis rozhovoru se sestrou Lucií ze dne 27. dubna 2000; 3) sdělení, které z pověření Svatého otce přečetl 13. května t. r. ve Fatimě státní sekretář, kardinál Angelo Sodano; 4) teologický komentář kardinála Josefa Ratzingera, prefekta Kongregace pro nauku víry.

Sestra Lucie předložila Svatému otci v dopise z 12. května 1982 ukazatele pro vysvětlení třetí část ‚tajemství‘. Říká v něm:

„Třetí část tajemství se vztahuje ke slovům Naší Paní: Jestliže ne, (Rusko) rozšíří své bludy do světa a podnítl války a pronásledování církve. Dobří lidé budou mučeni a Svatý otec bude muset mnoho trpět, mnohé národy budou zničeny (13. 7. 1917).

Třetí částí tajemství je symbolické zjevení, které se vztahuje na tuto část poselství a je podmíněné tím, zda přijmeme nebo odmítneme to, co poselství žádá: ,Přijmou-li moje požadavky, Rusko se obrátí a bude mír; nepřijmou-li, rozšíří své bludy do světa, atd.

Od chvíle, kdy jsme nepřikládali váhu této výzvě, zjišťujeme, že se naplnila; Rusko zaplavilo svět svými bludy. A konstatujeme-li, že se toto proroctví ještě zcela nenaplnilo, vidíme, že k němu postupně rychlými kroky směřujeme, pokud neopustíme cestu hříchu, nenávisti, pomsty, nespravedlnosti vznikající porušováním lidských práv, cestu nemravnosti, násilí atd.

Neříkejme ale, že je to Bůh, kdo nás takto trestá; jsou to naopak sami lidé, kteří si připravují trest. Bůh nás s naléhavostí varuje a volá na dobrou cestu za plného respektování svobody, kterou nám dal; odpovědnost proto nesou lidé sami.“

Rozhodnutí Svatého otce Jana Pavla II. zveřejnit třetí část fatimského svědectví uzavírá dějinnou etapu poznamenanou lidskými touhami tragicky svázanými s mocí a nepravostí, proniknutou však milosrdnou láskou Boží a starostlivou bdělostí Ježíšovy Matky a Matky církve.

Působení Boha, Pána dějin, a spoluodpovědnost člověka v jeho dramatické a plodné svobodě, to jsou dva stěžejní body, na nichž se budují dějiny lidstva. Panna Maria, jež se zjevila ve Fatimě, obrací naši pozornost na tyto zapomenuté hodnoty, na budoucnost člověka v Bohu, ve které hraje člověk aktivní a zodpovědnou roli.

FATIMSKÉ TAJEMSTVÍ

PRVNÍ A DRUHÁ ČÁST ,TAJEMSTVÍ'
JAK JE VE SVĚ ,TŘETÍ VZPOMÍNCE'

FORMULOVALA SESTRA LUCIE

31. SRPNA 1941 A ADRESOVALA BISKUPU
Z LEIRIA-FATIMA

Musím proto něco říci o tajemství a odpovédět na první bod otázky.

Co je tajemství. Myslím si, že to mohu říci, neboť mi to dovolilo nebe. Stejně mne k tomu oprávnili i Boží představitelé na zemi, a to mnohokrát a různými listy, z nichž jeden, jak doufám, uchovává i Vaše Excelence, totiž ten od P. Giuseppe Bernarda Gonçalvese, ve kterém mi ukládá napsat Svatému Otcí. Jedním z bodů, které mi vyznačil, je zjevení tajemství. Něco jsem řekla, ale abych

Tenho para isso que falar algo do segredo e responder as perguntas feitas de investigação.

O que é o segredo?

Vissei-me que o povo diz, pois que do céu tenho já a licença. As representações de Deus na terra, têm uma autorização a isso várias vezes, e em várias castas, uma das quais, julgo que concerne a Sr.ª Irmã do Santo Padre, José Bernardo Gonçalves, na sua que me manda escrever ao Santo Padre. Um dos pontos que me indica é a revelação do segredo. Algo disse, mas para não a longo mais me permito que deva ser breve, resumida. Uma ao indiscreto, deixando a Deus a oportunidade de isso manifestar mais favorável.

Depois foi no segundo ponto a devota que de 13 de Junho a 13 de Julho me atormentou e que vi uma aparição toda se desenvolver.

Um o segredo consta de três coisas distintas, duas das quais vou revelar.

A primeira foi feita a vista do inferno!

Vissei-lhe a manifestação dos seus grandes males de fogo que parecia estar debaixo da terra. Inquietados em seu fogo os demónios e as almas, como se fossem bracos transparentes. Há e há, ou lançadas com forma humana, que flutuam no incendio levado pelas chamas que d'elas mesmas saíam juntamente com milhares de fumo, caindo para todas as partes, semelhante ao cair das folhas em os grandes incendios sem qualquer equilíbrio, entre gritos e gemidos de dor e

neprodužovala příliš ono psaní, které mělo být krátké, omezila jsem se na nezbytné, ponechávaje Bohu možnost vhodnější chvíle.

Už ve druhém listě jsem vyložila pochybnost, která mne provázela od 13. června do 13. července, a která v tomto zjevení zmizela.

Dobře. Tajemství spočívá ve třech odlišných věcech, z nichž dvě se vám chystám odhalit.

První tedy, bylo vidění pekla. Panna Maria nám ukázala velké ohnivě moře, které se zdálo být v podzemí. Do tohoto ohně byli pohrouženi d'ábové a duše, jakoby byli průzračným černým či bronzovým uhlím, s lidskými tvary, jež vlály v žáru, neseny v plamenech, které vycházely samy ze sebe spolu s oblaky kouře, a padaly ze všech stran podobně jako padají jiskry při velkých požárech, bez tíže a rovnováhy, mezi křikem a pláčem bolesti a zoufalství, jež naháněly hrůzu a roztrásaly strachem. Démony bylo možné rozpoznat ve strašlivých a odporných formách úděsných a neznámých zvířat, přitom však průzračných a černých. Toto vidění trvalo okamžik. A díky naší dobré nebeské Paní, která nám předtím přislíbila, že nás přivede do nebe (při prvním zjevení), jinak jsem

Resolviu que me dirigava e fazia estreitar de favor. Os demónios distinguiram-se por formas horríveis e negras de animais efrautas e desconhecidos, mas transparentes e negros. Esta vista foi um momento, e graças à Mãe Mãe Mãe do Céu; que antes nos tinha prevenido com a promessa de nos levar para o Céu. (na primeira aparição) de sim. Não fosse, creio que teríamos sofrido de de susto e pavor. Com seguida levantamos os olhos para a Mãe Senhora que nos disse com a voz clara e trizte. Tantas vezes para para onde vão as almas dos pobres pecadores, para as salvar Deus que está cheio do mundo e do céu a quem mandamos orar. E fizemos o que nos disser salvar-se de muitos almas e não se queira que os acobor, mas se não deixarem de ofender a Deus, no animado de t'na se começa a outra vez. Quando viestes uma noite, anunciada por uma luz desconhecida, sabei que, o grande mal que Deus nos dá de que vai a punir o mundo de seus crimes por meio da guerra, da fome, e de pragas e doenças a Igreja e ao Santo Padre. Para a expiação virei pedir a consagração da Rússia a meu Inocente Coração e a Comunhão reparadora nos primeiros trabalhos de atenderem a meus pedidos a Rússia se converterá e terá paz, se não se tratam seus casos pelo mundo; por isso mesmo e graças a promessas a Igreja, os bons e os mártires, o Santo Padre terá o direito que deseja, várias vezes foram anunciadas, por isso a Mãe Senhora cedeu a consagração. O Santo Padre consagra-se a Rússia que se converterá e terá o mundo algum tempo de paz.

J. M. J.

Na terceira parte do registo
revelado a 13 de julho de 1917
na Cova de Iria - Fátima

Escrevo em acto de obediên-
cia a vós Deus Meus, que vos
mandais por meio de meu
Querido Bem e Senhor Bispo
de Leiria e da Terra e Mi-
séria Santíssima Mãe.

Depois das duas partes
que já escrevi, vim ao lado
esquerdo de Nossa Senhora

zločiny. Přijmou-li mé žádosti, Rusko se obrátí a dojdou pokoje, jestliže ne, rozptýlí své omyly po světě, bude šířit války a pronásledování Církve. Dobří budou mučeni, Svatý Otec bude mnoho trpět, budou zničeny mnohé národy. Nakonec, mé Neposkvrněné Srdce zvítězí. Svatý Otec mi zasvětil Rusko, které se obrátí, a světu bude doprán čas míru.¹⁰

◆ TŘETÍ ČÁST "TAJEMSTVÍ"

Třetí část tajemství, zjeveného 13. července 1917 v Cova di Iria-Fatima.

Piši pod poslušností Vám, můj Bože, který mi tak přikazujete prostřednictvím J.E. biskupa z Leiria a Vaší a mojí Nejsvětější Matky.

Po dvou částech, které jsem už vyložila, jsme viděli nalevo od naší Paní trochu výše viděli anděla s plamenným mečem v levé ruce, který v záblescích vrhal plameny, které - jak se zdálo - chtěly

přesvědčena, že by jsme zemřeli strachem a hrůzou.

Nato jsme pozvedli oči k Panně Marii, která nám s dobrotivostí a smutkem řekla:

Viděli jste peklo, kam padají duše ubohých hříšníků. Abyste je zachránili, chce Bůh ve světě zavést úctu k mému Neposkvrněnému Srdci.

Učiní-li to, co vám řeknu, mnohé duše se zachrání a budou mít pokoj. Válka se chýlí ke konci, ale nepřestanou-li urážet Boha, začne během pontifikátu Pia XI. další válka, mnohem horší.

Uvidíte-li noc, ozářenou neznámým světlem, vězte, že je to velké znamení Boha, které vám dává, že totiž válkou, hladem, pronásledováními Církve a Svatého Otce začíná trestat svět pro jeho

um pouco mais alto um
estrujo com uma explosão de
fogo em a mão esquerda, ao
escutar, despedia chammas que
pareia iam incendiar o
mundo, mas apagam-se
com o contacto do bilho que
da mão direita expedia uma
senhora ao seu encontro: e
estrujo apontando com a mão
direita para a terra, com voz
forte disse: Venitência, Venitên-
cia, Venitência! E vimos
N'uma luz enorme que é
Deus: "algo semelhante a como
se vira as fogueiras N'um espelho

¹⁰ V citované "čtvrté vzpomínce" sestra Lucie připojuje: "V Portugalsku se navždy uchová učení víry, atd."

quando lhe passaram por diante" um Bispo vestido de Branco "tivermos o presentimento de que era o Santo Padre". Tãis outros Bispos, sacerdotes, relogeiros e relogieiras subiu uma escadaria montanha, no topo da qual estava uma grande cruz de troncos secos como se fora de sobreiro com a casa; o Santo Padre, antes de chegar ai, atravessou uma grande cidade de ruínas em ruínas e ruínas tremulo com andar vacilante, acabumbado de dor e pena, ia orando pelas almas dos cada

tak došel až na vrchol hory, padl na kolena na úpatí velkého kříže, a byl zabíjen skupinou vojáků, kteří na něj vypálili několik ran ze střelných zbraní a šípy, a současně stejným způsobem umírali jeden po druhém biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice i různé laické světské osoby, mužové a ženy rozličných vrstev a postavení. Pod dvěma rameny kříže byli dva andělé. Každý držel v ruce kříšťálovou kroupenku, do které chytali krev mučedníků, a tou pak kropili duše, přibližující se k Bohu."¹¹

zapálit svět, avšak uhasly pod dotekem záře, jež k němu vycházela z pravé ruky Naší Paní. Anděl, ukazující pravou rukou na zemi, zvolal mocným hlasem: Pokání. Pokání. Pokání!

V nevýslovném světle, kterým je Bůh jsme spatřili - "podobně jako když se díváte v zrcadle na lidi, kteří kráčejí před vámi"- bíle oděného biskupa, a domnívali jsme se, že je to Svatý Otec". Mnozí další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na příkrou horu, na jejímž vrcholu byl velký kříž z neopracovaných kmenů jakoby korkového dubu s kůrou. Předtím než sem Svatý Otec dorazil, procházel vratkým krokem, zkroušený bolestí a zármutkem, velkým, napůl zničeným městem, a modlil se za duše mrtvých, které na své cestě potkával, a

vezes que encontrava pelo caminho; chegou ao topo do Monte, prostrado de joelhos ao pé da grande Cruz foi morto por um grupo de soldados que lhe dispararam varios tiros e setas, e assim mesmo foram morrendo uns tras outros os Bispos sacerdotes, relogeiros e relogieiras e varias pessoas seculares, caratheiros e seculares de varias classes e posições. Sob os dois braços da Cruz estavam dois anjos cada um com um regador de cristal em a mão, e eles regavam o sangue dos Martires e com elle regavam as almas que se aproximavam de Deus. July-3-1-1944

¹¹ Při překladu byl respektován originální text a to i s pravopisnými nepřesnostmi, které však nebrání pochopení toho, co chtěla vizionářka říci.

LIST PAPEŽE JANA PAVLA II. ADRESOVANÝ SESTRĚ LUCII

Ctihodná sestra **Marie Lucie** klášter v Coimbře

V radosti velikonočních svátků Vám zasílám přání, kterým se vzkříšený Ježíš obrátil k učedníkům: „Pokoj s Tebou!“ Budu velmi rád, když se s Vámi budu moci setkat v očekávaném dni blahorečení Františka a Hyacinty, které, dá-li Bůh, vyhlásím 13. května toho roku. Protože však v ten den nebude čas na rozhovor, ale jen na krátký pozdrav, pověřil jsem Mons. Tarcisia Bertona, sekretáře Kongregace pro nauku víry, aby s Vámi promluvil. Je to kongregace, která úzce spolupracuje s papežem při ochraně pravé katolické víry a která od roku 1957 uchovávala, jak víte, Váš vlastnoručně psaný dopis obsahující třetí část tajemství zjeveného 13. července 1917 v Cova de Iria ve *Fatimě*. Mons. Bertone, v doprovodu biskupa z Leirie, Mons Serafima de Souza Ferreira e Silva, přichází mým jménem, aby Vám položil několik otázek ohledně výkladu ‚třetí části tajemství‘. Ctihodná sestro Lucie, s Mons. Bertone můžete hovořit otevřeně a upřímně; on sdělí Vaše odpovědi přímo mně. Vroucně se modlím k Matce vzkříšeného Krista za Vás, za komunitu v Coimbře a za celou církev. Maria Matka putujícího lidstva kéž nás uchovává v těsné blízkosti Ježíše, svého milovaného Syna a našeho bratra, Pána života a slávy. Se zvláštním apoštolským požehnáním Jan Pavel II., Vatikán 19. dubna 2000

ROZHOVOR

SE SESTROU MARIÍ LUCIÍ DE JESUS E DE CORAÇÃO IMACULADO

Setkání sestry Lucie s Mons. Tarcisem Bertone, pověřeným Svatým otcem, sekretářem Kongregace pro nauku víry, a s Mons Serafimaem de Souza Ferreira e Silva proběhlo ve čtvrtek 27. dubna 2000 na Karmelu svaté Terezie v Coimbře. Sestra Lucie byla klidné mysli, plná pokoje; byla velmi ráda, že Svatý otec přijede do Fatimy, aby blahorečil Františka a Hyacintu, což tolik očekávala. Biskup z Leiria-Fatima přečetl vlastnoruční dopis Svatého otce, kterým vysvětloval důvody návštěvy. Sestra Lucie se tím cítila poctěna, sama si jej znovu přečetla a se zaujetím na něj hleděla ve svých rukou. Řekla, že je ochotna upřímně odpovídat na všechny otázky. Mons. Bertone tedy předložil dvě obálky: jednu vrchní a tu, která obsahovala list s třetí částí ‚fatimského tajemství‘. Sestra Lucie hned řekla, dotýkajíc se jí prsty: „to je můj papír“ a pak při čtení listu: „to je mé písmo“. Za pomoci biskupa z Lieria-Fatima byl přečten a vyložen originální text, který je v portugalské. Sestra Lucie sdílela výklad, podle něhož spočívá třetí část ‚tajemství‘ v prorockém vidění, srovnatelném s viděními z posvátných dějin. Zdůraznila své přesvědčení, že fatimské vidění se týká především boje ateistického komunismu proti církvi a proti křesťanům, a popsala nesmírné utrpení obětí víry ve 20. století.

Na otázku: „Ta hlavní postava ve vidění je papež?“, sestra Lucie ihned odpovídá, že ano a vzpomíná si, že třem malým pastýřům způsobilo papežovo utrpení velkou bolest a Hyacinta opakovala: „*Coitadinho do Santo Padre, tenho muita pena dos pecadores*“ („Chudák Svatý otec, tolik je mi líto hříšníků!“). Sestra Lucie pokračuje: „Neznali jsme jméno papeže. Paní nám neřekla jeho jméno, nevěděli jsme, zda to byl Benedikt XV. nebo Pius XII. nebo Pavel VI. nebo Jan Pavel II., avšak byl to papež, který trpěl, a s ním jsme trpěli i my.“ Co se týče úryvku, kde se hovoří o bíle oblečeném biskupovi, totiž Svatém otci – jak hned pochopili malí pastýři během ‚vidění‘ – který byl smrtelně zasažen a padl k zemi, souhlasí plně sestra Lucie s tvrzením papeže: „...byla to mateřská ruka, která vedla

dráhu kulky, a papež se ve smrtelném zápase zastavil na prahu smrti“ (JAN PAVEL II. *Meditace z polikliniky Gemelli pro italské biskupy*, 13. 5. 1994). Sestra Lucie napsala při předávání zapečetěné obálky s třetí částí ‚tajemství‘ tehdejšímu biskupovi z Leiria-Fatima na obálku vnější, že ji může po roce 1960 otevřít buď lisabonský patriarcha nebo biskup z Leiria. Mons. Bertone se jí proto zeptal: „...proč to bylo ohraničené rokem 1960? Uvedla to datum Panna Maria?“ Sestra Lucie odpovídá: „Nebyla to Paní. Datum 1960 jsem napsala já, protože jsem vytušila, že před rokem 1960 by nebylo možné to pochopit, nýbrž až poté. Nyní lze vše chápat lépe. Napsala jsem to, co jsem viděla, výklad není mou záležitostí, nýbrž záležitostí papeže.“

Na závěr se hovořilo o nezveřejněném rukopisu, který připravila sestra Lucie jako odpověď na početné dopisy poutníků a ctitelů P. Marie. Dílo nese název „*Os apelos da Mensagen de Fatima*“. Jsou v něm obsaženy myšlenky a úvahy, které vyjadřují její city a její průzračnou a prostou spiritualitu, v katechetické a exhortativní formě. Byla dotázána, zda by byla ráda, kdyby dílo bylo vydáno, a ona odpověděla: „Jestliže Svatý otec bude souhlasit, pak i já budu ráda, jinak budu poslušna tomu, co rozhodne on.“

Sestra Lucie si přála, aby byl text předložen k církevnímu schválení a doufá, že svým spisem přispěje k tomu, aby vedl všechny lid dobré vůle po cestě, která vede k Bohu, k nejvyššímu cíli veškerého lidského očekávání. Rozhovor skončil výměnou růženců: sestře Lucii byl předán růženec od Svatého otce, ona zase předala několik růženců, které sama zhotovila. Požehnání udělené jménem Svatého otce uzavřelo setkání.

PROHLÁŠENÍ STÁTNÍHO SEKRETÁŘE SVATÉHO OTCE KARDINÁLA ANGELA SODANA

PRONESENÉ V PORTUGALŠTINĚ NA KONCI MŠE SVATÉ, JÍŽ VE FATIMĚ PŘEDSEDAL JAN PAVEL II.

Bratři a sestry v Kristu!

Na konci této slavnostní bohoslužby pokládám za svou povinnost vyjádřit našemu milovanému Svatému otci Janu Pavlu II. co nejsrdčnější přání všech zde přítomných k jeho brzkým osmdesátým narozeninám, poděkování za jeho cennou pastýřskou službu ve prospěch celé Boží svaté církve; toto srdečné přání vyjadřujeme za celou církev. Při této slavnostní příležitosti svého příchodu do Fatimy mě Svatý otec pověřil, abych vám sdělil toto: Jak je známo, účel jeho návštěvy ve Fatimě bylo blahorečení dvou *pastorinhos*. Svatý otec chce

však k této své pouti znovu připojit také projev své vděčnosti Panně Marii za její ochranu během těchto let pontifikátu. Jde o ochranu, která se patrně dotýká i takzvané třetí části fatimského ‚tajemství‘. Tento text obsahuje prorocké vidění srovnatelné s viděními v

Písmu svatém, která nepopisují fotografickým a detailním způsobem budoucí události, ale shrnují a soustřeďují na společném pozadí skutečnosti, které se rozprostírají v čase v blíže neurčené souslednosti a trvání. Proto chápání tohoto textu nemůže mít jiný charakter než *symbolický*.

Fatimské zjevení se týká především boje ateistických systémů proti církvi a proti křesťanům a líčí nesmírné utrpení svědků víry posledního století druhého tisíciletí. Je to nekonečná *Via Crucis*, kterou vedou papežové dvacátého století.

Podle výkladu *pastorinhos*, jenž také nedávno potvrdila sestra Lucie, ‚bíle oblečený biskup‘, který se modlí za všechny věřící, je papež. Také on, když s námahou kráčí ke kříži mezi mrtvolami umučených neplatí (biskupů, kněží, řeholníků, řeholnic a četných laiků), padá jako mrtvý k zemi, zasažen výstřely.

Po atentátu 13. května 1981 se Svatému otci ukázalo jako jasné, že to byla „mateřská ruka, která vedla směr střely“ a tak umožnila „papeži, který bojoval se smrtí“, aby se zastavil „na prahu smrti“ (JAN PAVEL II. *Meditace s italskými biskupy na poliklinice Gemelli*, v *Insegnamenti*, svaz. XVII/1, 1994, str. 1061). Když tehdejší biskup z Leiria-Fatima projížděl Římem, rozhodl se mu papež předat kulku, která po atentátu zůstala v jeepu, aby byla uchovávána na tomto poutním místě. Na základě biskupova rozhodnutí byla později umístěna v koruně sochy Panna Marie fatimské.

Události, které následovaly v r. 1989, vedly jak v Sovětském svazu, tak v četných východních zemích k pádu komunistického režimu, který prosazoval ateismus. Také proto děkuje Svatý otec z hloubi srdce Nejsvětější Panně. V ostatních částech světa však bohužel neustaly útoky proti církvi a proti křesťanům s celou vahou utrpení, které přinášejí. I když události, ke kterým se vztahuje třetí část fatimského ‚tajemství‘, už – jak se zdá – patří minulosti, má volání Panny Marie po obrácení a pokání pronesené na začátku dvacátého století i dnes svou aktuálnost a naléhavost. „Paní tohoto poselství čte s neobvyklou prozíravostí znamení doby, znamení našeho času ... Neustávající výzva Nejsvětější Panny Marie k pokání není nic než projev mateřského zneklidnění o osud lidské rodiny, jež tolik potřebuje obrácení a odpuštění“ (JAN PAVEL II., *Poselství k Světovému dni nemocných 1997*, č. 1 v *Insegnamenti*, sv. XIX/2, 1996, str. 561).

Aby bylo věřícím umožněno lépe porozumět poselství fatimské Panny, pověřil papež Kongregaci pro nauku víry úkolem zveřejnit třetí část ‚tajemství‘ a připravit k němu náležitý komentář.

Bratři a sestry, děkujeme fatimské Panně Marii za její ochranu. Do její mateřské přímlyvy svěřme církve třetího tisíciletí.

Sub tuum praesidium confugimus, Sancta Dei Genetrix! Intercede pro Ecclesia. Intercede pro Papa nostro Ioanne Paulo II. Amen.

TEOLOGICKÝ KOMENTÁŘ

Kdo čte pozorně text takzvaného třetího fatimského ‚tajemství‘, které po dlouhé době z rozhodnutí Svatého otce zveřejňujeme v jeho úplnosti, bude pravděpodobně zklamán nebo udiven po všech těch spekulacích, ke kterým došlo. Nedošlo k odhalení žádného velkého tajemství; opona nad budoucností se neotevřela. Církev mučedníků uplynulého století, kterou vidíme, se nám ukazuje jako scéna v symbolické řeči, jejíž rozluštění je obtížné. Toto chtěla Matka Páně sdělit křesťanstvu, lidstvu v době velkých problémů a úzkostí? Pomůže nám to na počátku nového tisíciletí? Anebo jsou to snad pouhé projekce vnitřního světa dětí, vyrostlých v prostředí hluboké zbožnosti, ale zároveň rozrušených bouřemi, jež ohrožovaly jejich dobu? Jak máme chápat toto vidění, co si o něm máme myslet?

Veřejná a soukromá zjevení – jejich teologický význam

Než se pokusíme o výklad, jehož hlavní linie lze najít ve sdělení, které kardinál Sodano pronesl 13. května tohoto roku na konci eucharistické oběti předsedané Svatým otcem ve Fatimě, je zapotřebí několika základních objasnění ohledně způsobu, jakým mají být podle učení církve chápány v životě víry jevy, jako je onen fatimský. Učení církve rozlišuje mezi ‚veřejným zjevením‘ a ‚soukromými zjevenímí‘. Mezi oběma skutečnostmi je rozdíl nejen ve stupni, nýbrž i v podstatě. Termín ‚veřejné zjevení‘ označuje zjevení jako Boží činnost, která je určena celému lidstvu a našla svůj literární výraz ve dvou částech Bible: ve Starém a Novém zákoně. Nazývá se zjevením, protože se v něm Bůh dal postupně lidem poznat, až do té míry, že se sám stal člověkem, aby k sobě přitáhl a u sebe shromáždil celý svět skrze vtěleného Syna Ježíše Krista. Nejde tedy o intelektuální sdělení, nýbrž o vitální proces, ve kterém se Bůh přibližuje člověku; v tomto procesu se přirozeně projevují i obsahy, které zajímají intelekt a pochopení Božího tajemství. Proces se týká celého člověka a právě tak i rozumu, ale nejen toho. Existuje pouze jeden Bůh, a proto i dějiny, které prožívá s lidstvem, jsou jediné, platné pro všechny časy. Svého naplnění dosáhly životem, smrtí a vzkříšením Ježíše Krista. V Kristu nám Bůh sdělil všechno, totiž sám sebe, a proto bylo zjevení uzavřeno uskutečněním Kristova tajemství, jež našlo svůj výraz v Novém zákoně. *Katechismus katolické církve (KKC)* cituje jeden text sv. Jana z Kříže, aby tak vysvětlil definitivnost a úplnost zjevení: „Vždyť poté, co nám dal svého Syna, který je jeho Slovem, Bůh nemá jiného slova, které by nám sdělil. On sám sdělil vše naráz a jednou provždy v tomto jediném Slově... Neboť to, co dříve sděloval po částech prorokům, řekl nám cele ve svém Synu, když nám dal to celé, čím je jeho Syn. Proto, kdyby se nyní někdo chtěl Boha na něco dotazovat nebo od něj žádat nějaké vidění či zjevení, nejen že by se dopouštěl pošetilosti, ale urážel by Boha tím, že neupíná svůj zrak jediné na Krista a vyhledává jiné věci a novoty“.

Skutečnost, že jediné zjevení Boha dané všem národům bylo naplněno Kristem a svědectvím, které o něm vydávají knihy Nového zákona, váže církve k jediné události posvátných dějin a ke slovům Bible, která tuto událost zaručují a vykládají. To ale neznamená, že by církev nyní mohla hledět jen na minulost, a byla tak odsouzena k neplodnému opakování.

KKC k tomu říká: „...i když je zjevení dokončeno, není úplně rozvinuto; bude úkolem křesťanské víry postupně během staletí proniknout jeho celý dosah“ (č. 66). Dva aspekty svázané s jedinečností události a s pokrokem v jeho chápání jsou velmi dobře znázorněny v řeči Páně na rozloučenou, když říká učedníkům: „Měl bych vám říci ještě mnoho jiného, ale teď byste to nemohli snést. Ale až přijde on, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy.“

On totiž nebude mluvit sám ze sebe... On mě oslaví, protože z mého vezme a vám to oznámí“ (Jan 16,12–14). Na jedné straně nás vede Duch, a otevírá nám tak poznání, k nesení jehož tíže nám dříve chyběl předpoklad – toto je rozsah a hloubka křesťanské víry, které nejsou nikdy uzavřené. Na druhé straně znamená toto vedení ‚brát‘ z pokladu samotného Ježíše Krista, jehož nevyčerpatelná hloubka se v tomto vedení projevuje.

Katechismus k tomu cituje hluboká slova papeže Řehoře Velikého: „Boží slova rostou zároveň s tím, kdo je čte“ (KKC 94, Sv. Řehoř, *in Ez. 1,7,8*). II. vatikánský koncil předkládá tři hlavní cesty, v nichž se uskutečňuje vedení Ducha svatého v církvi a tedy ‚růst slova‘: věřící k němu docházejí meditací a studiem, hlubokým chápáním, které vychází z duchovní zkušenosti, a skrze kázání těch, „kteří s poslušností v biskupském úřadě přijali bezpečné charisma pravdy“ (*Dei Verbum* 8).

V tomto kontextu je nyní možné správně pochopit pojem ‚soukromého zjevení‘, který se vztahuje na ta vidění a zjevení, k nimž dochází po uzavření Nového zákona; jde tedy o kategorii, do jejíhož rámce musíme umístit fatimské poselství. Především se podívejme, co k této otázce říká KKC: „Během staletí docházelo ke zjevením, jež se nazývají ‚soukromá‘. Některá byla uznána církevní autoritou, avšak nepatří k pokladu víry. Jejich úlohou není ‚vylepšovat‘ nebo ‚doplňovat‘ Kristovo definitivní zjevení, nýbrž napomáhat k tomu, aby se z tohoto zjevení v určitém historickém období plněji žilo“ (č. 67). Je třeba objasnit dvě věci:

1. Autorita soukromých zjevení se podstatně liší od jediného veřejného zjevení: veřejné zjevení vyžaduje naši víru; v něm k nám totiž skrze lidská slova a prostřednictvím živého společenství církve promlouvá sám Bůh.

Víra v Boha a v jeho slovo se liší od jakékoliv jiné víry, důvěry, lidského názoru. Určitost, že je to Bůh, kdo promlouvá, mi dává jistotu, že se setkávám se samotnou pravdou a tedy s jistotou, kterou mi nemůže dát žádná forma lidského poznání. Je to jistota, na níž zakládám svůj život a jíž se svěřuji v okamžiku smrti.

2. Soukromé zjevení je pomocí pro tuto víru a ukazuje se jako věrohodné právě proto, že odkazuje k jedinému veřejnému zjevení. Kardinál Prospero Lambertini, pozdější papež Benedikt XIV., k tomu říká ve svém klasickém traktátu, který se později stal normativním při blahorečeních a svatořečeních: „Souhlas katolické víry nezávisí na zjeveních schválených takovým způsobem; to není ani možné. Tato zjevení vyžadují spíše souhlas lidské víry ve shodě s pravidly obezřetnosti, která nám ho prezentují jako pravděpodobné a po stránce zbožnosti věrohodné.“ Vlámský teolog E. Dhanis, vynikající znalec této oblasti, tvrdí souhrnně, že církevní schválení soukromého zjevení obsahuje tři prvky: příslušné poselství neobsahuje nic, co by odporovalo víře a dobrým mravům; je dovoleno je zveřejnit a věřící jsou zplnomocněni je s prozíravostí přijmout (E. DHANIS, *Sguardo su Fatima e bilancio di una discussione*, v *La Civiltà Cattolica* 104, 1953, II. 392–406, především 397). Takové poselství může být cennou pomocí k lepšímu pochopení a prožívání evangelia v současné době; proto by se nemělo opomíjet. Jde o pomoc, která se nabízí, ale nikdo není povinen ji použít.

Kritériem pravdivosti a hodnoty soukromého zjevení je tedy jeho zaměření na samého Krista. Pokud nás od něho vzdaluje, stává se nezávislým nebo se dokonce vydává za jiný a lepší plán spásy, důležitější než evangelium, pak jistě nepochází od Ducha svatého, který nás uvádí do jádra evangelia, ne mimo ně. To však nevyklučuje možnost, že soukromé

zjevení může klást nové důrazy, umožňovat vznik nových forem zbožnosti nebo prohlubovat a rozšířit formy dávné. V každém případě však má jít o živení víry, naděje a lásky, které jsou pro všechny trvalou cestou spásy.

Můžeme dodat, že soukromá zjevení často pocházejí především z lidové zbožnosti a na ni mají svůj dopad, dávají jí nové podněty a otevírají pro ni nové formy. To však nevylučuje, že by neměly vliv na liturgii, jak to ukazuje například slavnost *Corpus Domini* a Nejsvětějšího Srdce Ježíšova. Z určitého hlediska se ve vztahu mezi liturgií a lidovou zbožností rýsuje vztah mezi Zjevením a soukromými zjevenými: liturgie je kritériem, je vitální formou církve v jejím celku, přímo živena evangeliem. Lidová zbožnost je znamením, že se víra zakořeňuje v jednotlivých národech tím, že proniká do každodenního života. Lidová zbožnost je první a základní formou ‚inkulturace‘ víry, která se má neustále nechat orientovat a vést směrnicemi liturgie, která však sama oplodňuje víru vycházející ze srdce.

Přešli jsme tak od spíše negativních upřesnění, která byla především nutná, ke kladnému popisu soukromých zjevení: jak je lze správně klasifikovat počínaje Písmem svatým? Jaké je jejich teologické zařazení? Zdá se mi, že nejstarší list svatého Pavla, který se nám uchoval, snad vůbec nejstarší spis Nového zákona, první list Soluňanům, je nám ukazatelem. Apoštol v něm říká: „Neuhášejte (oheň) Ducha, nepodceňujte dar promlouvání z vnuknutí, ale všechno zkoumejte, a co je dobré, toho se držte“ (5,19–21). Církvi se v každé době dostává charizmatu proroctví, které musí být prověřováno, ale kterým nelze pohrdat. V této souvislosti je třeba si uvědomovat, že proroctví v biblickém smyslu neznamená předpovídat budoucnost, nýbrž vysvětlovat vůli Boží pro současnou dobu a ukazovat tedy správnou cestu do budoucnosti. Ten, kdo předpovídá budoucí události, jde za zvědavostí rozumu, který chce odhalit budoucnost; prorok jde za slepotou vůle a myšlení a objasňuje Boží vůli jako požadavek a směr přítomnosti. Předpovídání budoucnosti má v tomto případě druhotnou důležitost. Podstatné je uskutečnit jediné zjevení, které se mě hluboce týká: prorocké slovo může být varováním nebo útěchou, či obojím zároveň. V tomto smyslu je možné spojit charizma proroctví s kategorií ‚znamení času‘, které znovu zdůraznil II. vatikánský koncil: „...Úkazy na zemi i na obloze umíte posoudit; jak to, že nedovedete posoudit tuto dobu?“ (Lk 12,56). ‚Znamením času‘ v tomto Ježíšově výroku je nutno chápat jeho vlastní cestu, jeho samotného. Vykládat znamení času ve světle víry znamená rozpoznat přítomnost Krista v každé době. V soukromých zjeveních uznaných církví – tedy také ve Fatimě – jde o toto: mají nám pomoci pochopit znamení času a najít na ně správnou odpověď ve víře.

Antropologická struktura soukromých zjevení

Poté, co jsme se skrze tyto úvahy snažili určit teologickou pozici soukromých zjevení, se před interpretací fatimského poselství musíme ještě pokusit krátce objasnit jejich antropologický (psychologický) charakter. Teologická antropologie rozlišuje v tomto ohledu tři formy vnímání neboli ‚vidění‘: vidění za pomoci smyslů, tedy vnější tělesné vnímání, vnitřní vnímání a duchovní vidění (*visio sensibilis – imaginativa – intellectualis*). Je jasné, že v případě vidění v Lurdech, Fatimě atd. nejde o normální vnější vnímání smysly: viděné obrazy a postavy se nenacházejí vně, v prostoru, jako se v něm nachází například strom nebo dům. To je naprosto zřejmé například při vidění pekla (vylíčeného v první části fatimského ‚tajemství‘) nebo také při vidění popsáném v třetí části ‚tajemství‘.

Lze to však snadno dokázat i u jiných vidění, především proto, že je neviděli všichni

přítomní, nýbrž pouze vizionáři. Stejně tak je zřejmé, že nejde o intelektuální ‚vidění‘ bez obrazů, jak se s ním setkáváme ve vysokých stupních mystiky. Jde tedy o prostřední kategorii – vnitřní vnímání, které je pro vizionáře nepochybně tak silné, že se pro něj rovná vnějšímu úkazu vnímatelnému smysly. Vnitřní vidění neznamená fantazii, jež by byla pouhým výrazem subjektivní představivosti. Znamená to spíše, že se duše dotýká cosi skutečného, i když nadmyslového, a uschopňuje ji vidět to, co je smyslům nevnímatelné a neviditelné. Jedná se o vidění ‚vnitřními smysly‘. Jsou to opravdové ‚předměty‘, které se dotýkají duše, i když nepatří do našeho obvyklého vnímatelného světa. K tomu se vyžaduje vnitřní bdělost srdce, která vzhledem k silnému tlaku vnějších skutečností, obrazů a myšlenek, jež naplňují duši, většinou není dána. Člověk je veden za hranice pouhé vnějškovosti, dotýkají se ho nejhlubší dimenze skutečnosti, stávají se pro něj viditelnými. Lze tak možná pochopit, proč se právě děti přednostně stávají adresáty takových zjevení: jejich duše je ještě málo zakalená, vnitřní schopnost vnímání jen málo poškozená: „Z úst nemluvňat a kojenců zjednal sis chválu“, odpovídá Ježíš 3. veršem 8. žalmu na kritiku velekněží a starších, kteří se pohoršují nad voláním dětí „*Hosana!*“ (Mt 21,16). ‚Vnitřní vidění‘, jak bylo řečeno, není fantazie, nýbrž opravdový způsob vnímání. Avšak má i svá omezení. I vnější vidění zahrnuje vždy také subjektivní faktor: čirý objekt nevidíme, přichází k nám filtrován našimi smysly, které musí vykonat proces překladu. U vnitřního vidění je to ještě evidentnější, především proto, že jde o skutečnosti, které samy o sobě přesahují náš horizont. Subjekt, vizionář, je zapojen ještě mnohem silněji. Vidí díky svým konkrétním možnostem, jemu dostupným způsobem představivosti a poznání. Ve vnitřním vidění jde o ještě rozsáhlejší proces překladu než u vidění vnějšího tak, že subjekt se podstatně spolupodílí na vytváření obrazu toho, co se mu zjevuje. Ke zobrazení může dojít jen podle jeho schopností a možností. Taková vidění proto nikdy nejsou pouhými ‚fotografiemi‘ onoho světa, ale nesou s sebou možnosti a omezení subjektu, který je vnímá. To lze vidět ve všech velkých viděních světců; platí to samozřejmě i o viděních fatimských dětí. Obrazy, které popisují, v žádném případě nejsou pouhým výrazem jejich fantazie, nýbrž plodem skutečného vnímání, jež má vyšší a vnitřní původ; nelze si je však představovat ani tak, jako by se na chvíli zvedla opona onoho světa a ukázalo se nebe ve své čiré podstatnosti, jak ho jednoho dne, jak doufáme, uvidíme v konečném spojení s Bohem. Obrazy jsou spíše jakousi syntézou podnětu pocházejícího shůry a disponovatelných možností vnímajícího subjektu, tedy dětí. Z tohoto důvodu je obrazná řeč těchto vidění řečí symbolickou. Kardinál Sodano o tom říká: „...nepopisují fotografickým a detailním způsobem budoucí události, ale shrnují a soustřeďují na společném pozadí skutečnosti, které se rozprostírají v čase v blíže neurčené souslednosti a trvání.“ Toto zhuštění času a prostorů do jediného obrazu je typické pro taková vidění, jež mohou být většinou rozluštna pouze ‚*a posteriori*‘. Ne každý viděný prvek musí mít v tomto ohledu konkrétní historický význam. Rozhodující je vidění v jeho celku a z pohledu tohoto celku je třeba chápat detaily. Těžiště obrazu se nakonec odhalí na základě toho, co je absolutním těžištěm křesťanského ‚proroctví‘: těžiště je tam, kde se vidění stává výzvou k Boží vůli a vede k ní.

Pokus o výklad fatimského ‚tajemství‘

V příslušné literatuře byla již první a druhá část fatimského tajemství natolik prodiskutována, že není třeba vše líčit znovu. Rád bych jen krátce připomněl nejdůležitější bod. Děti prožily krátký okamžik plný hrůzy, ve kterém viděly peklo. Viděly pád „duší

ubohých hříšníků“. Nyní je jim řečeno, proč tomuto okamžiku byly vystaveny: aby „je zachránily“ – aby ukázaly cestu záchranu. Vybavuje se nám věta z prvního Petrova listu: „cílem vaší víry je spasení duší“ (srov. 1,9). Vyznačenou cestou k tomuto cíli je – k překvapení osob pocházejících z anglosaského a německého kulturního prostředí – úcta k Neposkvrněnému Srdci P. Marie. K pochopení může v tomto případě postačit krátké vysvětlení. ‚Srdce‘ v biblickém jazyce znamená těžiště lidské existence, místo, kde se soustřeďuje rozum, vůle, temperament a citlivost, kde člověk nachází svou jednotu a vnitřní směr. ‚Neposkvrněné Srdce‘ je podle Mt 5,8 to srdce, jež pro svůj vztah k Bohu dosáhlo dokonalé vnitřní jednoty, a tedy „vidí Boha“. Úcta k neposkvrněnému Srdci Panny Marie proto znamená směřovat k postoji srdce, v němž se *fiat* – „ať se stane podle tvé vůle“ – stalo utvářejícím středem celé existence. Pokud by někdo namítal, že bychom však mezi sebe a Krista neměli klást lidskou bytost, bylo by dobré připomenout, že Pavel se neobává říci svým komunitám: Napodobujte mě! (1Kor 4,16; Fil3,17; 1 Sol 1,6; 2 Sol 3, 7,9). Na apoštolovi si totiž mohou konkrétně ověřit, co to znamená následovat Krista. Od koho bychom se však v každé době mohli učit lépe než od Matky Páně?

Dospěli jsme tak konečně ke třetí části fatimského ‚tajemství‘, kterou poprvé v úplnosti zveřejňujeme. Z předešlé dokumentace vyplývá, že výklad, který ve svém textu podal kardinál Sodano 13. května, byl nejprve osobně předložen sestře Lucii. Ta k tomu především poznamenala, že jí bylo dáno vidění, ne však jeho výklad. Výklad, říkala, není záležitostí vizionáře, ale církve. Po přečtení textu však řekla, že tento výklad odpovídá tomu, co prožila, a že ze své strany uznává tento výklad za správný.

Následující část může být tedy pouze pokusem o hlubší odůvodnění tohoto výkladu na základě dosud uvedených kritérií.

Tak, jako je nalezeným klíčovým výrazem v první i druhé části ‚tajemství‘ výraz „zachránit duše“, v tomto ‚tajemství‘ je jím trojí volání: „Pokání! Pokání! Pokání!“ Připomíná nám začátek evangelia: „*Obráťte se a věřte evangeliu!*“ (Mk 1,15). Chápat znamená čas znamená chápat naléhavost pokání, obrácení, víry. To je správná odpověď na historickou chvíli, která je charakterizována velkými hrozbami zachycenými následujícími obrazy. Dovolím si zařadit jednu osobní vzpomínku; v osobním rozhovoru mi sestra Lucie řekla, jak stále jasněji chápe, že cílem všech těchto zjevení je stále větší růst ve víře, naději a lásce – vše ostatní je jen prostředek, který k tomu vede.

Podívejme se teď podrobněji na jednotlivé obrazy. Anděl s ohnivým mečem po levici Matky Boží připomíná analogické obrazy z Apokalypsy. Představuje hrozbu soudu, která doléhá na svět. Výhled, že by se svět mohl v moři plamenů přeměnit v popel, se dnes už nejeví jako čirá fantazie: sám člověk připravil svými vynálezy ohnivý meč. Vidění pak ukazuje sílu, která se staví ničivé moci – je to zář Matky Boží a v určitém smyslu z ní vycházející výzva k pokání. Tím způsobem je zdůrazněna důležitost svobody člověka: o budoucnosti není navždy rozhodnuto a obraz, který děti viděly, není film budoucnosti, na němž by se nic nemohlo změnit. Ve skutečnosti k veškerému vidění dochází jen proto, aby svoboda vystoupila do popředí a byla pozitivně využita. Smysl vidění tedy není ukázat film o nenapravitelně stanovené budoucnosti. Smysl je právě opačný, totiž uvést do pohybu síly pro změnu k dobrému. Proto jsou zcela zcestná ona fatalistická vysvětlení ‚tajemství‘, jež například říkají, že atentátník z 13. května 1981 byl vlastně nástrojem Božího plánu řízeného Prozřetelností, a nemohl tedy jednat svobodně, nebo jiné podobné

názory, které kolují ve veřejnosti. Vidění mluví spíše o nebezpečích a o cestě, jak se před nimi zachránit.

Následující věty textu znovu velmi jasně ukazují symbolický charakter vidění: Bůh zůstává nesmírný a je světlem, jež překonává každé naše vidění. Lidé se jeví jako v nějakém zrcadle. Musíme mít neustále na paměti toto vnitřní omezení vidění, jehož hranice jsou tu viditelně naznačeny. Budoucnost se ukazuje pouze „jako v zrcadle, nejasně“ (srov. 1 Kor 13,12). Všimněme si nyní jednotlivých obrazů, které následují v textu ‚tajemství‘. Místo dějiště je popsáno třemi symboly: strmá hora, velké polorozbořené město a konečně velký kříž z hrubých kmenů. Hora a město symbolizují místo lidských dějin: dějiny jako namáhavý výstup vzhůru, dějiny jako místo lidské tvořivosti a lidského soužití, ale zároveň jako místo zkázy, jíž člověk ničí dílo své vlastní práce. Město může být místem společenství a pokroku, ale také místem nebezpečí a krajních hrozeb. Na hoře stojí kříž – cíl a orientační bod dějin. Na kříži se zkáza mění ve spásu; tyčí se v dějinách jako znamení bídy a jako jejich příslib. Pak se tu objevují osoby: bíle oblečený biskup („tušili jsme, že by to mohl být Svatý otec“) další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice a konečně mužové a ženy všech tříd a sociálních vrstev. Zdá se jako by papež šel přede všemi, chvějící se a trpící všemi těmi hrůzami, jež ho obklopují. Nejen domy toho města jsou polorozbořené – papež kráčí mezi mrtvolami zabitých. Cesta církve je popisována jako *Via Crucis*, jako putování údobím násilí, ničení a pronásledování. V tomto obraze lze objevit znázorněné dějiny celého století. Jako jsou místa země shrnuta ve dvou obrazech – hora a město orientující se na kříž – tak i časy jsou prezentovány sevřeným způsobem: ve vidění můžeme rozpoznat uplynulé století jako století mučedníků, jako století utrpení a pronásledování církve, jako století světových válek a mnoha místních válek, které naplnily celou jeho druhou půli a přinesly s sebou nové formy krutosti. V ‚zrcadle‘ tohoto vidění můžeme vidět svědky víry celých desetiletí. V této souvislosti se zdá vhodné uvést větu sestry Lucie, kterou napsala v dopise Svatému otci 12. května 1982: „Třetí část ‚tajemství‘ se vztahuje na slova Naší Paní: ‚Jestli ne, (Rusko) rozšíří své bludy po světě a bude podněcovat války a pronásledování církve. Dobří lidé budou mučeni, Svatý otec bude muset hodně trpět, mnohé národy budou zničeny.““ Postava papeže má na *Via Crucis* v jednom ze století zvláštní úlohu. V jeho namáhavém výstupu na horu můžeme bezpochyby najít zobrazení různých papežů, kteří, Piem X. počínaje až po nynějšího papeže, sdíleli utrpení tohoto století a snažili se uprostřed nich jít po cestě, která vede ke kříži. Ve vidění je i papež zabit na cestě mučedníků. Což v tom neměl Svatý otec poznat svůj osud, když si po atentátu 13. května 1981 dal přinést text třetí části ‚tajemství‘? Stál velmi blízko hranici smrti a sám vysvětlil své zachránění následujícími slovy: „byla to mateřská ruka, která vedla dráhu kulky a papež se ve smrtelném zápase zastavil na prahu smrti“ (13.5.1994). Skutečnost, že „mateřská ruka“ vychýlila smrtelnou kulku, znovu ukazuje, že neexistuje neměnný osud, že víra a modlitba jsou moci, které mohou ovlivnit dějiny a že nakonec modlitba je silnější než střely, víra je mocnější než rozdělení. Závěr ‚tajemství‘ připomíná obrazy, které možná Lucie viděla ve zbožných knihách a jejichž obsah vyplývá ze starobylých intuicí víry. Je to utěšující vidění, které chce dát uzdravující moci Boha proniknout do dějin krve a slz. Andělé zachycují pod rameny kříže krev mučedníků a zalévají tak duše, které se přibližují k Bohu. Krev Kristova i krev mučedníků je zde pod stejným zorným úhlem: krev mučedníků stéká z ramen kříže. Jejich mučednictví se naplňuje v solidaritě s Kristovým utrpením, stává se s ním jedno. Doplňují „na svém těle, co ještě zbývá vytrpět do plné míry Kristových útrap“ (srov. Kol 1,24). Jejich život se stal

samotnou eucharistií, vloženou do tajemství zrna, které umírá a stává se plodným. Krev mučedníků je semenem křesťanů, řekl Tertulián. Jako se z Kristovy smrti, z jeho otevřeného boku, zrodila církev, tak je smrt svědků úrodnou půdou pro budoucí život církve. Vidění třetí části ‚tajemství‘, na počátku tak stísnující, se tedy uzavírá obrazem naděje: žádné utrpení není marné a právě trpící církev, církev mučedníků se pro člověka stává ukazatelem při hledání Boha. Do láskyplné Boží náruče byl přijat nejen trpící jako Lazar, který došel velké útěchy a tajemně představuje Krista, který se pro nás stal ubohým Lazarem; je tu něco víc: z utrpení svědků vyvěrá očistná a obnovující síla, protože zpřítomňuje Kristovo utrpení a předává přítomnosti svou spásonosnou účinnost. Dospěli jsem k poslední otázce: Co ve svém celku (ve třech částech) znamená ‚fatimské tajemství‘? Co nám říká? Především musíme říct spolu s kardinálem Sodanem: „...události, ke kterým se třetí část fatimského ‚tajemství‘ vztahuje, už se zdají být minulostí“. Tak, jak jsou jednotlivé události představeny, už minulosti patří. Kdo očekával vzrušující apokalyptická zjevení o konci světa nebo o směru dějin, zůstal nutně zklamán: Fatima nenabízí uspokojení pro naši zvědavost, ostatně křesťanská víra většinou vůbec nechce a nemůže být návnadou pro naši zvědavost. To, co zůstává, jsme viděli hned na počátku našich úvah o textu ‚tajemství‘: výzva k modlitbě jako cestě ke „spáse duší“ a ve stejném smyslu volání – číňte pokání a obraťte se! Nakonec bych se chtěl ještě jednou zmínit o dalším klíčovém slovu ‚tajemství‘, jež se stalo právem proslulé: „Mé Neposkvrněné Srdce zvítězí“. Co to znamená? Srdce otevřené Bohu, očištěné kontemplací Boha, je silnější než pušky a jakékoliv zbraně. Mariino ‚fiat‘, slovo jejího srdce, změnilo dějiny světa, protože na tento svět přivedlo Spasitele a díky tomuto „Ano“ se Bůh mohl stát člověkem v našem prostoru, a zůstává tak navždy. Vidíme a zakoušíme stále, že zlo má v tomto světě moc. Má moc, protože naše svoboda se stále odvrací od Boha. Avšak od doby, kdy sám Bůh má lidské srdce, a obrátil tak svobodu člověka k dobru, k Bohu, nemá svoboda v konání zla poslední slovo. Od té doby platí slova: „Ve světě budete mít soužení. Ale buďte dobré mysli. Já jsem přemohl svět“ (Jan 16,33). Fatimské poselství nás vybízí, abychom důvěřovali tomuto příslibu.

JOSEF kardinál RATZINGER
prefekt
Kongregace pro nauku víry

FATIMSKÉ POSELSTVÍ V DĚJINÁCH CÍRKVE

28. DUBNA 1919: ZAHÁJENÍ STAVBY KAPLE ZJEVENÍ VE FATIMĚ

13. ŘÍJNA 1921: POPRVÉ DÁNO SVOLENÍ KE
SLAVENÍ EUCHARISTIE V KAPLI ZJEVENÍ

3. KVĚTNA 1922: DEKRET BISKUPA Z LEIRY,
ZAHAJUJÍCÍ CÍRKEVNÍ PROCES
O FATIMSKÝCH UDÁLOSTECH

26. ČERVNA 1927: BISKUP Z LEIRY POPRVÉ
PŘEDSEDÁ OFICIÁLNÍ BOHOSLUŽBĚ V COVA
DA IRIA, POTÉ, CO POŽEHNAL ZASTAVENÍ
KŘÍŽOVÉ CESTY, DLOUHÉ 11 KILOMETRŮ, Z
REGUENGO DO FETAL

13. ŘÍJNA 1930: PASTÝŘSKÝM LISTEM *A DIVINA PROVIDÊNCIA*, BISKUP Z LEIRY
PROHLAŠUJE „VIDĚNÍ DĚTÍ NA COVA DA IRIA ZA HODNÁ VÍRY“
A SCHVALUJE UCTÍVÁNÍ FATIMSKÉ MADONY

**13. KVĚTNA 1931: PRVNÍ ZASVĚCENÍ PORTUGALSKA MARIINU NEPOSKVRNĚNÉMU SRDCI,
UČINĚNÉ PORTUGALSKÝMI BISKUPY PODLE FATIMSKÉHO POSELSTVÍ**

13. KVĚTNA 1942: VELKÁ POUŤ U PŘÍLEŽITOSTI 25. VÝROČÍ FATIMSKÝCH ZJEVENÍ.

31. ŘÍJNA 1942: PAPEŽ PIUS XII. (1939-1958),

**V ROZHLASOVÉM POSELSTVÍ K PORTUGALSKU, ZASVĚCUJE SVĚT NEPOSKVRNĚNÉMU
SRDCI PANNY MARIE, SE SKRYTOU ZMÍNKOU O RUSKU, JAK TO ŽÁDALA PANNA MARIA**

Ctihodní bratři a milovaní synové,

"Benedicite Deum coeli, et coram omnibus viventibus confitemini ei, quia fecit vobiscum misericordiam suam"
(Tob. 12, 6).

Velebte Pána nebes a chvalte ho přede všemi tvory, že s vámi jednal podle svého milosrdenství“.

V tomto milostivém roce jste už vícekrát vystupovali ve zbožném putování k posvátné hoře Fatimy, a nesli jste sebou srdce celého věřícího Portugalska, abyste v této hojivé oáze víry a zbožnosti položili k nohám Panny Marie – patronky, složili synovskou daň své nejčistší lásky, dar své vděčnosti za nezměrná dobrodiní, kterých se vám dostalo, důvěrnou modlitbu, aby nadále ochraňovala vaši zemi, zde i v zámoří, a tuto záštitu rozšířila i na velké trápení, co sužuje svět.

My, jako Otec všech věřících, sdílíme zármutky i radosti našich dětí, a se vši vroucností naší duše se připojujeme k vám, abychom chválili a velebili Pána, dárce všeho dobra; abychom blahoslavili a děkovali Té, jejímaž rukama nám Boží dobrota udílí proudy milosti.

A činíme tak s o to větší radostí, neboť vy sami jste si přáli spojit v synovské lásce tyto eucharistické a prosebné oslavy jubilea fatimské Madony a 25. výročí našeho biskupského svěcení: Nejsvětější Panna Maria a Kristův náměstek na zemi, dvojí úcta, Portugalcům tak drahá a povždy spjatá s vroucností nejvěrnějšího Portugalska, už od úsvitu jeho národních dějin, od chvíle, kdy první získaná území, jádro budoucího národa, byla zasvěcena Matce Boží jako *Země Svaté Marie*, a právě založené království, bylo postaveno pod ochranu sv. Petra.

„První a největší povinností člověka je vděčnost“ (sv. Ambrož). *„Nic není Bohu tak milé, jako vděčná duše, která vzdává díky za přijatá dobrodiní“* (srv. sv. Jan Chryzostom). A vy máte velký dluh vůči Panně Marii, Paní a Ochránkyni vaší vlasti.

V tragické hodině temnoty a zmatku, kdy loď portugalského státu ztratila směr svých nejslavnějších tradic, zmítaná protikřesťanskou a protinárodní bouří, jakoby mířila k nezvratnému ztroskotání, aniž by si byla vědoma přítomných hrozeb a tím méně těch budoucích – jejichž závažnost ostatně žádná lidská obezřetnost, jakkoli prozíravá, nemohla tehdy předvídat – Nebe, jež vidělo jedny a předvíдалo druhé, milosrdně zakročilo, a z temnot se vyřinulo světlo, z chaosu vzešel řád, bouře se změnila v bezvětrí, a Portugalsko mohlo najít a znovu navázat na ztracenou nit svých nejkrásnějších tradic věrného národa, aby tak – jako za dnů, kdy *„ve skrovném lusitánském domě nescházeli horliví křesťané“*

aby „šířili zákon života věčného“ (Camões, *Lusiadas*, zpěv VII, 3 a 14) – pokračovalo ve svém slavném putování křížáckého a misionářského národa.

Čest těm, kdo byli nástroji Prozřetelnosti v tak velkolepém počínání!

Avšak první sláva, chvála a díkůvzdání patří Naší Panně Marii, Královně a Matce Země Svaté Marie, kterou tisíckrát zachránila, vždy podpírala v tragických chvílích, - a v této hodině, snad nejtragičtější, to učinila tak zjevně -, že už v roce 1934 můj ctihodný předchůdce trvalé paměti Pius XI., v apoštolském listu *Ex officiosis litteris*, dosvědčil „mimořádná dobrodiní, jimiž Panna Maria, Matka Boží, ráčila také nedávno obdařit vaši zemi“. V té chvíli se ještě nepomýšlelo na Slib z května 1936 proti rudé hrozbě, tak děsivě blízké a tak nečekaně zapřísáhlé.

Nebyl ještě nastolen obdivuhodný mír, jehož Portugalsko i přes všechno, nyní požívá a který, nehledě na oběti, jež žádá, je vždy nesrovnatelně méně ničivý než vyhlazovací boj, co nyní pustoší svět.

Dnes, kdy k tolika dobrodiním přibyla i tato, a atmosféra zázraku, vznášející se nad Portugalskem, se šíří v hmotných divech a ještě mnohem větších a četnějších divech milostí a obrácení, a rozkvétá v zářivé jaro katolického života, které slibuje lepší plody. Dnes musíme mnohem důvodněji vyznat, že Matka Boží vás zahrnula vskutku mimořádnou přízní; proto máte svatou povinnost projevovat jí neustálou vděčnost.

A vy jste děkovali během celého tohoto roku, to dobře víme...

Dnes, ve čtvrtém roce války a stále hrozivěji se šířícího konfliktu, dnes více než kdy jindy nám zůstává jen důvěra v Boha a jako Prostřednice před jeho trůnem Ta, kterou náš předchůdce během první světové války nařídil vzývat jako Královnou Míru.

Vzývejme ji znovu, neboť jenom ona nám může pomoci! Maria, jejíž srdce se pohnulo tváří v tvář ničení, které se nahromadilo ve vaší vlasti a tak obdivuhodně jí pomohla: Maria, která pohnuta soucitem v předzvěsti stávajícího nesmírného neštěstí, kterým Boží Spravedlnost trestá svět, už předem ukázala cestu záchrany v modlitbě a v pokání; Maria nám neupřel svou mateřskou náklonnost a účinnost své ochrany.

Královno posvátného růžence, pomocnice křesťanů, útočiště lidského rodu, vítězná ve všech Božích zápasech! Prosebně se vrháme k vašemu trůnu, s jistotou, že si vyprosíme milosrdenství a že se nám v přítomných pohromách dostane milostí a náležitých pomoci, a to ne pro naše zásluhy, jež nepředpokládáme, nýbrž jedině pro nezměrnou dobrotu vašeho mateřského Srdce.

Vám, vašemu Neposkvrněnému Srdci, jako společný Otec velké křesťanské rodiny, jako náměstek Toho, jemuž byla dána všechna moc na nebi i na zemi (*Mt 28,18*) a od něhož se

nám dostalo péče o tolik duší vykoupených jeho krví, jež obývají celý svět, - Vám, vašemu Neposkvrněnému Srdci v této tragické hodině dějin svěřujeme, odevzdáváme a zasvěcujeme nejen Svatou Církev, mystické tělo vašeho Ježíše, jež v tolika částech trpí a prolévá krev a je mnoha způsoby sužována, ale i celý svět, drásaný krutými roztržkami, vržený do výhně nenávisti, obět' vlastní zloby.

Ať na Vás zapůsobí tolikerá hmotná i morální spoušť; tolik bolesti, úzkostí otců a matek, manželů, bratří, nevinných dětí; tolik životů vyrvaných v květu; tolik těl zmučených v strašlivém krveprolití; tolik ztrápených a zoufalých duší, tolik těch, jimž hrozí věčná záhuba!

Matko milosrdenství, vyproste nám od Boha mír! A především ony milosti, jež by dokázaly v jediném okamžiku proměnit lidská srdce; milosti, jež připravují, smiřují a zajišťují mír! Královno míru, modlete se za nás a udělte válečnému světu mír, po němž národy tak prahnou, mír v pravdě, spravedlnosti, v Kristově lásce. Dopřejte nám mír zbraní a pokoj duší, aby se v klidném řádu šířilo Boží království.

Poskytněte svou ochranu nevěřícím a těm, kdo dosud dlí ve stínu smrti; dejte jim mír a učíte, ať pro ně vzejde Slunce pravdy a mohou spolu s námi před jediným Spasitelem světa opakovat: „*Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle!*“ (Lk 2,4)

Národům, rozděleným omylem či nesvárem, a především těm, kdo se přiznávají k jedinečné úctě k Vám, a u nichž není domu, kde by se s úctou neuchovávala vaše ctihodná ikona (dnes možná ukryta a odložena na lepší časy), dopřejte mír a přiveďte je do jediného ovčince Kristova, pod jedním a pravým Pastýřem.

Vyproste mír a svobodu svaté Boží Církvě; zastavte šířící se povodeň novopohanství, hmota je vše; podněcujte u věřících lásku k čistotě, praktikování křesťanského života a apoštolskou horlivost, aby lid těch, co slouží Bohu rostl co do zásluh i počtu.

Nakonec, protože Srdci vašeho Ježíše byla zasvěcena Církev i celý lidský rod, aby, když na Něj skládají všecku naději, byl pro ně znamením a zárukou vítězství, stejně ode dneška ať jsou navždy zasvěceni i Vám a vašemu Neposkvrněnému Srdci, naše Matko a Královno světa: aby vaše láska a ochrana uspíšili triumf Božího království, a všechny národy, vzájemně smířené mezi sebou i s Bohem, Vás prohlásily blahoslavenou, a od jednoho konce světa po druhý, spolu s Vámi pěly věčné *Magnificat* slávy, lásky, vděčnosti Ježíšovu Srdci, v němž jediném mohou najít Pravdu, Život a Pokoj.

Pro p. p. XII.

13. KVĚTNA 1946:

**KORUNOVACE PANNY MARIE FATIMSKÉ
(PAPEŽSKÝ LEGÁT KARD. BENEDETTO ALOISI
MASELLA)**

**13. ŘÍJNA 1951: PAPEŽSKÝ LEGÁT KARD. FEDERICO
TEDESCHINI UZAVÍRÁ VE FATIMĚ SVATÝ ROK
A ODHALUJE, ŽE PAPEŽ PIUS XII., V ROCE 1950,
VIDĚL VE VATIKÁNU SLUNEČNÍ ZÁZRAK,
K NĚMUŽ DOŠLO 13. ŘÍJNA 1917 VE FATIMĚ**

7. ČERVENCE 1952: PAPEŽ PIUS XII.

**ZASVĚCUJE NÁRODY RUSKA
NEPOSKVRNĚNÉMU SRDCI PANNY MARIE**

**13. KVĚTNA 1956: KARDINÁL ANGELO RONCALLI,
BENÁTSKÝ PATRIARCHA,
POZDĚJŠÍ PAPEŽ JAN XXIII.,
PŘEDSEDÁ SLAVENÍ VÝROČNÍ POUTI**

**21. LISTOPADU 1964: NA ZÁVĚR 3. ZASEDÁNÍ II. VATIKÁNSKÉHO KONCILU,
PAPEŽ PAVEL VI. OZNAMUJE – PŘED 2.500 KONCILNÍMI OTCI – UDĚLENÍ ZLATÉ RŮŽE
FATIMSKÉ SVATYNI, SYMBOL ZVLÁŠTNÍ ÚCTY**

**13. KVĚTNA 1967: PAPEŽ PAVEL VI. PUTUJE DO FATIMY U PŘÍLEŽITOSTI
50. VÝROČÍ PRVNÍHO ZJEVENÍ PANNY MARIE**

*„Utíkáme se k Té,
která znovu ukázala
svou sladkou a jasnou
mateřskou tvář
dětem, chudým,
a jako nejvznešenější
prostředky doporučila
modlitbu a pokání.
To je cíl naší pouti“.*

Ve Fatimě si papež přál
po svém boku sestru Lucii
a představil ji zástupu.

**10. ČERVENCE 1977:
PUTUJE DO FATIMY
GARD. ALBINO LUCIANI,
POZDĚJŠÍ PAPEŽ
JAN PAVEL I.**

12.-13. KVĚTNA 1982:
PAPEŽ JAN PAVEL II. SE UBÍRÁ
JAKO POUTNÍK DO FATIMY,
ABY PODĚKOVAL ZA ZÁCHRANU
SVÉHO ŽIVOTA PŘI ATENTÁTU
PŘEDCHOZÍHO ROKU,
A ZASVĚCUJE NEPOSKVRNĚNÉMU
SRDCI PANNY MARIE CÍRKEV,
LIDI I NÁRODY
- SE SKRYTOU ZMÍNKOU RUSKA

25. BŘEZNA 1984:
PAPEŽ JAN PAVEL II.,
NA NÁMĚSTÍ SV. PETRA, SPOLU S BISKUPY SVĚTA ZNOVU ZASVĚCUJE SVĚT
NEPOSKVRNĚNÉMU SRDCI PANNY MARIE

12. - 13. KVĚTNA 1991: PAPEŽ JAN PAVEL II., SE PODRUHÉ UBÍRÁ DO FATIMY
U PŘÍLEŽITOSTI 10. VÝROČÍ ATENTÁTU

12. - 13. KVĚTNA 2000: JAN PAVEL II. PUTUJE DO FATIMY POTŘETÍ,
ABY ZDE BEATIFIKOVAL VIZIONÁŘE FRANTIŠKA A HYACINTU

"A Igreja coloca sobre o candelabro os pastorinhos Francisco e Jacinta, duas candeias que Deus acendeu para alumiar a humanidade nas suas horas sombrias e inquietas"

(homílie Svatého Otce při beatifikaci)

"Velebím Tě, Otče, (..), žes tyto věci skryl před moudrými a rozumnými, a odhalil jsi je maličkým" (Mt 11,25). Drazí bratři a sestry, těmito slovy Ježíš oslavuje nebeského Otce za jeho úradky. Ví, že nikdo nemůže přijít k Němu, nepřitáhne-li ho Otec (srv. Jan 6,44), proto velebí tento jeho plán a synovsky se mu podřizuje: "Ano, Otče, neboť tak se ti zalíbilo" (Mt 11,26). Zalíbilo se ti otevřít Království maličkým. Podle plánu Božího sestoupila z nebe na tuto zem "Žena oděná sluncem" (Ap 12,1), aby hledala privilegované maličké. Mluví k nim hlasem a srdcem matky: vyzývá je, aby se dali v oběť za usmíření, a říká jim, že je jistě přivede až k Bohu. A hle, vidí, jak z jejich mateřských rukou vychází světlo, které jim proniká do nitra, takže se - podle svých slov - cítí pohrouženi do Boha jako když se někdo na sebe dívá v zrcadle.

František, jeden z vizionářů, říká později: "Hořeli jsme v onom světle, kterým je Bůh a neshořeli jsme. Jaký je Bůh! To nelze říct. Ano, to nikdy nedokážeme říct". Bůh: světlo, které hoří, a přece nespáluje. Bylo to stejné poznání, jaké měl Mojžíš, když viděl Boha v hořícím keři. Tehdy slyšel, jak k němu Bůh promlouvá, a říká mu, že má starost kvůli

otroctví svého lidu, a že se jej skrze něho rozhodl vysvobodit: "Já budu s tebou" (srv. Ex 3,2-12). Ti, kdo tuto přítomnost přijímají, stávají se příbytkem a následně, "hořícím keřem" Nejvyššího.

2. To, co blahoslaveného Františka nejvíce udivovalo a pronikalo, byl Bůh v onom nevýslovném světle které všechny tři v nitru zasáhlo. Avšak pouze jemu se Bůh dal poznat "tolik smutný", jak říkával. Jedné noci jej otec slyšel vzlykat a ptal se, proč pláče? Syn odvětil: "Myslel jsem na Ježíše, který je tolik smutný pro hříchy, které se proti němu páchají". Od této chvíle vedlo Františka jedno jediné přání - tak výrazné, vzhledem ke způsobu dětského smýšlení - totiž "těšit Ježíše a dělat mu radost".

V jeho životě se odehrála změna, kterou lze nazvat radikální. Byla to proměna, která zjevně neodpovídá dětem jeho věku. Usiluje o intenzivní duchovní život s tak vytrvalou a vroucí modlitbou, že dosáhl téměř mystického spojení s Pánem. Právě to jej vedlo ke stále hlubšímu očišťování ducha, skrze mnohá zřeknutí se věcí, které měl v oblibě, dokonce i nevinných dětských her.

Velká utrpení, spojená s nemocí, na níž později zemřel, snášel František bez jakéhokoliv nářku. To všechno se mu zdálo být nepatrným k tomu, aby mohl potěšit Ježíše.. Zemřel s úsměvem na rtech. V tomto maličkém byla velká touha po odčinění urážek hříšníků, a za tímto účelem nabídl svou snahu být dobrým, své oběti i modlitbu. Také jeho, téměř o dva roky mladší, sestra Hyacinta žila stejným smýšlením.

3. "Tehdy se objevilo na nebi jiné znamení: obrovský drak" (*Ap 12,3*). Tato slova, která jsme četli v prvním čtení této mše svaté, nás přivádějí k zamyšlení nad velkým bojem mezi dobrem a zlem, a rovněž ke konstatování, že člověk, pohrdne-li Bohem, nemůže dojít štěstí, ale naopak končí tím, že zničí sám sebe. Kolik to bylo obětí během posledního století druhého tisíciletí! V myšlenkách zalétáme k hrůzám dvou "velkých válek", i běsnění válek v tolika částech světa, ke koncentračním a vyhlazovacím táborem, ke gulagům, k etnickým čistkám a pronásledováním, k terorizmu, k únosům lidí, k drogám, atentátům proti nenarozenému životu a rodině.

Poselství Fatimy je připomínkou obrácení, výzvou lidstvu, aby si nezahrávalo s "drakem", který svým "ocasem smetl třetinu hvězd z nebe a svrhl je na zem" (*Ap 12,4*). Posledním cílem člověka je Nebe - jeho skutečný domov, kde nebeský Otec očekává ve své milosrdné lásce všechny lidi.

Bůh nechce, aby někdo zahynul. Proto před dvěma tisíci lety poslal na tuto zem svého Syna, aby "hledal a zachránil, co bylo ztraceno" (*Lk 19,10*). On nás svou smrtí na kříži zachránil. Ať nikdo tento kříž neznevažuje! Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, aby byl "prvorozeným z mnoha bratří" (*Řím 8,29*).

Nejsvětější Panna přišla ve své mateřské starostlivosti sem, do Fatimy, požádat lidi, aby "už neuráželi Boha, našeho Pána, který je tolik urážen". Je to bolest matky, která ji vede k tomu, aby promluvila; v sázce je osud jejich dětí. Proto žádá pasáčky: "Modlete se, hodně se modlete a přinášejte oběti za hříšníky; tolik duší končí v pekle, protože není nikoho, kdo by se za ně modlil a obětoval".

4. Malá Hyacinta sdílela a prožívala tento zármutek Panny Marie, a hrdinně se nabídla jako oběť za hříšníky. Jednoho dne, kdy ona i František už byli schvácní nemocí, která je upoutala na lůžku, přišla je domů navštívit Panna Maria, jak vypráví Hyacinta: "Panna Maria se na nás přišla podívat a říkala, že velmi brzy si přijde pro Františka, aby jej vzala do nebe. Mne se pak zeptala, zda chci obrátit ještě více hříšníků. Řekla jsem jí, že ano". A když se pak přiblížila chvíle Františkova odchodu, maličká mu připomíná: "Pozdravuj ode

mne našeho Pána a Pannu Marii, a vyříd' jim, že jsem ochotna snášet všechno, co budou chtít za obrácení hříšníků". Hyacinta byla natolik zasažena viděním pekla, kterého se jí dostalo při zjevení 13. července, že všechna umrtvování a pokání se jí zdála být pro záchranu hříšníků nepatrnou věcí.

Hyacinta mohla zvolat se svatým Pavlem: "Raduji se, že pro vás trpím; vždyť na svém těle doplňuji to, co zbývá do plné míry Kristových útrap; je to k prospěchu jeho těla, to je Církev (Kol 1,24). Minulou neděli, jsme konali v římském Koloseu připomínku mnoha svědků víry XX. století, vzpomínkou výmluvných svědectví, která nám zanechali a utrpení, kterému byli podrobeni. Nesmírný oblak odvážných svědků víry nám zanechal vzácné dědictví, které musí zůstat živé ve třetím tisíciletí. Tady ve Fatimě, kde byly předpovězeny tyto časy utrpení, a kde Panna Maria žádala o modlitbu a pokání, aby byly zkráceny, chci dnes vzdát díky Nebi za sílu svědectví, která se ve všech těchto životech zjevuje. Navíc chci znovu oslavovat Pánovu dobrotu, kterou mi prokázal, když těžce raněn, onoho 13. května 1981, - jsem byl zachráněn od smrti. Vyjadřuji svou vděčnost také blahoslavené Hyacintě za modlitby a oběti, které konala za Svatého Otce, jehož viděla tolik trpět.

5. "Velebím tě, Otče, žes tyto věci odhalil maličkým". Dnešní oslava Ježíše nabývá slavnostní formy beatifikace pasáček Františka a Hyacinty. Tímto obřadem chce **Církev postavit na svícen tyto dvě svíce, které zažehl Bůh, aby osvětlil lidstvo v jeho temných a neklidných časech**. Tato světla ať tedy září na cestu tomuto nesmírnému množství poutníků, a mnoha dalším, kteří nás provázejí prostřednictvím rozhlasu a televize.

Mé poslední slovo patří dětem: Drazí chlápci a děvčata, vidím, že mnozí z vás jste oblečeni do stejných šatů, jaké nosili František a Hyacinta. Sluší vám! Škoda, že je dnes večer, nebo možná zítra ráno odložíte, a ... pasáčci zmizí. Nezdá se vám, že by neměli zmizet? Panna Maria potřebuje vás všechny, abyste těšili Ježíše, který je smutný pro příkoří, kterých se mu dostává; potřebuje vaše modlitby a vaše oběti za hříšníky.

Požádejte své rodiče a učitele, aby vás zapsali do Mariiny "školy", aby vás naučila stávat se podobnými oněm pasáčkům, kteří se vždy snažili konat to, oč je žádala. Říkám vám, "že podřízením se Panně Marii se za krátký čas více pokročí, než za celá léta osobních iniciativ a spoléhání na sebe sama" (sv. Ludvík Maria Grignon z Montfortu, *Pojednání o pravé úctě k Nejsvětější Panně*, č. 155). Tak se stalo, že se tito pasáčci stali brzy svatými. Když jedna žena, která se ujala Hyacinty v Lisabonu, slyšela tak krásné a moudré rady, které jí maličká dávala, zeptala se, kdo ji tomu naučil. "Panna Maria", odpověděla. Protože se František a Hyacinta nechali s naprostou odevzdaností vést tak dobrou Učitelkou, dosáhli v krátké době vrcholů dokonalosti.

Poselství jejich životů, ať zůstane povždy živé, aby osvěcovalo putování lidstva!

8. ŘÍJNA 2000:

JAN PAVEL II. U PŘÍLEŽITOSTI JUBILEA BISKUPŮ, SLAVÍ ÚKON ZASVĚCENÍ TŘETÍHO MILÉRIA PANNĚ MARIÍ PŘED FATIMSKOU MADONOU NA NÁMĚSTÍ SV. PETRA

PAMĚŤ A IDENTITA

ROZHOVORY NA PŘELOMU DVOU MILÉNIÍ

Jan Pavel II.

EPILOG

Poslední konverzace, která se vedla v malé jídelně Apoštolského paláce v Castel Gandolfu. Účastnil se jí rovněž sekretář Svatého Otce, monsignor Stanislaw Dziwisz.

26.

„KDOSI TU KULKU VEDL ...“

Jak se to onoho 13. května 1981 skutečně odehrálo? Atentát a události, které jej provázely – neodhalují snad nějakou pravdu o papežství, možná zapomenutou? Svatý Otče, nelze tu číst nějaké zvláštní poselství o Vašem osobním poslání? Šel jste za atentátníkem do vězení a setkal se s ním tváří v tvář. Jak se dnes, po tolika letech, díváte na události oněch dnů? Jaký smysl nabyl ve Vašem životě atentát a události s ním spojené?

JAN PAVEL II.: To vše bylo svědectvím o Boží milosti. Spatřuji tu jistou analogii se zkouškou, kterou musel během svého věznění podstoupit kardinál Wyszyński. Zkušenost polského primasa však trvala něco přes tři roky, zatímco ta moje pouze krátkou dobu několika měsíců. Agca věděl, jak vystřelit a střelil jistě, aby zasáhl. Pouze, jakoby tu kulku kdosi vedl a odchytil...

STANISLAW DZIWISZ.: Agca střelil, aby zabil. Ta rána měla být smrtelná. Kulka prolétla tělem Svatého Otce, zranila mu břicho, pravý loket a levý ukazováček. Poté kulka dopadla mezi mne a papeže. Slyšel jsem ještě dva výstřely. Byly zraněny dvě osoby, které stály poblíž. Zeptal jsem se Svatého Otce: „Kam?“ Odpověděl: „Do břicha“. „Je vám špatně?“ „Je mi špatně“. Po ruce nebyl žádný lékař. Nebyl čas na přemýšlení. Neprodleně jsme Svatého Otce přenesli do sanitky a velkou rychlostí se hnali k Policlinico Gemelli. Svatý Otec se polohlasně modlil. Nato, už během cesty, ztratil vědomí. O životě a smrti rozhodlo několik prvků. Vezměme otázku času, dobu k tomu, abychom dorazili do nemocnice: pár minut navíc, nepatrná překážka na cestě a bylo by příliš pozdě. V tom všem je patrná Boží ruka. Vše tomu nasvědčuje.

JAN PAVEL II.: Ano, vzpomínám si na tu cestu do nemocnice. nějaký čas jsem ještě zůstal při vědomí. Trpěl jsem, a to působilo obavy – měl jsem však podivuhodnou důvěru. Řekl jsem pateru Stanislawowi, že atentátníkovi odpouštím. Co se dělo v nemocnici si už nepamatuji.

STANISLAW DZIWISZ.: Téměř okamžitě po příjezdu na Policlinico by Svatý Otec převezen na operační sál. Stav byl velmi vážný. Organismus Svatého Otce ztratil mnoho krve. Dramaticky klesal krevní tlak, a tlukot srdce byl jen sotva patrný. Lékaři mi doporučili, abych udělal svátost nemocných. Bez váhání jsem tak učinil.

JAN PAVEL II.: Prakticky jsem už byl na druhém břehu.

STANISLAW DZIWISZ.: Poté došlo k transfuzi krve.

JAN PAVEL II.: Následné komplikace a prodloužení celého léčebného procesu byly ostatně důsledkem této transfuze.

STANISLAW DZIWISZ.: První krev organizmus odmítl. Sešli se však lékaři téže nemocnice a sami darovali krev Svatému Otci. Tato druhá transfuze dopadla dobře. Lékaři provedli zákrok, aniž by doufali v přežití pacienta. Vůbec se nezajímali – což bylo pochopitelné, o prostřelený ukazováček. „Přežije-li, pak s tím něco uděláme“, řekli mi. Rána na prstu se pak sama zacelila bez jakékoli následné léčby. Po zákroku byl Svatý Otec převezen na resuscitační oddělení. Lékaři se báli infekce, která by v tomto stavu znamenala smrt.. Ohroženy byly i některé vnitřní orgány Svatého Otce. Operace byla velmi náročná. Ve skutečnosti vše proběhlo perfektně, bez jakékoli komplikace, i když je známo, že k nim často po takových operacích dochází.

JAN PAVEL II.: V Římě umírající papež, Polsko ve smutku ... V mém Krakově vysokoškoláci zorganizovali manifestaci: „bílý pochod“. Když jsem pak jel do Polska, pravil jsem: „Přišel jsem vám poděkovat za ten „bílý pochod“. Byl jsem i ve Fatimě, abych Panně Marii poděkoval. Ach, můj Bože, byla to tvrdá zkušenost. Probudil jsem se až nazítří kolem poledne. Tu jsem řekl otci Stanislawowi: „Včera jsem se nedomodlil kompletář“.

STANISLAW DZIWISZ.: Máme-li být přesní, Svatý Otče, ptal jste se: „Modlil jsem se kompletář?“ Myslel jste totiž, že se ještě nacházíme v předchozím dni.

JAN PAVEL II.: Vůbec jsem si totiž neuvědomoval, co věděl don Stanislaw. Nikdy mi neřekl, jak byla situace vážná. Navíc jsem značnou dobu zůstal prostě v bezvědomí.

STANISLAW DZIWISZ.: Tři následující dny byly strašné. Svatý Otec nesmírně trpěl. Všude měl totiž drény a řezy. I přesto všechno probíhala rekonvalescence velmi rychle. Začátkem června se Svatý Otec vracel domů. Nebyla mu uložena ani žádná speciální dieta.

JAN PAVEL II.: Jak vidět, mám spíše silný organizmus.

STANISLAW DZIWISZ.: Až později byl organizmus napaden nebezpečným virem, což byl důsledek první transfuze anebo všeobecného oslabení. Svatému Otci bylo podáno nesmírné množství antibiotik, aby se chránil před infekcí. To značně oslabilo imunitní systém. Tak propukla další nemoc. Svatý Otec byl znovu převezen do nemocnice. Díky intenzivní lékařské péči se jeho zdravotní stav zlepšil do té míry, že lékaři rozhodli, o překročení k poslednímu zákroku a dokončení chirurgické operace konané v den atentátu. Svatý Otec si vybral 5. srpen, památku Panny Maria Sněžné, která se v liturgickém kalendáři připomíná jako Posvěcení baziliky Santa Maria Maggiore. I tato druhé fáze byla překonána. Tři měsíce po atentátu, 13. srpna, vydali lékaři prohlášení, kde se informovalo o ukončení nemocniční péče. Pacient se tak mohl definitivně odstěhovat domů. Pět měsíců po atentátu se Svatý Otec vrátil na svatopetrské náměstí, aby se opět setkal s věřícími. Neprojevil nejmenší stín strachu, ani žádný stress, i když lékaři upozorňovali, že by se projevit mohl. Řekl tehdy: „Znovu tu stojím jako dlužník vůči nejsvětější Panně i vůči všem svatým ochráncům. Jak bych mohl zapomenout, že k události na náměstí svatého Petra došlo v den a hodinu, kdy už více než šedesát let, se ve Fatimě v Portugalsku připomíná první zjevení Kristovy Matky chudým pasáčkům? V tom všem, co se mi právě onoho dne

přihodilo, jsem poznal zvláštní mateřskou ochranu a péči. Ukázala se silnější než vražedná kulka“.

JAN PAVEL II.: O vánočních svátcích 1983 jsem vykonal návštěvu atentátníka ve vězení. Dlouze jsme vyprávěli. Ali Agca, jak všichni říkají, je profesionální vrah. To znamená, že atentát nebyl jeho iniciativou, ale že někdo jiný jej k němu přiměl a objednal si ho. V průběhu celého rozhovoru bylo jasně zřejmé, že Agcu neustále zajímalo, jak je možné, že se mu atentát nezdařil. Udělal všechno co měl, bedlivě dbal na každý detail. A označená oběť unikla smrti. Jak se to jen mohlo stát? Zajímavé je, že tento neklid jej přivedl k náboženské problematice. Ptal se, jak je to s oním Fatimským tajemstvím a v čem spočívá. To bylo prvořadým předmětem jeho zájmu; to chtěl vědět především. Těmito naléhavými otázkami snad ukázal, že pochopil skutečně důležitou věc. Ali Agca si uvědomil, že nad jeho mocí, nad jeho schopností střílet a zabíjet, existuje mnohem vyšší moc. A proto ji začal hledat. Přejí si, aby ji našel.

STANISLAW DZIWIŚ.: Zázračný návrat Svatého Otce k životu a zdraví bych označil za dar nebes. Atentát zůstal v lidské dimenzi tajemstvím. Neobjasnil ho ani proces ani dlouhé věznění atentátníka. Byl jsem svědkem návštěvy Svatého Otce u Aliho Agci ve vězení. Papež mu veřejně odpustil už při svém prvním rozhovoru po atentátu. Od vězně jsem neslyšel slova: „Prosím za odpuštění“. Jediné co ho zajímalo bylo fatimské tajemství. Svatý Otec několikrát přijal matku a příbuzné a často se na něj vyptával justičních kaplanů. V božské dimenzi je tajemstvím celý průběh dramatické události, která podlomila zdraví a síly Svatého Otce, ale nijak nezbrzdila účinnost a plodnost jeho apoštolského poslání v Církvi a ve světě. Myslím, že není přehnané aplikovat na tento příběh výrok: *Sanguis martyrum semen christianorum*. Bylo zřejmě třeba oné krve na náměstí svatého Petra, na místě mučednictví prvních křesťanů. Prvním plodem oné krve byla nepochybně jednota celé Církve ve velké modlitbě za záchranu papeže. Po celou noc, která následovala po atentátu, poutníci, kteří přišli na generální audienci a stále rostoucí počet Římanů se modlil na náměstí sv. Petra. V následujících dnech se v katedrálách, kostelích i kaplích celého světa sloužily mše a konaly modlitby na úmysly Svatého Otce. On sám v této souvislosti řekl: „Je mi zatěžko myslet na to všechno bez pohnutí. Bez hluboké vděčnosti všem. Vůči všem, kdo se onoho 13. května shromáždili k modlitbě. I vůči všem, kdo v ní po celou tuto dobu vytrvali ... Jsem vděčný Kristu Pánu a Duchu svatému, který skrze tuto událost, jež se odehrála na náměstí svatého Petra dne 13. května v 17.17h, inspiroval tolik srdcí ke společné modlitbě. A při vzpomínce na tuto velkou modlitbu, nemohu zapomenout na slova Skutků apoštolů, která se vztahují na Petra: „Církev se za něj nepřetržitě modlila k Bohu (*Skt* 12,5).

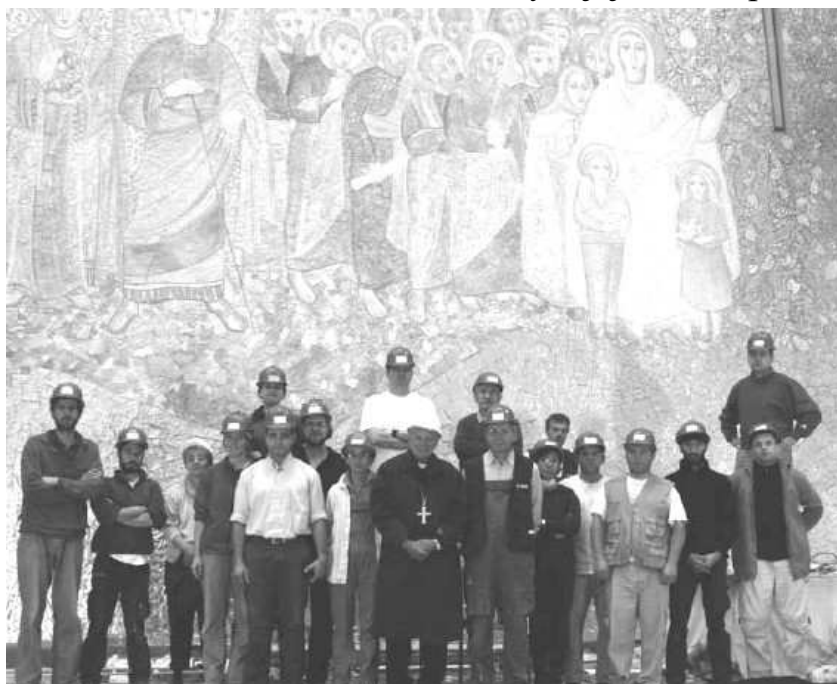
JAN PAVEL II.: Žiji v neustálém vědomí, že ve všem, co říkám a konám při plnění svého povolání a poslání, své služby, dochází k čemusi, co není výlučně mou iniciativou. Víím, že v tom, co jako Petrův nástupce konám, nejsem sám. Vezměme si například komunistický režim. Jak už jsem dříve řekl, k jeho pádu bezesporu přispěla scházející ekonomická nauka. Ale odkazovat se pouze na ekonomické faktory by bylo spíše naivním zjednodušováním. Na druhé straně, víím dobře, že by bylo úsměvné domnívat se, že to byl papež, kdo vlastníma rukama pokořil komunismus. Mám za to, že vysvětlení nacházíme v evangeliu. Když první učedníci, vyslaní na misi, se vrátili ke svému Mistrovi, říkají: „Pane, i zlí duchové se nám podřizovali v tvém jménu“ (*Lk* 10,17). Kristus jim odpověděl: „Radujte se ne ani tak z toho, že se vám podrobují démoni, ale spíše se radujte, že vaše

jména jsou zapsána v nebesích“ (Lk 10,20). Služebníci neužiteční ... Vědomí „neuzitečného služebníka“ ve mně roste uprostřed všeho, co se kolem mne děje – a snažím se s tím žít. Vraťme se k atentátu: mám za to, že to byla jedna z posledních křečí zpupné ideologie, která se rozpoutala ve XX. století. Zpupně si počínal fašismus, nacizmus, stejně i komunismus. Podobná zpupnost, motivovaná podobnými argumenty, se rozvinula i tady v Itálii: Brigade Rosse vraždily čestné a nevinné lidi. Když dnes, s odstupem několika let, pročítám přepis někdejších rozhovorů, uvědomuji si, že projevy násilí „olověných let“ zřetelně zeslábly. V posledním období se však ve světě šíří tzv. „sítě teroru“, které tvoří „stálou hrozbu pro životy miliónů nevinných. Tento dojem potvrzuje zboření newyorských Dvojčat (11. září 2001), atentát na nádraží Atocha v Madridu (11. března 2004) i masakr v Beslanu v Osetii (1.-3. září 2004). Kam nás přivedou tyto nové výbuchy násilí? Nejprve pád nacizmu a pak Sovětského svazu byl důkazem selhání. Ukázalo to na naprostou nesmyslnost násilí ve velké škále, jak ji tyto režimy zamýšlely a prováděly. Uvědomují si lidé dramatické lekce, které jim dějiny předkládají? Anebo se naopak nechávají unášet vášněmi, které se jim usadily v nitru, a znovu se kloní k neblahým pohnutkám násilí? Věřící člověk ví, že zlo je vždy provázeno přítomností dobra, milosti. Svatý Pavel napsal: „Ale s Božím darem tomu není tak, jako tomu bylo s proviněním. Kvůli provinění jednoho všichni propadli smrti. Ale tím hojněji se celému množství lidí dostalo Boží přízně a milostivého daru prostřednictvím jednoho člověka, Ježíše Krista (Řím 5,15). Tato slova si uchovávají svou aktuálnost i v současnosti. Vykoupení pokračuje. Tam, kde se rozmáhá zla, roste i naděje dobra. V našich dnech se nezměrně rozmohlo zlo, a to za pomoci zvrácených režimů, které se v širokém rozsahu dopouštěly násilí a zpupnosti. Nemluvím tu o zlu, jež páchali jednotlivci z osobních zájmů či z vlastní iniciativy. Zlo XX. století nebylo zlem nepatrného rozsahu, takřka „řemeslným“. Šlo o zlo gigantických rozměrů, zlo, jež k páchání svého neblahého díla využilo státních struktur. Zlo povýšené na režim. Současně však se v nesmírném bohatství projevila Boží milost. Neexistuje zlo, aby z něj Bůh nedokázal vytěžit dobro. Utrpení ukřižovaného Boha není pouze formou utrpení vedle mnoha jiných, bolestí více či méně velkou, nýbrž je utrpením nesrovnatelného stupně a rozměru. Kristus, jenž trpěl za všechny, dal utrpení nový smysl, uvedl je do nové dimenze, do nového řádu: totiž řádu lásky. Je pravdou, že utrpení vstoupilo do lidských dějin prvotním hříchem. A hřích je oním „bodcem“ (srv. *1Kor 15,55-56*), který nám působí bolest, co lidskou bytost smrtelně zraňuje. Avšak Kristovo umučení na kříži dalo utrpení radikálně nový smysl, proměnilo je zevnitř. Uvedlo do lidských dějin, - jež jsou dějinami hříchu, - utrpení bez viny, snášené pouze z lásky. A právě toto utrpení otevírá bránu k naději na osvobození, na definitivní vyloučení onoho „bodce“, co sužuje lidstvo. Je to utrpení, které spaluje a stravuje zlo plameny lásky a i ze zla těží mnohotvárný rozkvět dobra. Každé lidské utrpení, každá bolest, každá slabost obsahuje příslib spásy, příslib radosti: „Teď sice pro vás trpím, ale raduji se z toho“ (*Kol 1,24*). To platí pro každé utrpení, způsobené zlem; platí to i pro nesmírné zlo společenské a politické, které dnes rozděluje a sužuje svět: zlo válek, útisku jednotlivců i národů; zlo sociálního bezpráví, pošlapané lidské důstojnosti, rasové a náboženské diskriminace; zlo násilí, terorizmu, závodu ve zbrojení – všechno toto zlo ve světě existuje i proto, aby v nás probudilo lásku, která je sebedarováním ve velkorysé a nezaujaté službě tomu, koho potkalo utrpení. V lásce, jež má svůj zdroj v Kristově srdci, spočívá naděje pro budoucnost světa. Kristus je Vykupitelem světa: „Jeho ranami jsme uzdraveni“ (*Iz 53,5*).

Duchovní význam nové svatyně ve Fatimě

(Tomáš kardinál Špidlík S.J., čestný občan Pustiměře)

„Slavný den, plný světla“, tak nazval starověký historik Eusebius dobu po Konstantinově míru. Křesťané začali stavět kostely a jejich lesk překonával pohanské svatyně. Spontánně

Kardinál Špidlík s umělci ve Fatimě při dokončovacích pracích, září 2007.

se proto ptáme v čem a jakým způsobem se tento lesk projevil. Překvapí nás, že už od počátku tu sledujeme dva odlišné směry na východě a na západě. Říká se, že východní křesťanství tu hledá nebe, jež sestoupilo na zem, oslavený vesmír, plný světla a obrazů svatých, předjímání konečné parúsie (druhého příchodu Krista ve slávě). Naproti tomu gotické katedrály mají tvar lodi určené k tomu, aby nás nesla k východu, ke Kristu, jehož plné zjevení zatím očekáváme; hojnost vertikálních linií vzbuzuje myšlenku na

sepjaté ruce, které se modlí, aby Spasitel přišel co nejdříve.

Obě tato pojetí nyní jistým způsobem nacházíme simultánně ve Fatimě. Je to nepochybně místo, kde nebe sestoupilo na zem ve formě privilegovaného zjevení a poutníci z celého světa přicházejí v touze dotknout se ho. Po straně velkého náměstí jejich shromáždění však vyrůstá nová bazilika. Také sem je třeba vstupovat v duchu víry, naznačené dvanácti branami apoštolů. Poutník však, který jí prochází nemá dojem, že by se nacházel v prostoru slávy. Naopak, může jej přepadnout smutek z prázdnoty prostoru. Jeho další kroky nestoupají vzhůru, ale musí spíše procházet sestupnou cestou k temnému obrazu smrti, jež před ním panuje ve tvaru velkého Kříže. Tento zasmušilý dojem je ale pomíjivý a předkládá blahodárný psychologický význam. Vzhledem k tomu, že nemá po boku nic, co by dokázalo vzbudit jeho zájem, pohled se okamžitě upírá do dále a s zůstane s ní takřka spojen. Oslavný lesk zlata, který tu vyzařuje, nedovolí rozptylovat se jinde.

Chceme vyložit duchovní smysl této zkušenosti? Tento chrám nemá tvar lodi na moři, ale spíše se podobá cestě, putování našeho pozemského života. A vyjadřuje vnímání mnoha lidí, kteří po ní musejí kráčet. Unavuje je nicota všeho, co potkávají, už netouží nic vidět. I přesto se znenadání mohou stát šťastnými, když svůj zrak nechají upoutat jasem zjevení dalekého cíle, k němuž putování neomylně spěje. Na počátku se toto zjevení podobá vidění jasného světla, bez rozlišení. Ale duše, která se k němu upne, tu objeví tvar beránka. Je tím, který byl obětován, ale nyní zasedl ve slávě na nebeský trůn. On se proto od nynějška stal pramenem nezničitelného světla, živého, tvůrčího světla, jež volá obnovený svět k bytí. Jako ze snu probuzené povstávají po pravici i levici osvětlené postavy. Kůr sedmi archandělů, který je obklopuje, dokládá, že se nacházíme v nebeském příbytku Boha. Postavy sedmi apoštolů současně ujišťují, že shromáždění lidí se uskutečňuje v Kristově Církvi, jehož přítomnost, skrytá v symbolu pozlaceného beránka,

na nějž ukazuje Jan Křtitel. Božské světlo však osvěcuje všechny. Na prvním místě, napravo vedle trůnu, vidíme Pannu Marii, která se skví v jasu neposkvrněné bělosti. Právě ona, jakožto prostřednice všech milostí, uvádí všechny ostatní postavy k trůnu slávy. Maje na paměti místo, kde se nacházíme, nepřekvapuje nás, že jako první uvedené umělec ztvárnil tři fatimské vizionáře, Františka a Hyacintu v popředí, jako ty, pro něž se má nebeské patření brzy naplnit. Lucie stojí vzadu jako ta, která má čekat, a jejímž úkolem ještě zůstává vydávat svědectví o nebi spatřeném na zemi. A shromáždění svatých? Je vyjádřeno jejich množstvím, ať už jsou oficiálně kanonizováni či nikoli, ale netvoří „dav“, v němž by člověk ztrácel svou osobní fyziognomii. Proto poutník, jenž nad obrazem rozjímá, je zván, aby tu našel svého oblíbeného. Portugalci tu mohou obdivovat své národní patrony, řeholníci hlavní zakladatele svých životních stylů, východní tu s povděkem objeví, že ti, které uctívají si uchovávají oděv jejich ritu, a dokazují tak, že svatost rozličných církevních tradic. Mozaika byla totiž skutečně vytvořena skupinou umělců z různých národů a odlišných církevních tradic. A křesťan, který je v každodennosti života skličován nicotou pozemského putování, se musí cítit dojatý a povzbuzený reálnou blízkostí cíle, k němuž směřuje. A sestoupí-li při této příležitosti také do krypty baziliky, kde jsou umístěny zповědnice, vybaví se mu, že je to právě křesťanské pokání, jež odstraňuje každou překážku, která brání spojení nebe a země.

Apoštolská cesta *papeže Benedikta XVI. do Fatimy* 13. května 2010

Městečko Fatima s osmi tisíci obyvateli, ležící téměř v samém středu Portugalska, uvítalo třetího papeže v dějinách ve čtvrt na šest. Na letišti ho čekal biskup diecéze Leira-Fátima, mons. António Augusto dos Santos Marto a místní představitelé. První zastávkou ve Fatimě byla kaplička Zjevení, postavená v roce 1919 na místě, kde se Hyacintě, Františkovi a Lucii zjevila Panna Maria. Na prostranství před kaplí bouřlivě vítal Svatého otce téměř 300 tisícový zástup věřících, kteří se tu krátce předtím účastnili mše svaté. V kapličce Zjevení je uchovávána známá socha Fatimské Panny Marie.

„Naše Paní a Matko všech mužů a žen, jsem zde jako syn, který přichází navštívit svoji Matku a činí tak za doprovodu mnoha bratři a sester. Jako Petřův nástupce, jemuž bylo svěřeno poslání předsedat službě lásky v Kristově církvi utvrzovat všechny ve víře a v naději, chci předložit tvému Neposkvrněnému Srdci radosti a naděje, jakož i problémy a utrpení každého z těchto tvých synů a dcer, kteří se nacházejí na Cova da Iria anebo nás provázejí na dálku. Nejlaskavější Matko, ty znáš každého jménem, tváře a jejich dějin a všechny miluješ mateřskou blahosklonností, která prýští ze samotného srdce Boha Lásky. Všechny svěřuji a zasvěcuji tobě, Nejsvětější Maria, Matko Boží i matko naše.

Ctihodný papež Jan Pavel II., který tě tady ve Fatimě třikrát navštívil,
děkoval “neviditelné ruce” která jej téměř před třiceti lety
vysvobodila ze smrti při atentátu třináctého května, na náměstí svatého Petra,

a věnoval Fatimské svatyni projektil, který ho těžce zranil, a který byl vložen do tvé koruny *Královny míru*. Je hluboce útěšné vědět, že jsi korunována nejen stříbrem a zlatem našich radostí a nadějí, ale také “projektilem” našich starostí a utrpení. Děkuji ti, milovaná Matko, za modlitby a oběti, které pasácci z Fatimy přinášeli za papeže, vedeni city, kterými jsi je inspirovala ve zjeveních. Děkuji také všem těm, kteří se denně modlí za Petrova nástupce a na jeho úmysly, aby papež byl silný ve víře, smělý v naději a horlivý v lásce. Milovaná Matko nás všech, zanechávám ti zde ve tvé Fatimské svatyni Zlatou růži, kterou jsem přivezl z Říma, jako znamení vděčnosti Papeže za divy, které Všemohoucí vykonal tvým prostřednictvím v srdcích tolika poutníků, kteří přicházejí do tohoto tvého domu. Jsem si jist, že pasácci z Fatimy blahoslavení František a Hyacinta i Boží služebnice Lucie od Ježíše nás provázejí v tuto chvíli proseb a jásotu.

Zřejmě neočekávanější část programu návštěvy Benedikta XVI. v Portugalsku začala 13. května 2010 v 10h tamního času. Před chrámem Panny Marie Fatimské předsedal Svatý otec eucharistické bohoslužbě ze svátku Panny Marie Fatimské a na památku 10. výročí beatifikace Hyacinty a Františka a 5 let od smrti sestry Lucie. Slavností průvod, který uzavíral Benedikt XVI. v papamobilu, se k oltáři na podiu před kostelem vydal od kaple Zjevení. Podle údajů portugalské policie se na prostranství a v přilehlých ulicích dopolední bohoslužby účastnilo přes půl miliónu věřících. Se Svatým otcem koncebrovalo na 1400 biskupů a kněží. Na úvod papeže přivítal mons. António Marto, biskup diecéze Leiria-Fatima, a samozřejmě bouřlivým potleskem také všichni přítomní. Připomněl, že fatimští pasácci se vyznačovali velkou láskou k Petrovu nástupci, a stejnou věrností, hlubokým společenstvím a modlitbami za Svatého otce se chce vyznačovat také všechen katolický lid. Svatý otec pak při mši svaté pronesl následující homílii:

Drazí poutníci,

“Rod mého lidu bude známý mezi pohany (...) To je rod, jemuž Hospodin žehná!” (Iz 61,9). Tak začínalo první čtení této eucharistie a jeho slova se obdivuhodně naplňují v tomto shromáždění, zbožně usebraném u nohou Matky Boží Fatimské. Milované sestry a bratři, i já jsem přišel do Fatimy jako poutník, do tohoto „domu“, který Maria vybrala, aby k nám mluvila v moderní době. Přišel jsem do Fatimy, abych se radoval z Mariiny přítomnosti a její mateřské ochrany. Přišel jsem do Fatimy, protože k tomuto místu dnes směřuje putující církev, která je podle úmyslu jejího Syna nástrojem evangelizace a svátostí spásy. Přišel jsem se do Fatimy, abych se spolu s Marií a s mnoha poutníky modlil za naše lidstvo soužené bídou a utrpením. A přišel jsem do Fatimy také jako poutník se stejnými pocity jako blahoslavení František a Hyacinta a Boží služebnice Lucie, abych se

Matce Boží důvěrně vyznal, že ji milují, že církve a kněží milují Ježíše a touží zaměřit na něj svůj zrak na sklonku Kněžského roku, a také abych svěřil Mariině mateřské přimluvě kněze, zasvěcené osoby, misionáře a všechny, kdo činí dobro a přičiňují se o to, aby byl Boží dům pohostinný a vlídný.

„To je rod, kterému Pán požehnal...“ Rod, kterému Pán požehnal, jsi ty, milovaná diecéze Leiria-Fatima spolu se svým pastýřem Mons. Antoniem Martou, kterému děkuji za přivítání na začátku mše svaté a za veškerou péči, kterou mi v této svatyni poskytl i prostřednictvím svých spolupracovníků. Zdravím prezidenta republiky a další představitele, kteří slouží tomuto proslulému národu. V duchu objímám všechny portugalské diecéze, které zde zastupují jejich biskupové, a svěřuji Nebi všechny země a národy světa. V Bohu tisknu k srdci všechny jeho syny a dcery, zejména ty, kteří prožívají utrpení nebo opuštěnost, a mám touhu předat jim tu velkou naději, která hoří v mém srdci a s níž je možné se zde ve Fatimě hmatatelněji setkat. Ať naše velká naděje zapustí kořeny v životě každého z vás, drazí zde přítomní, poutníci i ti, kteří jsou s námi spojeni prostřednictvím sdělovacích prostředků. Ano! Pán, naše velká naděje, je s námi. Svou milosrdnou láskou nabízí svému lidu budoucnost, budoucnost společenství s ním. Boží lid po zkušenosti s milosrdenstvím a útěchou Boha, který ho neopustil během namáhavé zpáteční cesty z babylonského exilu, volá: „Radostí budu jásat v Hospodinu, má duše zaplesá v mém Bohu“ (*Iz 61,10*). Výjimečnou dcerou tohoto lidu je panenská Matka z Nazareta, která – oděna milostí a mírně překvapená Božím řízením, které se naplnilo v jejím lůně – se rovněž hlásí k této radosti a naději ve chvalozpěvu *Magnificat*: „Můj duch plesá v Bohu, mém Spasiteli.“ Přitom se nepovažuje za privilegovanou osobu uprostřed neplodného lidu, ale prorokuje dokonce něžnou radost z podivuhodného Božího mateřství, neboť „jeho milosrdenství trvá od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí“ (*Lk 1,47.50*).

Důkazem je toto požehnané místo. Za sedm let se sem vrátíte, abyste oslavili sto let od prvního navštívení Paní „přicházející z Nebe“, která jako Učitelka uvádí maličké vizionáře do důvěrného poznání trojiční Lásky a umožní jim, aby zažili Boha jako to nejkrásnější, co může v lidském životě být. Zkušenost milosti způsobila, že si v Ježíši zamilovali Boha až do té míry, že Hyacinta zvolala: „Moc se mi líbí říkat Ježíši, že Ho miluji! Když mu to říkám častokrát, zdá se mi, že mám v hrudi oheň, ale neshořím“. A František říkal: „Ze všeho nejvíce se mi líbilo vidět Našeho Pána v onom světle, které nám Naše Matka vložila do hrudi. Tolik Boha miluji!“ (*Paměti sestry Lucie*, I, 42 a 126).

Bratři, když slyšíme tato nevinná a hluboká mystická vyznání pasáček, někdo by jim mohl trochu závidět to, co viděli, anebo být zklamán a rezignovat, protože neměl to štěstí, ač by velmi chtěl vidět. Těmto lidem papež říká to, co Ježíš: „Jste na omylu, protože neznáte Písmo ani Boží moc.“ (*Mk 12,24*) Písmo nás vybízí věřit: „Blahoslavení, kdo neviděli a přesto uvěřili.“ (*Jan 20,29*) Ale Bůh – který mě zná lépe než já sám (srov. sv. Augustin, *Confessiones*, III, 6, 11) – má moc přijít až k nám, zejména prostřednictvím vnitřních smyslů, takže duše se jemně dotkne realita, která je mimo smyslově vnímatelný svět a je smysly nepostižitelná. To vyžaduje vnitřní bdělost srdce, kterou většinu času nemáme kvůli silnému tlaku vnějších okolností, vjemů a starostí, které zaplňují naši duši (srov. Teologický komentář *Fatimského poselství*, 2000). Ano! Bůh k nám může přijít a nabídnout se našemu vnitřnímu zraku.

Světlo v nitru pasáček, které vychází z Boží budoucnosti, je navíc stejné jako to, které se projevilo v plnosti času a přišlo pro všechny: Syn Boží, který se stal člověkem. To, že

má moc zapálit ta nejchladnější a smutná srdce, vidíme na učednících z Emauz (srov. *Lk* 24,32). Proto má naše naděje skutečný základ, opírá se o událost, která je součástí dějin a zároveň je přesahuje: je to Ježíš Nazaretský. Nadšení, vyvolané u tehdejších lidí jeho moudrostí a spasitelskou mocí, bylo takové, že jedna žena ze zástupu – jak jsme slyšeli v evangeliu – zvolala: „Blahoslavený život, který tě nosil, a prsy, které tě kojily.“ Ježíš však odpověděl: „Spíše jsou blahoslavení ti, kdo slyší Boží slovo a zachovávají ho!“ (*Lk* 11,27.28) Ale kdo má čas naslouchat jeho slovu a nechat se okouzlit jeho láskou? Kdo v temnotě pochybností a nejistot bdí s otevřeným srdcem na modlitbě? Kdo očekává jitra nového dne a uchovává hořící plamen víry? Víra v Boha otevírá člověku obzor jisté naděje, která nezklame; ukazuje pevný základ, na kterém lze beze strachu postavit vlastní život; žádá, abychom se v plné důvěře svěřili do rukou Lásky, na níž stojí svět.

„Rod mého lidu bude známý mezi pohany... To je rod, jemuž Hospodin žehná.“ (*Iz* 61,9) (Bude známý) nezlomnou nadějí přinášející plody v lásce, která se obětuje pro druhé, ale neobětuje druhé; a jak jsme slyšeli ve druhém čtení, dokonce „všechno omlouvá, všemu věří, nikdy nad ničím nezoufá, všechno vydrží“ (*1 Kor* 13,7). Příkladem a výzvou k tomu jsou pasácci, kteří svůj život obětovali Bohu a sdíleli s druhými lásku k Bohu. Matka Boží jim pomohla otevřít srdce vůči univerzalitě lásky. Zejména blahoslavená Hyacinta byla ve sdílení s chudými a v obětech za obrácení hříšníků neúnavná. Jedině bratrskou láskou a sdílením dokážeme budovat civilizaci Lásky a Pokoje. Ten, kdo by si myslel, že prorocké poslání Fatimy skončilo, by se mýlil. Zde

znovu ožívá plán Boha, který se dotazuje lidstva již od jeho počátků: „Kde je tvůj bratr Ábel? (...) Hlas krve tvého bratra volá ke mně ze země!“ (*Gen* 4,9). Člověk dokázal rozpoutat sérii smrtí a teroru, ale nedokáže ji přerušit... V Písmu svatém se často říká, že Bůh hledá spravedlivé, aby zachránil město lidí, a totéž činí ve Fatimě, když se Matka Boží táže: „Chcete se darovat Bohu a snášet všechna utrpení, která na vás dopustí na odčinění hříchů, jimiž je urážen, a jako prosbu za obrácení hříšníků?“ (*Paměti sestry Lucie*, I, 162).

V době, kdy byla lidská rodina připravená obětovat svá nejposvátnější pouta na oltáři chamtivého egoismu nacionalistických, rasových, ideologických, skupinových a individuálních zájmů, přišla z nebe naše blahoslavená Matka, aby nabídla těm, kteří se jí svěří, že vloží do jejich srdce Lásku Boží, která plane v jejím srdci. Tehdy byli jenom tři a jejich životní příklad se rozšířil a rozmnožil, zejména při procesích putující Panny Marie, v nespočetných skupinách lidí na celém povrchu země, kteří se věnují bratrské solidaritě. Kéž těchto sedm let, které nás dělí od stého výročí zjevení, urychlí předpovídané vítězství Neposkvrněného Srdce Mariina ke slávě Nejsvětější Trojice.

APOŠTOLSKÁ POUŤ PAPEŽE FRANTIŠKA DO FATIMY

12. - 13. 5. 2017

Podrobnější zmínku si nepochybně zaslouží jméno portugalské obce, kde roku 1917 došlo ke zjevení Matky Boží. Fatima je jméno jediné dcery zakladatele islámu, kterou uznávají a ctí jak šiité, tak sunnité. V muslimském světě bývá přezdívána Fāṭima al-Zahrā', tzn. Zářivá a požívá zvláštní úctu. Její otec o ní prohlásil, že „bude mezi nejpožehnanějšími ženami ráje, hned po Marii“. V tomto hadíthu je řeč o Ježíšově matce, která je s úctou několikrát zmiňována v samotném Koránu. Jméno portugalské obce se však neváže přímo k Mohamedově dceři, nýbrž k jiné muslimce, která nesla toto jméno a žila ve dvanáctém století právě v Portugalsku. V době tzv. rekonvisty čili znovu dobývání území, kterého se v 8. století zmocnili muslimští Maurové, se jeden z tamějších šlechticů – Gonçalo Hermigues - oženil s maurskou princeznou, jménem Fatima, která přijala křest a jméno Oureana. A právě k této ženě se pojí jméno městečka Ourém, jemuž vévodí středověký hrad, a nedaleké obce Fatima.

Americký biskup Fulton Sheen (1895-1979) byl zřejmě prvním, který si povšiml této souvislosti. V jedné své knize z roku 1952 si klade otázku: „Co může být důvodem, že se blahoslavená Matka ukázala v této bezvýznamné vesnici, takže je od té doby ctěna jako Panna Maria Fatimská?“. A hned odpovídá: „Poněvadž Bůh ve znameních, která nám dává, pečuje o nejmenší detaily, myslím si, že tato volba znamená, že Bůh chtěl poslat znamení naděje také muslimům a poskytnout jim tak záruku, že i oni, kteří prokazují Marii úctu, jednoho dne přijmou také jejího božského Syna“ (Mary and the Moslems, 1952). Fulton Sheen byl jedním z 510 biskupů, kteří podle pokynu Panny Marie Fatimské žádali na Druhém vatikánském koncilu 3. ledna 1964 o zasvěcení Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Uskutečnil je však až Jan Pavel II. v roce 1984.

S Marií poutníkem v naději a pokoji“ – tak zní motto, které papež František zvolil pro svou dvoudenní návštěvu portugalské Fatimy u příležitosti stého výročí zjevení P. Marie. Matka Boží se v roce 1917 ukázala sourozencům Františkovi a Hyacintě Martovým a jejich sestřenici Lucii celkem šestkrát, poprvé právě 13. května. Přesně sto let po této události prohlásí Petrův nástupce dva malé fatimské vizionáře za svaté a – jak přislíbil ve svém poselství portugalskému národu – zasvětil celé lidstvo Mariinu Neposkvrněnému srdci. Také tuto devatenáctou zahraniční cestu svého pontifikátu, oficiálně označovanou za „apoštolskou pouť“, zahájil papež František v modlitbě před ikonou Matky Boží, Salus Populi Romani, v římské bazilice Panny Marie Větší, kam se vydal ve čtvrtek večer. Během tříhodinového letu římský biskup jako obvykle pozdravil sedmdesáticenný novinářský doprovod.

“Děkuji vám za doprovod a za práci při této cestě, která je poněkud výjimečná – je to cesta modlitby, setkání s Pánem a se svatou Matkou Boží.“

Přímo ve Fatimě papeže očekávalo dalších 1700 akreditovaných novinářů. Jak sdělil korespondent Vatikánského rozhlasu v Lisabonu, portugalské sdělovací prostředky věnují návštěvě hlavy katolické církve mimořádnou pozornost. Kromě svědectví poutníků a

rozhovorů s rodiči dítěte, zázračně uzdraveného na přímluvu kanonizovaných vizionářů, informují o nebyvalých bezpečnostních opatřeních (do akce bylo nasazeno na 6000 policistů) a velmi špatné předpovědi počasí, která hlásí déšť po celých triadvacet hodin papežovy pouti. Speciál italské společnosti Alitalia přistál na vojenské základně v Monte Real, nedaleko Fatimy, krátce před půl pátou. František je čtvrtým Petrovým nástupcem, který do města s arabským zeměpisným jménem přijíždí. V roce padesátého výročí mariánských zjevení se sem vydal bl. Pavel VI., sv. Jan Pavel II. navštívil Fatimu hned třikrát (1982, tedy rok po atentátu, a v letech 1991 a 2000, kdy zveřejnil třetí fatimské tajemství a blahorečil Františka s Hyacintou), Benedikt XVI. sem zavítal deset let po beatifikaci sourozenců Martových (2010). Letošní trináctý květen je výjimečným datem jak pro papeže Františka, tak pro dějiny církve – právě před čtvrtstoletím byl totiž Jorge Maria Bergoglio povolán na biskupský stolec v Buenos Aires, čímž se zakončilo dlouhé období vnitřního třibení a duchovní noci v exilu argentinské Córdoby. Možná právě tato skutečnost posílila papežovu úctu k Fatimské Panně, o které mluvil ihned ve své první promluvě před modlitbou Anděl Páně (17.3.2013) a ke které nyní koná osobní pouť.

Hned na letišti přivítal papeže portugalský prezident Marcelo Nuno Duarte Rebelo de Sousa, s nímž František po oficiální ceremonii vedl soukromý rozhovor v salónku kontrolní věže. Před odletem na poutní místo, k němuž využil vojenský vrtulník, se zastavil ke krátké modlitbě v letištní kapli. Na fatimském poutním místě se mezitím shromáždily desetitisíce poutníků z nejméně padesátky zemí světa. Je mezi nimi také Lucas Maeda de Oliveira, otec brazilského dítěte, jehož zázračné uzdravení zpečetilo kanonizační proces fatimských pasáček. František a Hyacinta budou prvními svatořečenými dětmi, které nejsou mučedníky.

Na fatimském stadionu přivítal papeže Františka místní biskup, mons. António Augusto dos Santos Marto, a starosta města. Poutní chrám na místě mariánských zjevení, která proslavila toto jedenácti tisícové městečko v portugalském vnitrozemí, byl vybudován v

roce 1928. Po jeho levé straně stojí tzv. „Capelinha“ – kaplička zjevení, v níž je od roku 1920 uctívána socha P. Marie. V Jubilejním roce vykoupení, 25. března 1984, byla tato socha z papežovy vůle přenesena na Svatopetrské náměstí a Jan Pavel II. před ní zasvětil lidstvo Mariinu Neposkvrněnému srdci. Papež František chce nyní toto gesto opakovat přímo ve Fatimě. Petrova nástupce v kapličce očekával rektor poutní svatyně spolu s nejstarším knězem Portugalska, jemuž v době fatimských zjevení byly čtyři roky. Na venkovním prostranství se v těsné blízkosti kaple shromáždilo na tisíc dětí. Svatý otec se nejprve usebral v tichém rozjímání a poté se v modlitbě obrátil k Boží Matce.

Zdravas Královno, blahoslavená Fatimská Panno,
Paní Neposkvrněného Srdce, Útočiště i cesto

vedoucí k Bohu! Přicházím jako poutník ve Světle, jež k nám proudí tvýma rukama, vzdávám díky Bohu Otci, který v každém čase a všude v dějinách působí; přicházím jako poutník v Míru, který zvěstuješ na tomto místě, vzdávám chválu Kristu, našemu pokoji, a vyprošuji světu svornost mezi všemi národy; přicházím jako poutník v Naději oživované Duchem, přicházím jako prorok a posel, abych umýval nohy všem u stejného stolu, který nás spojuje.

*Ave o clemens, ave o pia! Salve Regina Rosarii Fatimae. Ave o clemens, ave o pia!
Ave o dulcis Virgo Maria.*

Zdrávas Matko Milosrdenství. Paní oděná v bílém! Na tomto místě, kde jsi před sto lety všem vyjevila plány Božího milosrdenství, hledím na tvůj zářivý šat a jako biskup oděný v bílém, připomínám všechny, kteří jsou oděni křestní bělostí, chtějí žít v Bohu a rozjímají o Kristových tajemstvích, aby vyprosili mír. *Ave ...*

Zdrávas, živote sladkosti, buď zdráva, naděje naše.
Putující Panno, Královno veškerenstva!

V nejhlubším nitru svého bytí, ve svém Neposkvrněném srdci, pohlédni na radosti lidské bytosti putující do nebeské vlasti. V nejhlubším nitru svého bytí, ve svém Neposkvrněném srdci, pohlédni na bolesti lidské rodiny, lkající a plačící v tomto slzavém údolí. V nejhlubším nitru svého bytí, ve svém Neposkvrněném srdci, okrášli nás jasem klenotů svojí koruny a učíš, ať jsme poutníky tak, jakos byla poutnicí ty. Svým panenským úsměvem, posilni radost Kristovy církve. Svým sladkým pohledem posilni naději Božích dětí. Svýma modlícíma se rukama pozvednutýma k Pánu, všechny sjednoť v jedinou lidskou rodinu. *Ave ...*

Ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno Maria. Růžencová královno z Fatimy!
Učiň, ať následujeme příklad blahoslavených Františka a Hyacinty, a všech, kdo se zasvěcují evangelní zvěsti. Takto se vydáme všemi směry, projdeme jako poutníci všechny cesty, zboříme všechny zdi a překonáme každou hranici, vyjdeme na všechny periferie, a budeme vyjevovat Boží spravedlnost a pokoj. V radosti evangelia budeme církví oděnou v bílém, doběla vypranou v Beránkově krvi prolévané také dnes ve válkách, které pustoší svět, ve kterém žijeme. A tak budeme jako Ty, obraz světelného sloupu, který ozařuje cesty světa a ukazuje všem, že Bůh existuje, že Bůh je, že Bůh přebývá uprostřed svého lidu, včera, dnes a navěky. *Ave...*

Svatý otec spolu s věřícími:

Zdrávas, Matko Páně, Panno Maria, Růžencová Královno z Fatimy!
Požehnaná jsi mezi ženami, Ty jsi obraz církve oděné velikonočním světlem, Ty jsi čest našeho lidu, Ty jsi triumf nad řáděním zla. Proroctví milosrdné Lásky Otcovy, Učitelko hlásání Synovy dobré zvěsti, Znamení žhnoucího ohně Ducha svatého, nauč nás v tomto údolí radostí a bolestí, věčným pravdám, které Otec zjevuje maličkým. Ukaž nám sílu svého ochranného pláště. Svým Neposkvrněným srdcem, buď útočištěm pro hříšníky a cestou vedoucí až k Bohu. Sjednocen se svými bratry, ve víře, v naději a v lásce, se Ti svěřuji. V jednotě se svými bratry zasvěcují se Bohu Tvým prostřednictvím, Růžencová Panno z Fatimy. A nakonec, prostoupen Světlem, které vychází z tvých rukou, budu vzdávat slávu Pánu na věky věků. Amen.

V závěru svého prvního setkání s fatimskými poutníky Petrův nástupce všem přítomným požehnal a věnoval Panně Marii zlatou růži, která je výsadním darem papežů. Muzeum poutní svatyně, založené v roce 1955, uchovává další dva drahé květy, darované Pavlem VI. (21.11.1964 během II. Vatikánského koncilu) a Benediktem XVI. (při pouti 13.5.2010). Nejcennějším muzejním exponátem je však zlatá koruna, kterou portugalské ženy vyjádřily dík Matce Boží za ušetření jejich země během druhé světové války. Koruna z více než jednoho kilogramu zlata, osázená 313 perlami a 2679 drahými kameny, se na hlavě fatimské mariánské sochy objevuje jen při význačných poutích. V dubnu roku 1989 do ní byla vsazena kulka, vyňatá z těla Jana Pavla II. Na večerní modlitbu růžence, která začala o půl desáté místního času, přijel František papamobilem. Po několika metrech nicméně nechal zastavit a přešel celé náměstí pěšky, aby mohl žehnat přítomným a zejména dětem. V kapli Zjevení po latinskoamerickém způsobu pozdravil Marii, dotykem dlaně její sochy. Na počátku pobožnosti rozžehl papež od paškálu svoji svíci a předal světlo dál. Při obřadu požehnání svíci zdůraznil, že všichni jsou „poutníky k Marii a s Marií“.

Drazí mariánští poutníci, kteří jste přišli spolu s Marií!

Děkuji, že jste mne vzali mezi sebe na tuto pouť naděje a pokoje. Chci předem ujistit vás, kteří jste se mnou spojeni tady či jinde, že vás všechny nosím v srdci. Cítím, že Ježíš mi vás svěřil (srov. *Jan* 21,15-17), objímám a svěřuji vás všechny Ježíši, „zvláště ty, kteří toho nejvíce potřebují“ – jak nás Matka Boží naučila se modlit (*Zjevení v červenci 1917*). Něžná a starostlivá Matka všech potřebných ať jim vyprosí Pánovo požehnání! Na každého vyděděného a nešťastného, který byl okraden o přítomnost, na každého vyloučeného a opuštěného, kterému je upírána budoucnost, na každého ze sirotek a obětí nespravedlnosti, kterému není dovoleno mít minulost, ať sestoupí požehnání Boha vtěleného v Ježíši Kristu: „Hospodin ať vám žehná a ať je vaší stráží. Ať nad vámi rozjasní svou tvář a smiluje se nad vámi. Ať k vám obrátí svou tvář a naplní vás pokojem“ (*Nm* 6,24-26).

Toto požehnání se zcela naplnilo v Panně Marii, poněvadž žádné jiné stvoření nad sebou nespatrilo zář Boží tváře tak jako Ona, která dala lidskou tvář Synovi věčného Otce, takže o Něm můžeme rozjímat v radostných, světelných, bolestných a slavných momentech Jeho života, které opětovně nahlížíme v modlitbě růžence. Spolu s Kristem a Marií zůstáváme v Bohu. „Chceme-li totiž být křesťany, musíme být mariánští, to znamená, že musíme rozpoznat podstatný, živoucí a prozřetelnostní vztah, který spojuje Marii a Ježíše, ke kterému nám otevírá cestu“ (Pavel VI., *Promluva při návštěvě Madony di Bonaria*, Cagliari, 24. dubna 1970). Pokaždé, když na tomto požehnaném místě anebo kdekoli jinde recitujeme růženec, stává se evangelium cestou v životě každého: rodin, národů a světa. *Vy, kdo putujete s Marií...* Jaká je to Maria? *Učitelka duchovního života*, první, která následovala Krista „úzkou cestou“ kříže a dala nám příklad, anebo naopak nedostupná a tedy nenapodobitelná Paní? »Požehnaná, která věřila« vždycky a za všech okolností božským slovům (srov. *Lk* 1,42.45), anebo naopak „Svatý obrázek“, ke kterému se chodí pro projevy přízně za nízké ceny? Panna Maria z evangelia, kterou ctí modlící se církev, anebo naopak Maria, která podle subjektivních senzibilit zadržuje pomstychtivou ruku Boží připravenou trestat, Maria lepší než Kristus, jenž je považován za nelítostného Soudce, a milosrdnější než Beránek obětovaný za nás? Velká nespravedlnost se páchá na Bohu a Jeho milosti, tvrdí-li se na prvním místě to, že hříchy jsou trestány Jeho soudem, aniž by se předem připouštělo – jak zjevuje evangelium – že jsou odpouštěny Jeho

milosrdenstvím! Musíme klást milosrdenství před soud, a Boží soud se tak jako tak vždycky uskuteční ve světle Jeho milosrdenství. Boží milosrdenství zajisté nepopírá spravedlnost, protože Ježíš na sebe vzal důsledky našeho hříchu spolu s nezbytným trestem. On nepopírá hřích, nýbrž zaplatil za nás na kříži. A takto, ve víře, která nás spojuje s Kristovým křížem, jsme svobodní od svých hříchů; odkládáme stranou každou formu strachu a bázně, protože nepatří k tomu, kdo je milován (srov. 1 Jan 4,18). Jak jsem připomněl v exhortaci *Evangelii gaudium*, „pokaždé, když pohlédneme na Marii, opět věříme v převratnou sílu něhy a lásky. Na ní vidíme, že pokora a něha nejsou ctnostmi slabých, nýbrž silných, kteří nepotřebují zacházet s druhými špatně, aby pocítili svoji důležitost. [...] Tato dynamika spravedlnosti a něhy, kontempace a cesty k druhým je tím, co z ní činí ekleziální vzor evangelizace“ (č.288). Kéž se každý z nás stane spolu s Marií znamením a nástrojem milosrdenství Boha, který odpouští vždy a všechno.

Když nás Panna Maria bere za ruku a hledí na nás, můžeme radostně opěvovat Pánovo milosrdenství. Můžeme říci: Moje duše Tě, Bože, velebí! Milosrdenství, které jsi prokázal všem svým svatým a celém věřícímu lidu, dosahuje i ke mně. Pro domýšlivost svého srdce žil jsem roztěkán svými ambicemi a zájmy, aniž bych dokázal usednout na trůn, Pane! Jediná možnost povýšení, kterou mám, je následující: Kéž mne tvoje Matka vezme do náruče, přikryje svým pláštěm a přivine k tvému Srdci. Ať se tak stane.

Po papežské promluvě následovala modlitba růžence, recitovaná - jak je ve Fatimě zvykem - v různých jazycích, mimo jiné arabsky, ukrajinsky a polsky. Rozjímala se radostná tajemství růžence. Po skončení modlitby se papež František odebral na odpočinek do své rezidence přiléhající k poutnímu místu. Většina poutníků však zůstala na místě a účastnila se nočního modlitebního bdění, které zahájilo procesí s křížem, sochou P. Marie Fatimské a Nejsvětější Svátostí. V průvodu od kaple Zjevení šli mimo jiné kardinálové, biskupové a kněží z papežského doprovodu. Procesí prošlo centrem náměstí před poutním chrámem, osvětlovaném světlem desetitisíců svíci.

Sobotní program papežovy pouti začal v Domě Naší Paní Karmelské, kde papež nocoval a kam jej přijel asi hodinu před začátkem bohoslužby navštívit předsedy vlády Portugalské republiky, António Luis Santos da Costa. Srdečné setkání trvalo asi půl hodiny. Dopolední kanonizační liturgie dvou fatimských dětí-vizionářů se podle portugalských úřadů účastnilo přibližně 500 tisíc lidí z 55 zemí světa. Průčelí baziliky Panny Marie Růžencové

zdobila jedna z mála existujících fotografií svatých sourozenců Františka a Hyacinty. Netváří se na nich nadšeně, Hyacinta snad až zamračeně; poslušně se zkrátka tehdy postavili před objektiv. Určitá vážnost či usebranost je ostatně typická pro atmosféru zdejšího poutního místa. Nijak to však nebrání průchodu radosti, jak dokázal jástot účastníků bohoslužby poté, když Petrův nástupce pronesl -

nikoli v latině, nýbrž v portugalštině - kanonizační formulí, kterou zanesl Františka a Hyacintu Martovy do seznamu svatých.

Temos Mãe!

„Na nebi se objevila [...] žena oděná sluncem“ – prohlašuje vizionář z ostrova Patmos v Apokalypse (Zj 12,1) a poznamenává, že byla v jiném stavu a měla porodit syna. Potom jsme v evangeliu slyšeli Ježíše, jak říká učedníkovi: „To je tvá matka“ (Jan 19,26-27). ***Máme Matku!*** „Tak krásná paní,“ komentovali to onoho požehnaného dne, 13. května před sto lety, cestou domů mezi sebou fatimští vizionáři. A večer se Hyacinta nedokázala udržet a vyjevila tajemství mamince: „Viděla jsem dnes Madonu.“ Viděli nebeskou Matku. Stejným směrem jako jejich oči se dívaly oči mnohých, ale... nespátřily nic. Panenská Matka sem nepřišla, abychom ji viděli. Na to budeme mít celou věčnost, rozumí se, pokud dojdeme do nebe. Ona však předpovědí a varováním před nebezpečím pekla, kam směřuje - často předkládaný i vnucovaný – život bez Boha a znesvěčující Boha v Jeho stvoření, nám přišla připomenout Světlo Boha, který přebývá v nás a přikrývá nás, neboť – jak jsme slyšeli v prvním čtení, „dítě bylo uchváčeno do nebe k Bohu“ (Zj 12,5). A podle Luciiných slov se tři vizionáři nacházeli ve Světle Božím, které vyzařovalo z Madony. Přikryla je svým pláštěm ze Světla, které jí dal Bůh. Podle mínění a cítění mnoha, ne-li přímo všech poutníků, je Fatima především tímto pláštěm Světla, který nás přikrývá tady stejně jako kdekoli jinde na Zemi, když se utíkáme pod ochranu Panenské Matky, abychom Ji prosili, jak učí Salve Regina (*Zdravas Královno*), „ukaž nám Ježíše“.

Drazí poutníci, máme Matku. Přimknuti k Ní jako děti prožíváme naději, která spočívá na Ježíši, protože, jak jsme slyšeli ve druhém čtení, „v síle nového života budou kralovat skrze jednoho, totiž Ježíše Krista, ti, kdo v hojnosti dostávají milost a dar ospravedlnění“ (Řím 5,17). Ježíš svým nanebevstoupením usadil vedle nebeského Otce naše lidství, které přijal v lůně Panenské Matky a které už nikdy neopustí. Upevněme jako kotvu naši naději v onom lidství umístěném na nebi po Otcově pravici (srov. Ef 2,6). Tato naděje ať je v životě nás všech vzpruhou! Nadějí, která nás nese neustále, až po poslední výdech. V síle této naděje jsme se shromáždili tady, abychom poděkovali za nespočetná požehnání, kterých se nám z nebe dostalo během těchto sta let, která plynula pod pláštěm Světla, jež Madona, počínaje tímto Portugalskem oplývajícím nadějí, rozprostřela do čtyř rohů Země. Díváme se na příklad svatých Františka a Hyacinty Martových, které Panna Maria uvedla do nezměrného moře Božího Světla a přiměla je, aby se klaněli Bohu. Odtud se jim dostávalo sil k překonávání protivenství a utrpení. Boží přítomnost se stala konstantou jejich životů, což se zřetelně projevuje úpěnlivou modlitbou za hříšníky a ustavičnou touhou být u „Ježíše skrytého“ ve svatostánku. Ve svých Pamětech (III, č.6) sestra Lucie dává slovo Hyciantě, která těsně po té, co se jí dostalo vidění, říká: „Nevidíš plno ulic a cest a pole plná lidí, kteří pláčou hladem, protože nemají co jíst? A Svatého otce v kostele v modlitbě před Neposkrvněným Srdcem Panny Marie? A tolik lidí, kteří se s ním modlí?“ Děkuji, bratři a sestry, že jste mě doprovodili! Nemohl jsem sem nepřijít, abych vzdal úctu Panenské Matce a svěřil jí její syny a dcery. Pod jejím pláštěm se neztratí; z jejích rukou přichází naděje a pokoj, jež potřebují a které vyprošuji všem svým bratřím ve křtu a v lidství, zejména nemocným a postiženým, vězněným a nezaměstnaným, chudým a opuštěným. Nejdražší bratři, prosme Boha s nadějí, aby nám lidé naslouchali; a obračejme se k lidem s jistotou, že nás podporuje Bůh.

On nás totiž stvořil jako naději pro druhé, naději, která je skutečná a uskutečnitelná v každém životním stavu. „Požadováním“ a „vyžadováním“ plnění povinností vlastního stavu (List sestry Lucie, 28. února 1943), tady nebe vyhlašuje skutečnou a všeobecnou mobilizaci proti lhostejnosti, která zmrazuje srdce a zhoršuje naši krátkozrakost. Nechceme být potracenou nadějí! Život může přežít jedině díky velkodušnosti jiného života. „Jestliže pšeničné zrnko nepadne do země a neodumře, zůstane samo; odumře-li však, přinese hojný užitek“ (Jan 12,24) – to řekl a uskutečnil Pán, který nás neustále předchází. Když procházíme křížem, On už jím prošel před námi. Nevystupujeme tak na kříž, abychom našli Ježíše, nýbrž On se ponížil a sestoupil na kříž, aby našel nás, přemohl v nás temnoty zla a přivedl nás zpět ke Světlu. Pod Mariinou ochranou jsme ve světě ranními hlídkami, které dovedou kontempletovat pravou tvář Ježíše Spasitele, jež se zaskvěla o Velikonocích, a znovu objevit mladou a krásnou tvář církve, která září, když je misijní, přívětivá, svobodná, věrná, chudá na prostředky a bohatá láskou.

Bohoslužby se účastnil také desetiletý chlapec Lucas z Brazílie, jehož uzdravení po těžkém úrazu mozku, když před čtyřmi lety vypadl z okna, prohlásili lékaři za zcela nevysvětlitelné přirozenou cestou, a bylo v kanonizačním procesu uznáno za zázrak na přímluvu svatých vizionářů. Bezprostředně po mši svaté, jak je ve Fatimě zvykem, následovala krátká eucharistická adorace a požehnání Nejsvětější svátostí určené zejména přítomným nemocným a postiženým, mezi nimiž hlavní celebrant prochází s monstrancí. K nim papež František promluvil těmito slovy:

Drazí nemocní bratři a sestry! Jak jsem řekl v homilii, Pán je neustále před námi, když procházíme křížem. On už vás svým utrpením předešel. Vzal na sebe všechna naše utrpení. Ježíš ví, co znamená bolest, rozumí nám, potěšuje nás a dává nám sílu jako svatým Františkovi a Hyacintě Martovým a svatým všech dob a míst. Myslím na apoštola Petra, který byl v okovech jeruzalémského vězení, a církevní obec se za na něho modlila. A Pán dal Petrovi útěchu. Takové je tajemství církve, která prosí Pána, aby potěšil ty, kteří trpí jako vy, a On je potěšuje, i ve skrytu. Potěšuje vás ve skrytu srdce, mocně vás potěšuje. Drazí poutníci, díváme se na Ježíše, který je skrytý, ale přítomný v eucharistii a který je přítomný v ranách našich bratří a sester, nemocných a trpících. Klaníme se Ježíšovu Tělu na oltáři a nacházíme Ježíšovy rány v těchto svých bratřích. Křesťan se klaní Ježíši, křesťan hledá Ježíše, křesťan dovede rozpoznat Ježíšovy rány. Panna Maria nám všem dnes opět klade otázku, kterou před sto lety položila pasáčkům: „Chcete se obětovat Bohu?“ Jejich odpověď: „Ano, chceme!“ nám umožňuje chápat a napodobovat jejich život. Prožili všechno, co obsahoval dobrého a bolestného, a obětovali se Pánu.

Drazí nemocní, žijte svůj život jako dar a jako pasácci řekněte Madoně, že se z celého srdce chcete obětovat Bohu. Nepovažujte se pouze za adresáty charitativní solidarity, nýbrž za plnoprávné účastníky života a poslání církve. Vaše účast, která je tichá, ale výmluvnější než mnohá slova, vaše modlitba, každodenní oběť vašeho utrpení v jednotě s utrpením ukřižovaného Ježíše za spásu světa, trpělivé, ba dokonce radostné přijetí vlastního stavu jsou duchovní zdroj a bohatství pro každou křesťanskou obec. Nestyd'te se být drahocenným pokladem církve. Ježíš bude přecházet kolem vás v Nejsvětější Svátosti, aby vám projevil svoji blízkost a svoji lásku. Svěřte Mu svoje bolesti, svoje utrpení a svoji únavu. Spolehněte se na modlitbu církve, která za vás a s vámi odevšad stoupá k Nebi. Bůh je Otec a nikdy na vás nezapomíná.

Fatima v homílii Giovanniho kardinála Copsy, čestného občana Drysic

(kostel Narození Panny Marie v Drysicích, 16. června 2001)

Vážení představitelé a vy všichni občané Drysic!

O této sobotě, zasvěcené Blahoslavené Panně Marii, slavíme mši svatou k její cti. Svatá Panna nás miluje, vybízí nás, abychom ji následovali ve svém každodenním boji proti hříchu. Bohoslužba slova byla velmi jasná a velmi závazná pro nás, kteří chceme být věřícími třetího tisíciletí, ale především pro vás, mladí, kteří budete jeho protagonisty.

V prvním čtení jsme byli přítomni podivuhodné a hrozné scéně z knihy Zjevení: "Boží chrám v nebi se otevřel a ukázala se v něm archa jeho úmluvy. Pak se objevilo na nebi veliké znamení: žena oděná sluncem, s měsícem pod nohama a s korunou z dvanácti

hvězd kolem hlavy... Potom se objevilo další znamení: veliký, ohnivě rudý drak se sedmi hlavami a deseti rohy... se postavil před ženu, aby pohltil její dítě." (Zj 11,19a-12,1,1;3.5)

Válka mezi d'áblem a Mariiným potomstvem, kterou Bůh ohlásil po hříchu prvního lidského svazku, pokračovala po staletí. Maria zvítězila. Maria byla nesena k Bohu díky síle svého Syna, jediného vítěze nad d'áblem a zlem. Tato válka pokračovala a pokračuje v dějinách Církve. Zajisté víte, že bylo rozšiřováno třetí fatimské tajemství: je to jedno z nejzřejmějších svědectví tohoto boje.

Poslyšme, co napsala sestra Lucie, která měla zjevení s Hyacintou a Františkem: "Nalevo od naší Paní trochu výše jsme viděli anděla s plamenným mečem v levé ruce, který v záblescích vrhal plameny, které - jak se zdálo - chtěly zapálit svět, avšak uhasly pod dotekem záře, jež k němu vycházela z pravé ruky Naší Paní. Anděl, ukazující pravou rukou na zemi, zvolal mocným hlasem: Pokání! Pokání! Pokání!

V nevýslovném světle, kterým je Bůh jsme spatřili - "podobně jako když se díváte v zrcadle na lidi, kteří kráčí před vámi"- bíle oděného biskupa, a domnívali jsme se, že je to Svatý Otec". Mnozí další biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice vystupovali na příkrou horu, na jejímž vrcholu byl velký kříž z neopracovaných kmenů jakoby korkového dubu s kůrou. Předtím než sem Svatý Otec dorazil, procházel vratkým krokem, zkroušený bolestí a zármutkem, velkým, napůl zničeným městem, a modlil se za duše mrtvých, které na své cestě potkával, a tak došel až na vrchol hory, padl na kolena na úpatí velkého kříže, a byl zabíjen skupinou vojáků, kteří na něj vypálili několik ran ze střelných zbraní a šípy, a současně stejným způsobem umírali jeden po druhém biskupové, kněží, řeholníci a řeholnice i různé laické světské osoby, mužové a ženy rozličných vrstev a postavení. Pod

dvěma rameny kříže byli dva andělé. Každý držel v ruce křišťálovou kropenku, do které chytali krev mučedníků, a tou pak kropili duše, přibližující se k Bohu."

Proč vám to všechno povídám? Protože našim prvním a největším křesťanským závazkem je, abychom se i my podíleli na tomto boji a na vítězství Ježíše a jeho Neposkvrněné Matky proti pekelnému draku. Nejdůležitějšími etapami našeho vítězství jsou svátost zpovědi a svaté přijímání.

Především zpověď, skrze niž se vrháme do otevřené náruče Ukřižovaného, jenž zemřel, aby nás smířil s Otcem. Všechny zpovědi jsou vzrůstáním lásky k Ježíšovi a také odpuštěním hříchů. Všech hříchů. I těch největších.

Bůh je milosrdný. Nesmíme si zoufat. On nás miluje. V životopise blahoslaveného otce Oriona, italského kněze, jenž vykonal tolik děl milosrdenství, se dočteme, že kázal ve Svatém týdnu v jedné horské krajině a řekl, že Bůh odpouští každý hřích, i kdyby někdo zabil svou matku. Když se pak vracel v noci z hor, vyšel proti němu muž, zahalený velikým pláštěm. Zastavil jej a kněz si myslel, že je to lupič. Muž se ho zeptal: "Je pravda to, co jsi dnes večer říkal? - Co? - "že Bůh odpouští i vraždu matky? Věz tedy, že já jsem před deseti lety zabil svou matku. Ty mi musíš dát rozhřešení." A otec Orione se posadil na zídku u cesty, vyzpovídal ho a nad nešťastníkem udělal znamení kříže.

Za druhé - svaté přijímání. V evangeliu jsme byli přítomni scéně navštívení Panny Marie: při vstupu do domu Alžběty zpívá své Magnificat. Maria je plná Ježíše, 'plena Deo', jak říká sv. Ambrož. Starou příbuznou a jejího syna, dosud skrytého po srdcem matky, naplňuje svým pozdravem milostí, jež se šíří skrze plod jejího lůna. Totéž činí dnes Maria pro nás. Přináší nám Ježíše, zatímco my jej dostáváme ve svatém přijímání. Udržuje v nás plody Ježíšovy přítomnosti.

Moji drazí věřící. Ať nám dá Panna Maria víru, za jakou ji chválila svatá Alžběta: "Blahoslavená, která jsi uvěřila." /Lk 1,45/. Ať nám dá naději, že se s ní opět spojíme v nebi. A především, ať nám dá lásku, abychom stále více milovali Trojjediného Boha a milovali svého bližního, zejména toho, kdo je opuštěný, smutný, nemocný!

Vybízím vás všechny: vás, děti, které máte růst v milosti a moudrosti jako Ježíš; vás, mladí, jestliže se chcete připravovat na zodpovědnosti života v radosti, čistotě, apoštolátu; i vás, moji milí otcové a matky, jestliže chcete dávat příklad upřímného a praktického křesťanského života, abyste dobře vychovávali své děti.

A pokud se nám snad nedostává sil, pohledme na Marii, jak nám říká svatý Bernard: "Pohled' na hvězdu, vzývej Marii." Ona je nejdokonalejší svatyní a svatostánkem Ježíše a celé Nejsvětější Trojice.

Kéž nám Panna Maria pomáhá stále více milovat Boha; ať nás posiluje v našich předsevzetích; ať nás vždycky zachovává ve věrnosti Církvi a Svatému Otci a vede nás blíže k Ježíši v životě vskutku eucharistickém. Tak zůstaneme věrni kořenům české i evropské civilizace.

S Marií k Ježíšovi v lásce Ducha, ke slávě věčného Otce! Za dobro této vlasti. Amen.

"Jděte do celého světa a hlásejte evangelium všemu stvoření."

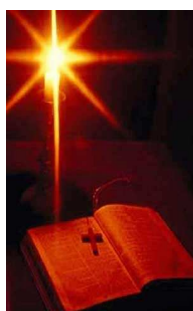
(Mk 16,15)

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. ŘÍJNA 2024

Když se u Ježíše shromažďovaly zástupy, začal mluvit: „Toto pokolení je pokolení zlé. Hledá znamení, ale jiné znamení mu dáno nebude než znamení Jonášovo. Jako Jonáš byl znamením pro Ninivany, tak bude i Syn člověka znamením pro toto pokolení. Královna jihu povstane na soudu proti mužům tohoto pokolení a odsoudí je, protože přišla až z daleké země, aby slyšela Šalomounovu moudrost, a zde je přece (někdo) víc než Šalomoun. Ninivští mužové povstanou na soudu proti tomuto pokolení a odsoudí ho, protože se na základě Jonášova kázání obrátili, a zde je přece (někdo) víc než Jonáš.“ (Lk 11,29-32)

Toto pokolení je pokolení zlé, dožaduje se znamení. V denním životě se setkáváme často se znameními různého druhu. Šipka na značce ukazuje, že se jezdí doprava, namalované děti ukazují, že je v blízkosti škola, že má řidič dávat pozor. Někdo nám z dálky zamával, aby dal znamení, že nás poznal a že nás zdraví. V jistém smyslu se celá řeč, všecko dorozumívání skládá ze znamení. Bůh, který se v Bibli zjevuje, který k lidem mluví, tedy rovněž užíval znamení. Vlastně je celý Starý zákon, jeho dějiny, jediným velkým znaméním. Proto Židé, když mluvili o Bohu, obyčejně začínali od Abraháma, aby ukázali názorně, jak se po celou dlouhou dobu Bůh o svůj lid staral, jak jej vedl, jaká znamení mu dával. Čeho zlého se tedy dopouštějí Židé v době Kristově, když po něm žádají znamení? Dalo by se to osvětlit přirovnáním. Je to asi tak, jako když někdo celou dobu ve škole neposlouchal a pak chce, aby se mu krátce řeklo, oč šlo. I my jsme celý život v Boží škole, Prozřetelnost nám den ze dne, podobně jak Židům v dějinách, ukazuje, že nás vede. A najednou se vyskytnou lidé a řeknou: Dokažte mně, že Bůh existuje! Mělo by smysl mu něco dokazovat?

Velké znamení Starého zákona. Mezi mnoha Božími znameními byla některá tak velká, že působila úžas. Za největší z nich považovali Židé vyvedení svého národa z Egypta přes Rudé moře, Sinajskou poušť a řekou Jordán až do zaslíbené země, tzv. „Exodus“. Toto znamení se stalo Židům symbolem a příslibem. Tím jako by jim chtěl Bůh říci: Takové budou celé vaše dějiny, plné nebezpečí, ale ze všech vás vysvobodím. Křesťané vidí v „exodu“ symbol dějin církve, ale i každého života. Přešli jsme už všichni

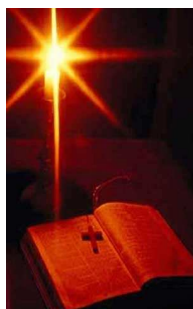
Rudým mořem, které je obrazem křtu. Unikli jsme tak otroctví hříchu. Ale nyní pokračujeme cestou pouště. Hlavní nebezpečí pouště nejsou divoká zvířata, ale možnost zabloudit, ztratit se a umřít hladem. Těmto nebezpečím, v duchovním smyslu, jsme denně vystaveni. Vždyť nikdo z nás neví, kudy má vlastně v životě směřovat. Ale dívá-li se nazpět, zjistí ke svému velkému překvapení, že ho někdo stále vedl a že mu nic nechybělo. V tomto pohledu nazpět objevíme velké znamení svého života.

Znamení proroka Jonáše. I Jonáše Bůh vedl, mluvil k němu jasně. Ale on měl nápad cestu Boží opustit, utéci před Hospodinem někam daleko až za moře. Ale prožije nové znamení, a to velmi důležité. Překvapí ho prudká bouře. Ti, kdo před Bohem utíkají, myslí, že budou v klidu, že půjdou svou vlastní cestou. Ale ta „vlastní cesta“ se promění v pohromu. V životě je tomu jako na moři. Koho vede Bůh, toho vlny nesou. Kdo před Bohem utíká, toho vlny potopí. Jonáš se podle vypravování octne až v hlubinách moře, kde podle starých představ bydlí Leviatan (Job 3,8), mytologická velryba, symbol smrti a zániku. Ale stane se nové, a to největší znamení, které Ježíš předpovídá Židům: Koho Bůh vede, toho vysvobodí i ze zániku a ztroskotání. A přivede nazpět i ty, kdo před ním utíkají. Židé dostali toto znamení při Ježíšově Vzkříšení z mrtvých. Nám se dostane vždycky, když v životě pobloudíme a když objevíme, že nás Bůh i z toho poblouzení znovu vyvedl na správnou cestu a že loď našeho života, která ztroskotala, zase pluje dál k cíli.

Vzpomínám si na slova P. Zdeňka Čížkovského (jeho velké nadšení u nás opadlo), který působil více jak 30 let v jižní Africe jako misionář, že v misiích lidé přijímají Kristovo poselství evangelia s velkým nadšením a zaujetím, takže misie zde mají velký úspěch, zatímco u nás jsou misie těžší, protože lidé nemají o Krista a jeho učení zájem, je zde tupá lhostejnost a z toho pramení i malý úspěch evangelizace v našich podmínkách. I v době Pána Ježíše tomu nebylo jinak, než je tomu u nás dnes. Jeho ostrá slova bohužel platí i nám. Ježíš se vrací do minulosti, do dějin izraelského národa, které ukazují na vnímavost předků pro Boží slovo. Pohanská královna je okouzlena moudrostí Šalomounovou natolik, že váží dlouhou cestu, aby si ho poslechla a jistě se i její život změnil. Podobně to byli i ninivští obyvatelé, kteří vzali Jonášovu výzvu k obrácení vážně, obrátili se, činili pokání a Bůh upustil od trestu, kterým jim hrozil. Vraťme se i my v duchu do své minulosti. Byli to naši předkové, kteří měli tolikrát těžký život, ale přesto věděli, že nejcennější dědictví, které je třeba předat dětem a zachovat je za všech okolností, je víra. My jsme jejich pokračovatelé. Kde máme své potomky? Nejsme my tím pokolením, které víru pohřbilo? Čekáme na nějaká znamení, která nás utvrdí ve víře? Žádná zvláštní už nebudou. A ta menší znamení kolem nás nejsou snad dost výmluvná? Katastrofální povodně v Čechách, na Moravě, tisíce mrtvých po teroristických útocích, zrovna tento týden v Las Vegas, kde zahynulo 69 lidí a další stovky zraněných? To všechno nejsou náhodné věci, ale zcela jistě znamení, která mají lidem ukázat nejen pomíjivost všech věcí, ale také důsledky ateizmu, bezbožectví. Zní to možná ostře, ale je třeba se nad tím zcela jistě vážně zamyslet. Víra se jistě nedá nikomu vnutit. Děláme však všechno proto, abychom svou víru druhým předali anebo jsou nám lhostejní? Zvláště u dětí a vnoučat, tam je ještě možné sklidit ty největší úspěchy, protože se teprve formuje jejich osobnost. Prosme Pána, abychom měli starost

nejen o spásu své duše, ale usilovali všemožně o předání víry také našim bližním, zvláště nejbližším.

ÚTERÝ 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 15. ŘÍJNA 2024

Jeden farizeus pozval Ježíše k jídlu. Přišel tedy a zaujal místo u stolu. Farizeus se podivil, když viděl, že se před jídlem napřed neumyl. Pán mu však řekl: „Ano, vy farizeové, vnějšek číše a talíře očišťujete, ale vaše nitro je plné loupeže a špatnosti. Pošetilci! Copak ten, který stvořil vnějšek, nestvořil také vnitřek? Raději dejte to, co je v mísách, jako almužnu, a pak vám bude všechno čisté.“ (Lk 11,37-41)

Neumyl se před jídlem. Umývání, které je prostředek hygieny, se stalo v náboženstvích rituálním prvkem. Při obřadech omývání uznává člověk, že se potřebuje očistit, aby mohl předstoupit před Boha. V křesťanství užíváme tohoto symbolu při křtu. Židé užívali obřadné umývání často. Velekněz se musel omývat, než přijal úřad (Ex 29,4; 40,12). Omýt se musel každý, kdo se dotkl mrtvoly (Lv 11,39 nn.), malomocného (Lv 14,8 nn). Farizeové rozmnožili tento obřad na mnoho případů denního života, i tam, kde to Zákon výslovně nenařizoval. Samozřejmě v tom není nic špatného po stránce hygienické. I nábožensky – jako obřad – je to pěkný obraz vnitřního postoje. Ježíš však farizeům často vytýkal, že se vnější zachovávalo, ale vnitřní smysl vyprchal. V Káni proměnil ve víno vodu, která byla ve džbánech na očišťování (Jan 2,6) a obrazně tím naznačil, že se má tělesné očišťování stát duchovním. Proto také před farizeji někdy schválně opomenul vnější obřad, aby ukázal na důležitost toho, co je hlavní a podstatné: očistění duše.

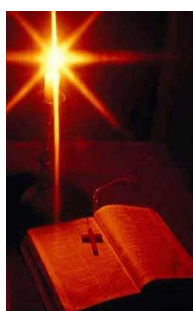
Omývání duše. Když toho výrazu užíváme, jsme si vědomi, že mluvíme obrazně. Co tím chceme vlastně vyjádřit? Omýváním se odstraňuje to, co nepatří k tomu, co se omývá. Prach a bláto nepatří k čistému nábytku nebo ke kůži. K člověku nepatří v morálním smyslu hřích, špatné náklonnosti, zlé myšlenky. Dají se omýt? Náboženské přesvědčení národů tuto možnost předpokládá. Rituální omývání je výrazem této víry. Je však zajímavá jedna okolnost. Lidé nevěří, že by omyla vinu každá voda. V Shakespearově dramatu Mackbeth si vražedkyně stále myje ruce a pořád na nich vidí skvrny od krve. Indové se chodí umývat k pramenům řeky Gangy. Ta je totiž posvátná. Je to symbol křesťanského křtu? Do jisté míry. Vyznává se tu, že je k omytí duše potřeba Božího zásahu. Ten je zaručen tím, že je Ganga posvátný pramen. Při křtu není voda sama posvátná. Je obyčejná. Ale dostává očištnou sílu slovem církve: „Já tě křtím ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.“ To slovo církve se spojí s vyznáním člověka, který je křtěn, s jeho vůlí začít dělat dobře. Je tu setkání slov Božích a lidských, a toto navázání dialogu mezi Bohem a lidmi omývá duše. Je to nové stvoření pronesené nad vodou.

Omývání mysli. Proč se umýváme především před jídlem? Obáváme se, že by se dostaly do jídel věci, které by znečistily náš vlastní organismus. Jsme tedy pozorní na to, co dáváme do úst. Tím víc bychom měli být pozorní na to, co přijímáme do duše, tj.

myšlenky. O jídle všichni vědí, že se nedá jíst, cokoli se namane, a že i dobré ovoce se omyje dřív, než se dá na stůl. Kolik „neomytých“ myšlenek však přijímáme každou chvíli. Ospravedlňujeme to výrokem: „Myslet si přece mohu, co chci. Dívat se mohu, nač chci.“ Nikdo nám tuto svobodu nebere, ale rozumný člověk ví, že neprospívá všechno, co mohu. Duchovní omývání před duchovním jídlem znamená schopnost kontrolovat myšlenky. Jak to vypadá konkrétně? Slyšíme např. poplašnou zprávu, pohoršlivý úsudek o druhém. Zastavíme se a uvážíme, je-li rozumné, abychom tomu hned uvěřili, abychom to vypravovali dál. Napadne nás, abychom četli knihu nebo viděli na obrazovce program. Nemusíme hned reagovat. Stačí si položit otázku: Není pro mě nic užitečnějšího? Chceme povědět něco druhému. Otázka, která by měla předcházet, zní: Povede to k něčemu dobrému? Duše je jak okno: je-li stále očišťovaná, umožňuje čistý pohled na svět.

Pro nás je běžné, že se umýváme před jídlem. Důvod je jasný. Máme strach, abychom se něčím nenakazili. Bdíme však stejně nad tím, co vchází do našich myslí, což je ještě mnohem důležitější? Kolik je to různých myšlenek, které přijímáme každou chvíli a je nám to úplně jedno. Ospravedlňujeme se výrokem: myslet si přece mohu, co chci. Dívat se mohu také, na co chci. Rozumný však ví, že neprospívá všechno, co 'mohu'. Svatý Pavel krásně píše 'všechno mohu, ale ne všechno mi prospívá. My také slyšíme kolem sebe třeba nějakou pomluvu či nactiutrhaní. Máme se zastavit a zamyslet se, je-li rozumné tomu věřit, abychom to vypravovali dál. Napadne nás, že bychom se mohli podívat na televizi. Pokládáme si otázku: není pro mě nic užitečnějšího, než sedět u televize? Chceme říci něco druhému. Ptáme se: Povede to k něčemu dobrému? A tak se učme i my očišťovat své nitro tímto filtrem, abychom byli před Bohem pravdiví.

STŘEDA 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 16. ŘÍJNA 2024

Pán řekl: „Běda vám, farizeové! Odvádíte desátky z máty, z routy a z každé zeleniny, ale nedbáte na spravedlnost a lásku k Bohu. Tohle jste měli dělat, a tamto nezanedbávat. Běda vám, farizeové! Máte rádi přední sedadla v synagogách a když vás lidé pozdravují na ulicích. Běda vám! Jste jako neznatelné hroby, a lidé, kteří přes ně chodí, to nevědí.“ Jeden ze znalců Zákona mu na to řekl: „Mistře, když takhle mluvíš, urážíš i nás!“ On odpověděl: „Běda i vám, znalcům Zákona! Uvalujete na lidi břemena, která sotva mohou unést, a sami se těchto břemen nedotknete ani jedním prstem.“ (Lk 11,42-46)

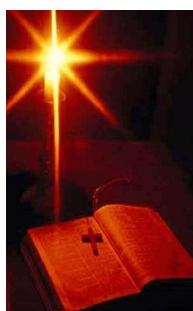
Desátky z máty, z routy a každé zahradní rostliny. Odvádět desátky z příjmů ve prospěch chrámu a kněží byl v Izraeli starý zvyk (srv. Am 4,4; Gn 28,22), i když na počátku o něm ještě nemluví. Původní zákonodárství se vztahuje víc na tzv. „prvotiny“. První plody země jsou obvykle nejlepší. Židé, podobně jako Babyloňané, Egypťané a jiné národy, obětovali tento první výtěžek božstvu. Kněžské zákonodárství ustanovovalo

hlavně dvojí oběti slavnostnější: prvního ječmene v době velikonočního týdne (Lv 23,10n) a první pšenice v době letnic (Ex 34,22; Lv 23,17). Časem se k tomu přidaly i „desátky“, tj. dát na vydržování kléru desátou část svého zisku. Při každém placení daní jsou jedni svědomitější a jiní méně, někteří dokonce i podvádějí. Záleží na tom, jaký mají postoj k tomu, co vydržují. Farizeové patřili k těm nejpocitivějším po stránce finanční. Proč je tedy Ježíš kárá? Nestačí dávat Bohu jenom peníze. I ty peníze musejí být jenom symbolem lásky a upřímného postoje k Bohu.

Přední sedadla v synagogách. Říká se žertovně, že farizeové asi nebyli muži, protože muži hledají v našich kostelích místa poslední a nejzazší kouty. Často je za to napomínají, že to není pěkně, že se křesťan nemá stydět za svou zbožnost. Modlit se veřejně je veřejné vyznání víry. Ale přece cítíme, že i to by mohlo být přehnané a nepřirozené. Vždyť i Kristus nás napomenul, abychom se modlili k Bohu Otci ve skrytu (Mt 6,18). Jsou v našich modlitbách dva prvky, které se sice nevylučují, ale jsou přesto protichůdné. Církevní obřady a společná shromáždění jsou skutečně vyznání společné víry a jednoty církve. Proto je dobré, aby se tu nikdo neutíkal v ústraní. Ale modlitba sama je rozhovor s Bohem. Ten pak je tím intimnější, čím je soukromější. Jak ty dva prvky spojit? Instrukce Druhého vatikánského koncilu nás vedou k rozumnému střednímu postoji. Chodíme na veřejné bohoslužby, protože jsou společnou modlitbou církve. Ale doplňujeme a vyvažujeme tento sociální charakter zbožnosti modlitbami soukromými, aby se veřejnými manifestacemi zbožnosti nevytratil farizejsky jejich pravý obsah.

Lidé vás pozdravují na veřejných místech. Přiznal se jeden kněz, že ho velmi dojímá, když jde naprosto neznámým místem, a přesto ho lidé zdraví, protože vidí kněžský kolárek. Není to snad farizejská radost? Namítnul mu někdo. Ale on se jen usmál: „Kdyby mě ti lidé osobně znali, mohl bych si dělat iluzi, že zdraví mě. Ale tu je to daleko krásnější. Mě jako osobu vůbec neznají, zdraví kněze, tj. někoho, kdo jim zastupuje Krista. Je to tedy pozdravení, které jde dál, než je moje prostá osoba.“ Tak mají křesťané přijímat každou úctu a chválu, které se jim dostane: poděkovat Bohu za to, že dostali od Boha něco, co jiní obdivují, a hned nato dát najevo, že za to patří úcta Bohu, který to dal. Člověk je totiž obraz Boží. Vlastnost Božích obrazů pak je, že se nedává úcta ani jejich dřevu ani jejich formám a barvám, ale tomu, koho zobrazují. Jinak by se staly modlami. Nesmíme tedy dělat ani modlu sami ze sebe, ale stát se průzračnými tak, aby ten, kdo se setkává s námi, setkal se i s Bohem.

ČTVRTEK 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 17. ŘÍJNA 2024

Pán řekl (znalcům Zákona): „Běda vám! Stavíte náhrobky prorokům, a vaši předkové je zabíjeli. Tím tedy sami dosvědčujete a schvalujete činy svých předků, neboť oni je zabíjeli, a vy jim stavíte (náhrobky). Proto také Boží moudrost řekla: Pošlu k nim proroky a apoštoly. Z nich některé budou zabíjet a pronásledovat, takže na tomto pokolení bude pomstěna krev všech proroků, prolévána od založení světa, od krve Ábelovy až po krev Zachariáše, který byl zabit mezi

oltářem a svatyní. Ano, říkám vám: Toto pokolení stihne (pomsta). Běda vám, znalci Zákona! Odstranili jste klíč k poznání. Sami jste (k němu) nedošli, a těm, kdo k němu chtěli dojít, jste v tom bránili.“ Když odtamtud odcházel, učitelé Zákona a farizeové začali na něho zle dorážet a zahrnovat ho spoustou otázek. Přitom na něj cíhali, aby ho mohli chytit za slovo. (Lk 11,47-54)

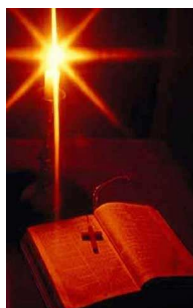
Pošlu k nim proroky. V každé těžké době se vyskytuje mnoho tzv. proroků, kteří předpovídají, že bude zle, že přijde válka, že bude konec světa apod. Některým se věří, některým se nevěří, nerozumní lidé věří mnoho, rozumní málo nebo nic. Jde tu o skutečné proroky, o kterých mluví Písmo a jejichž kázání čteme v knihách Starého zákona? Je tu jisté nedorozumění v názvu samém. Dnešní slovo prorokovat znamená předpovídat, co bude. Ale to dělají např. i tzv. jasnovidci. Někteří z nich mají opravdu zvláštní schopnosti, ale přesto nejsou proroky v biblickém smyslu. I tam se však mluví o pravých a falešných prorocích. Jak se rozeznávají? Falešní mluví o tom, co jim napadlo, „co se jim zdálo“, pravý prorok sděluje lidem to, co mu zjevil Bůh. To není na prvním místě předpověď, je to něco důležitějšího: Bůh osvítl svědomí člověka, aby dobře rozeznal, co je dobré a co je zlé. Když to ví, něco může předpovědět, může říci lidem: „Děláte zle, a to skončí tragicky, hleďte se obrátit, jenom dobrem se zachrání svět!“ Tento dar proroctví ovšem v církvi nikdy nevyhynul. Bůh v každé době tyto proroky posílá.

Proroky lidé pronásledují a zabíjejí. Nejvíce se lidé rozzlobí, když jim povíte pravdu, tvrdí prastará zkušenost. Platí to vždycky? Jistě ne. Nezlobíme se, když nám někdo pravdivě poví, kdy jede vlak, která je nejkratší cesta do místa, kam chceme dojít. Poznání pravdy těší každého vědce, lékaře, umělce. Docela jiný případ je, když děláme zle a chceme sobě i jiným namluvit, že je všechno pořádku a že to má tak být. Tehdy je naším nepřítelem každý, kdo chtěl tuto iluzi rozptýlit. Jsou tyto případy časté? Teologové se ptají, jaké jsou hlavní následky dědičného hříchu. Jeden z hlavních, jak se udává, je zatemnění mysli. Svědomí se stává nemocným okem, které vidí věci jinak, než jsou, má „brýle mámení“, jak čteme v Labyrintu světa Komenského. Na neštěstí jsme si na tento falešný pohled zvykli a hledáme falešné proroky, kteří nás utvrdí, že jednáme správně. Potřebujeme mnoho odvahy, síly a Boží pomoci, abychom pohlédli odvážně pravdě do očí.

Odstranili jste klíč k poznání. V trapné situaci je člověk, který se večer vrátí ke svému domu a nemůže dovnitř, protože ztratil klíč. Všechno, co má doma, je mu v tom okamžiku jakoby odcizeno. Srdce člověka se často přirovnává k zámku, zavřenému domu. Hledáme klíč, tj. způsob, jak otevřít srdce lidí, s kterými žijeme. Jsou-li před námi uzavřeni, je nám těžko s nimi žít. Ale nejsmutnější situace je, když neznáme sami sebe, když jsme ztratili klíč ke svému svědomí a nedovedeme rozeznat, co je dobré a zlé, co je nám ke štěstí a co vede k tragédii. Je to ovšem mluva obrazná. Co je „klíčem“ k poznání osoby? Cesta se hodnotí podle toho, kam vede. Tedy i naši životní cestu budeme správně hodnotit, až si upřímně položíme otázku, kam vlastně máme dojít. Jsme stvořeni k tomu, abychom se na věčnosti setkali s Kristem. Hodnotíme-li všechno, co děláme, podle tohoto cíle, našli jsme klíč, abychom si sami porozuměli a dovedli si nahlédnout do hlubin srdce.

‘Na pravdu se každý zlobí’, tvrdí prostá zkušenost. Ovšem každé přirovnání pokulhává, nedá se vzít doslova v každé situaci. Pokud nám třeba někdo poradí cestu kudy máme jít, abychom dosáhli svého cíle, tak se na něho pochopitelně nezlobíme, ale jsme rádi, těší nás to. Poznání pravdy těší každého lékaře, vědce, umělce. Jiný případ nastane, když děláme zle a chceme druhým namluvit, že je všechno v pořádku, nasadit jim brýle mámení. A pokud to někdo prohlédne, stává se našim nepřítelem. Proto se nedivme, že i Pán Ježíš měl své nepřátele, když jim řekl pravdu do očí. Jak často si i my namlouváme, že jsme takoví, jací bychom chtěli být a neradi si přiznáváme svá selhání a omezení. Potřebujeme hodně odvahy a Boží pomoci abychom pohlédli odvážně pravdě do očí.

PÁTEK 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - SV. LUKÁŠ, EVANGELISTA

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opáanky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: ‘Pokoj tomuto domu!’ Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: ‘Přiblížilo se k vám Boží království!’“ (Lk 10,1-9)

Málo dělníků ke žni. K lepšímu pochopení podobenství se musíme vztít do tehdejšího rolnictví. Nesešlo se obilí, ale sbíraly se jenom klasy. Ostatně pole nebyla pěkně obdělána. Obilní stébla stála řídce mezi bodláčím a jiným plevelem. Sběr klasů se mohl dělat jenom ručně. Kristus sám aplikuje podobenství na získávání lidí do Božího království. Proto se i v církvi čte tento text při příležitostech, kdy se mluví o kněžském a misijním povolání. Poukazuje se na to, jaké jsou na světě miliardy dobrých lidí, kteří neznají Krista. Spasí se? Dnes o ně nemáme tolik obav, jako měli dříve. Jisté je, že Bůh chce spasit všechny lidi (1 Tim 2,4), najde si tedy cestu, aby k nim v nějakém tajemném způsobu přišel. Proč je tedy potřeba misionářů v úzkém nebo širším slova smyslu? Sv. Jan Zlatoústý to vysvětluje trochu jinak, než bychom si to představovali my. To, že Bůh dává někomu milost být apoštolem druhých, je privilegium především pro něho samotného. Spasit spolu s Kristem alespoň jednu duši bližního je největší skutek našeho života. Stáváme se obrazem Spasitele světa a tato podoba Boží spasí na prvním místě nás samotné. Každý křesťan má tedy na svém místě apoštolské a misijní poslání.

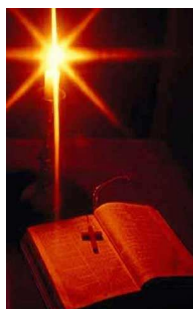
Proste tedy Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. I když apoštolské poslání patří všem křesťanům, zvláštním způsobem je uskutečňují ti, kteří si je zvolili jako osobní povolání: kněží, kazatelé, misionáři. Často slyšíme náрек, že jich je málo a že jich stále ubývá. Proto je aktuální výzva Kristova: „Proste Pána žně!“ V církvi se konají zvláštní pobožnosti za kněžská povolání. Ale i tyto modlitby nesmíme chápat tuze úzce a představovat si je tímto zjednodušeným způsobem: My se modlíme za kněze, kněží pak působí apoštolsky ke spáse duší. Ve skutečnosti i modlitba sama už je apoštolská. Spása světa se i dnes děje tak, jak nám ji ukázal sám Ježíš. On dvě nebo tři léta kázal, ale předtím se třicet let modlil a pracoval. I těch třicet let bylo apoštolských. Tedy i ti křesťané, kteří pracují a modlí se, jsou v pravém slova smyslu misionáři. A modlí-li se za kněze, mohou si být jisti, že v kněžských slovech je i síla jejich modlitby k Pánu žní.

Lány se běljí ke žni. Podobenství Kristovo se vztahuje na lidi, kteří se mají spasit. Ale zvláštní vysvětlení textu podává Origenés. Rozšiřuje parabolou do kosmické šířky. Do Božího království je potřeba posbírat celý svět. I ten se má stát duchovním, aby byl Bůh všechno a ve všem (1Kor 15,28). Stane se to skrze člověka, který posbírá ve světě všechno to, co je tu stvořeno k Boží slávě. Lány se běljí ke žni. Ve všech věcech, které vidíme kolem sebe, je skryto Boží slovo, kterým svět vznikl, Boží moudrost, která se tu zjevuje. Objevit tento skrytý smysl světa je umění, kterému říkali Otcové církve „kontempace přírody“, řecky *theória fysiké*, duchovní fyzika. Fyzikové, přírodopisci objevují, že je svět krásný, protože je harmonické dílo jednoty, účelnosti, přírodních zákonů, jakýsi obrovský orloj. Duchovní lidé jdou dál. Za tou harmonií světa slyší hlas komponisty, který ji složil a hraje, obrovské hodiny světa jim ukazují čas určený k setkání. Přírodovědcům, jak prohlásil jeden z nich, a to světoznámý – Linné, nebesa vypravují slávu Boží (Žl 19,1). Duše, která rozjímá, vidí samého Boha, který tu kraluje, oděný slávou (Žl 93,1)

Ve středověku se řemeslníci sdružovali do cechů, a každý cech měl svého patrona. Horníci sv. Barboru, vinaři sv. Urbana, myslivci sv. Huberta, filozofové sv. Kateřinu a malíři za svého patrona zvolili sv. Lukáše, protože podle legendy namaloval obraz Panny Marie. Zda-li je to skutečně pravda není důležité; jisté je, že píše o matce Boží jako žádný jiný z evangelistů. Nevíme, kde se dověděl o dětství Pána Ježíše a o osudech Svaté Rodiny. Snad z vyprávění Panny Marie nebo od sv. Jana, kterému byla Matka Boží svěřena samotným Kristem. Původem byl Lukáš z Řecka, byl Evropanem, povoláním lékař a dobrým přítelem sv. Pavla. Doprovázel ho na jeho misijních cestách, znal i Marka, jeho evangelium a Skutky apoštolů zdůrazňují Boží milosrdenství a poselství spásy pro všechny lidi i společenské vrstvy. Pavla však nejen na misijních cestách provázel, ale byl s ním i ve chvílích utrpení a zkoušek ve vězení. Dvakrát byl sv. Pavel vězněn v Římě a pokaždé tu byl i sv. Lukáš. Zvláště dnes jsme slyšeli o Pavlově druhém věznění, krátce před smrtí a jak sám píše, "jediný Lukáš je tu se mnou". Říká se, že 'v nouzi poznáš přítele'. tak se to dá říci i o sv. Lukáši. Apoštol národů si nesmírně cení jeho blízkosti. Všichni ho totiž opustili. Jeden odchází do světa, další zase na jiné působiště, našli se i takoví, kteří ho podráždili a znepríjemňovali život jako ten kovář Alexandr. Pavel zůstává sám, ale opírá se o Pána. ten nezklame nikdy. Je dobré mít přátele. Jedna z naučných knih říká, kdo má přátele, našel poklad. Má Bohu

děkovat a ten, kdo přítele nemá, má se modlit, aby nějakého přítele měl. Ovšem ani na přítele nelze spoléhat absolutně. Hlavně je třeba se opírat o Pána. Ten zůstává věrný stále.

SOBOTA 28. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 19. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, i Syn člověka se přizná před Božími anděly. Kdo však mě před lidmi zapře, bude zapřen před Božími anděly. Každému, kdo řekne slovo proti Synu člověka, bude odpuštěno; kdo by se však rouhal Duchu svatému, tomu odpuštěno nebude. Až vás budou předvádět do synagog na soud, před úřady a vrchnosti, nedělejte si starosti, jak a čím byste se hájili nebo co byste měli říci. V tu chvíli vás totiž Duch svatý poučí, co je třeba říci.“ (Lk 12,8-12)

Kdo se ke mně bude znát před lidmi. V morálce se řeší otázka, kdy a jak je člověk povinen se přiznat, že je křesťan, že je kněz, že byl v kostele apod. Nejde tu ovšem jenom o zvědavost ostatních, ale o následky, jaké by v době pronásledování takové přiznání mělo. Autoři souhlasí v tom, že není nikdo povinen sám se vydávat v nebezpečí. Ale přímo zapřít víru nemůžeme. Jak se však toto vyznání Krista má projevit v denním životě? Není vždycky nejvhodnější způsob rozdávat letáky, jako to dělají sekty. Nesmíme ani vnucovat rozhovory a náboženství tam, kde to budí odpor. Vyznáním Krista je však vždycky dobrý příklad. V životě sv. Františka z Assisi se čte, že pozval své spolubratry, aby šli spolu s ním kázat. Přešli celé město a vrátili se zpět. Sv. František neotevřel ústa. Ptali se ho pak, proč nekázali. Odpověděl, že má být nejlepším kázáním evangelia příklad jejich chudoby a skromnosti. Každá křesťanská ctnost je vyznáním Krista před lidmi. (LM)

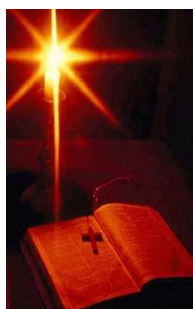
Zapření Krista. V evangeliu máme příklad zapření Krista, a to u samého prvního apoštola. „Nepatříš také ty k učedníkům toho člověka?“ ptala se služka u brány Annášova domu sv. Petra. On odpověděl: „Nepatřím“ (Jan 18,17). Totéž řekl i vojákům. Moralisté ovšem učí, že zapření Krista je těžký hřích. Ale dá se říci i obráceně: Každý těžký hřích zapírá Krista, i když na to výslovně nemyslíme. A můžeme pokračovat logicky: Každé zapření Krista je zapřením sebe sama. Je to totiž zohavení Božího obrazu v srdci. Je to, jako bychom řekli, že my sami k sobě nepatříme, že zavrhneme to, co nás dělá tím, co jsme. Právem tedy uváděli Otcové církve jako hlavní následek hříchu rozklad vlastní osobnosti. Krásně vylíčil tento stav po psychologické stránce Dostojevskij v románu Běsi. Jsou to typy lidí, kteří působí zmatek kdekoli jsou a sami končí sebevraždou. Jen Kristus by mohl znovu sjednotit jejich rozervanou existenci.

Před Božími anděly ... Autoři v tom výrazu vidí narážku na poslední soud, kdy se Syn člověka objeví v oblacích nebe uprostřed andělů (srv Mt 24,30). Malíři jej často zobrazili. Zajímavé je např. podání Fra Angelica. Hlavní motiv tu je konečné sjednocení a rozdělení. Duha spojuje nebe a zemi jako znamení po potopě. Vyvolení, kteří jsou na pravici, se drží všichni za ruku a průvodem tanečním vystupují vzhůru. Zavržení po levici se sesouvají

dolů, ale přitom jeden k druhému se obracejí zády. Člověk, který zapřel Krista, zapírá sebe a zapírá i svou soudržnost se všemi ostatními, s nebem i zemí. Prohlašuje: „Nepatřím k nim.“ Raskolnikov v románu Dostojevského Zločin a trest chce po vraždě zůstat sám. Ostatně i jeho jméno Raskolnikov je symbolické: rozpoltil se a odloučil se od všeho, co existuje. V tom je trest jeho zločinu. Z Božího milosrdenství jsou zde na zemi tresty i lékem, abychom hledali znovu spojení s tím, kdo sjednocuje nebe a zemi.

Po celá staletí se lidé zajímali o to, co je to za hřích, který je neodpuštělný. Co si představit pod hříchem proti Duchu svatému? My víme, že Boží milosrdenství nemá hranic pro toho, kdo hříchů lituje. Ovšem když někdo odmítá odpuštění hříchů, odmítá milost nabízenou od Boha, tomu samozřejmě Bůh neodpustí, protože ho dotyčný nechce. Proti svobodnému rozhodnutí člověka Bůh nic nezmůže. Pěstujme tedy kající smýšlení, vyznávejme své hříchy, i když nejsou závažné. Víme, že mnoho malých věcí, když se dají dohromady tvoří jednu velkou - mnoho kapek naplní řeku, mnoho zrnek tvoří hromadu (sv. Augustin).

PONDĚLÍ 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 21. ŘÍJNA 2024

Někdo ze zástupu Ježíše požádal: „Mistře, řekni mému bratrovi, aby se rozdělil se mnou o dědictví!“ Odpověděl mu: „Člověče, kdo mě ustanovil nad vámi soudcem nebo rozhodčím?“ Potom jim řekl: „Dejte si pozor a chraňte se před každou chamtivostí. Neboť i když má někdo nadbytek, jeho život není zajištěn tím, co má.“ Pověděl jim toto podobenství: „Jednomu bohatému člověku se na poli hojně urodilo. Uvažoval tedy sám pro sebe: `Co mám udělat? Vždyť už nemám, kam svou úrodu uložit! Tohle udělám,` řekl si, `strhnu své stodoly, vystavím větší a tam složím všechno své obilí i své zásoby. Pak si mohu říci: Máš velké zásoby na mnoho let. Klidně si žij, jez, pij, vesele hoduj!` Bůh však mu řekl: `Blázne, ještě této noci budeš muset odevzdat svou duši a čím bude to, co jsi nashromáždil?` Tak to dopadá s tím, kdo si hromadí poklady, ale není bohatý před Bohem.“ (Lk 12,13-21)

Strhnu stodoly a postavím větší. Je rozumné zajistit se pro nejistou budoucnost ve správné míře. Bohužel i to má hranice. Člověk se vydává v nebezpečí, že svému zajištění důvěřuje víc, než si zasluhuje. Když se postaví most, bývá tam označeno i maximální zatížení, jinak se může zhroutit. Jisté maximální zatížení mají všechny lidské jistoty: peníze v bance, úroda z polí, penze atd. To všechno se může zhroutit v dobách politických a hospodářských katastrof. Jediné absolutní zajištění je v Boží prozřetelnosti. Otcové církve nazývali lakomce modloslužebníkem. Modla je obraz božstva. Nejsou všechny špatné, mohou být symbolické a umělecky hodnotné. Ale myslet si, že jejich zlato nebo jejich drahokamy mě

spasí, by bylo pohanskou modloslužbou. Rozumný člověk je rád, když má peníze v bance pro nepředvídané potřeby, ale je si stejně vědom, že je tolik nepředvídaností, na které žádné peníze nestačí. Bůh je jen jeden, a jen On je jistý.

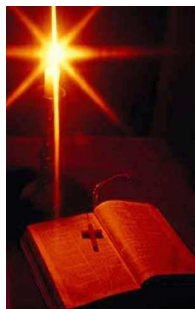
Raduj se, máš zásoby na mnoho let. Je rozumné zajistit se pro nejistou budoucnost ve správné míře. Bohužel i to má hranice. Člověk se vydává v nebezpečí, že svému zajištění důvěřuje víc, než si zaslouhuje. Když se postaví most, bývá tam označeno i maximální zatížení, jinak se může zhroutit. Jisté maximální zatížení mají všechny lidské jistoty: peníze v bance, úroda z polí, penze atd. To všechno se může zhroutit v dobách politických a hospodářských katastrof. Jediné absolutní zajištění je v Boží prozřetelnosti. Otcové církve nazývali lakomce modloslužebníkem. Modla je obraz božstva. Nejsou všechny špatné, mohou být symbolické a umělecky hodnotné. Ale myslet si, že jejich zlato nebo jejich drahokamy mě spasí, by bylo pohanskou modloslužbou. Rozumný člověk je rád, když má peníze v bance pro nepředvídané potřeby, ale je si stejně vědom, že je tolik nepředvídaností, na které žádné peníze nestačí. Bůh je jen jeden, a jen On je jistý.

Kdo je bohatý před Bohem... V dobách, když jsou velké rozdíly mezi měnami zemí, mají lidé rádi cizí valuty. Ty převezou přes hranice a platí v zemi, kde peníze rodné země nepřijímají. Takovým lidem se pak lehce cestuje. Ale všechny nás čeká jedna velká cesta za hranice tohoto světa při smrti. Jaké valuty tam platí? Staří Řekové dávali mrtvému do úst minci, aby mohl zaplatit alespoň převozníkovi přes širokou řeku posmrtné říše. U primitivních národů dávají na hrob jídlo, aby zemřelí netrpěli hladem. Zdá se nám to směšné, ale ten zvyk vyvěrá ze zkušenosti, kterou máme všichni. Za hrob si nikdo nic nevezme. Banka věčnosti naše valuty nepromění. Nebo snad přece? Sv. Jan Zlatoústý tu otázku položil svým posluchačům v Cařihradě. Sám jim pak na ni odpověděl asi těmito slovy: Na věčnosti se platí jenom láska, to je jediná hodnota. Snažme se tedy proměnit zavčas do této měny jmění na zemi. Máš peníze? Dej je chudému, a budeš mít poklad v nebi, protože se peníze staly láskou. Sv. Jan Zlatoústý tedy uzavírá: „Člověk nakonec nemá než to, co daroval bližnímu: má poklad v nebi.“

Peníze jsou - podobně jako oheň - dobrý sluha, ale zlý pán. Pán ježíš varuje své posluchače před chamtivostí, přílišným lpěním na majetku, což dovede člověka připravit o zdraví, klidný spánek a nakonec i o věčnost. Bohatý člověk se chtěl radovat ze svého majetku, užívat si, ale přišla smrt a tím přišel o všechno: jeho majetek si rozdělili pozůstalí a věčnost si neměl čím zasloužit, protože celý život chodil jenom kolem hmotného zajištění. Svatý Jan Zlatoústý píše, že na věčnosti se platí jen láskou. Všechny peníze, konta, statky nám nezajistí věčnost, ale jenom to, čím jsme obdarovali své bližní zde na zemi. Proto máme zavčas zde na zemi proměnit své jmění do měny lásky, která platí na věčnosti. Svatá Matka Tereza říkávala, že nejhorší pro člověka není lepra ani tuberkulóza, ale pocit, že ho ostatní nemají rádi - "chudí musí vědět, že si jich vážíme, že je milujeme".

ÚTERÝ 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 22. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Mějte bedra přepásaná a vaše lampy ať hoří, abyste se podobali lidem, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, když přijde a zatluče. Blahoslavení služebníci, které pán při svém příchodu najde, jak bdí. Amen, pravím vám: Přepáše se, pozve je ke stolu, bude chodit od jednoho k druhému a obsluhovat je. A když přijde po půlnoci nebo při rozednění a nalezne je tak, jsou blahoslavení.“ (Lk

12,35-38)

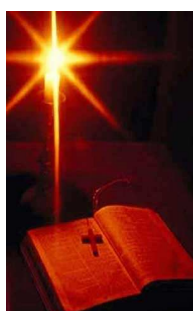
Mějte bedra přepásaná a vaše lampy ať hoří. Požární službě se dovoluje, když se nic neděje, si v době hlídky i zdřímnout. Ale musí zůstat oblečení a auto je připravené pro případ poplachu. V evangeliu se tato připravenost vyjadřuje slovníkem tehdejších zvyků: přepásaná bedra a hořící lampy. Připravenost je ctnost proto, že nás může něco potkat znenadání. Příroda oplývá překvapeními, zvláště je-li panenská. V džungli číhá na člověka něco za každým krokem. V městě se naopak usiluje o to, aby se všechno dalo předvídat. Ale jednu, a tu nejdůležitější věc přece jen nemůžeme naplánovat: hodinu smrti. Kazatelé často vypravují příklady, aby zastrašili ty, kdo na ten nejdůležitější moment života nechtějí myslet. Obraz hořící lampy v této souvislosti znamená posvěcující milost. Ale nebylo by správné vidět napomenutí Kristovo jenom jako zastrašování. Hořící lampa milosti znamená žít věčným životem už nyní, mít jej v sobě tak, aby jej ani smrt nepřemohla.

Očekávání Pána. V tomto podobenství evangelia je vyjádřena ještě jedna pěkná pravda, která nám snadno unikne. Život je plný setkání. Smrt je osamocení, přervání všech styků. Tak to známe z denní zkušenosti. Ale evangelium mluví jinak. Čteme tu o velkém setkání s Pánem, a to má slavnostní ráz svatební hostiny. Pro křesťany je tedy smrt připravováním na život. Proto má zvláštní ráz, jako každé setkání s osobou, kterou jsme na vlastní oči ještě neviděli, ale se kterou už jsme dávno ve styku. Setkání s osobami ovšem nese s sebou mnoho nepředvídanosti. Ale jde-li o osobu, která nás má ráda, je v tom naděje, že budou všechna ta překvapení radostná. Evangelium to vyjadřuje zvláštním převrácením hodnot: Čeká se pán, ale ten pán bude sloužit u stolu. Dá se tedy na hodinu smrti použít příslibu, který dal Ježíš před svou vlastní smrtí: „Už vás nenazývám služebníky... Nazval jsem vás přáteli“ (Jan 15,15).

Očekávání hostiny. I na jiných místech Písma se často mluví o hostině, která je obrazem budoucího věku, ráje. Jak tomu máme rozumět? Scholastická teologie to vyjádřila jednoduše. Na hostině se jí. V nebi ovšem nebudeme potřebovat tělesnou stravu. Duchovním chlebem je poznání. Očekáváme tedy na věčnosti vidění pravdy, a to nás udělá blaženými. Nepochybujeme o tom, že je to vysvětlení správné, ale je částečné. Na hostinu se scházejí lidé nejenom proto, aby se najedli, vždyť mohou jíst i doma, ale především proto, aby se setkali s příbuznými a známými. Proto bývaly na Východě svatby tak slavnostní a hostina trvala několik dní. Spjovaly se dvě rodiny a všichni se chtěli navzájem poznat. Tento obraz pěkně vystihuje i druhou stránku křesťanské smrti: Není to jenom setkání se samým Kristem, ale se všemi, kdo patří ke Kristově rodině, je to obcování svatých.

Výzva k bdělosti, připravenosti na Pánův příchod je aktuální myšlenkou dnešního evangelia. Kdo je připraven není ohrožen. V čem spočívá připravenost křesťana? V jedné věci: v prožívání přítomnosti. Svátá Matka Tereza říkala, že budoucnost máme nechat Pánu Bohu jak ji naplánoval; včerejšek už minul, zítřek ještě nenastal - máme tedy dnešek, abychom jej poznávali, milovali a jemu sloužili.

STŘEDA 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 23. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou hodinu přijde zloděj, nenechal by ho prokopat se do domu. I vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.“ Petr se ho zeptal: „Pane, říkáš toto podobenství jenom nám, nebo všem?“ Pán řekl: „Kdo je tedy ten věrný a rozvážný správce, kterého pán ustanoví nad svým služebnictvem, aby jim dával včas přiděl jídla? Blaze tomu služebníkovi, kterého pán při svém příchodu najde, že to dělá! Opravdu, říkám vám: Ustanoví ho nad celým svým majetkem. Kdyby si však onen služebník pomyslel: 'Můj pán hned tak nepřijde', a začal tlouci čeledíny a děvečky, jíst, pít a opíjet se, přijde pán toho služebníka v den, kdy to nečeká, a v hodinu, kterou netuší, ztrestá ho a odsoudí ho ke stejnému údělu s nevěřícími. Služebník, který zná vůli svého pána, a přece nic podle jeho vůle nepřipraví a nezařídí, dostane mnoho ran. Ten však, kdo ji nezná, a udělá to, co zasluhuje bití, dostane jich méně. Kdo mnoho dostal, od toho se mnoho očekává, a komu se mnoho svěřilo, od toho se bude víc žádat.“ (Lk 12,39-48)

Věrný správce ... Nejenom v sociologii, ale i v křesťanské morálce se diskutuje otázka o dovolenosti a mezích soukromého vlastnictví. Jakýsi druh zlaté střední cesty mezi dvěma extrémy se uplatní i zde. Každá osoba má právo na svobodu. Nakládat s penězi a majetkem je výraz této svobody. Ale i svobodný člověk žije neustále ve vztahu s ostatními. Musí tedy i s majetkem nakládat podle tohoto vztahu. Otec rodiny je např. před státními úřady pán domu. Ale on dobře ví, že je za dům odpovědný i své ženě i dětem. Kromě toho žije křesťan neustále ve vztahu k Bohu. Je tedy za své jmění odpovědný i Bohu, a to tím víc, čím víc si je vědom, že od Pána všechno dostal a že mu to i jednoho dne všechno odevzdá. Proto se před Bohem považuje jenom za správce majetku. Správce má velkou moc. Rozhoduje o všem, ale podle úmyslu a přání toho, kdo mu rozhodování svěřil.

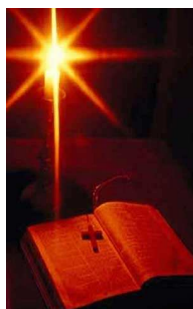
Rozumný správce... I v civilní správě jsou dva druhy úředníků. Jedni překračují hranice své moci a nejednají legálně. Druzí jsou naopak tuze bázlíví, drží se předpisu slepě a nemají žádnou iniciativu. Bůh nechce ve své službě ani první ani druhý typ. Skutečných předpisů, jak nakládat s majetkem, nám dal málo. Jsou obsaženy v Desateru přikázání. Přeje si, abychom rozvinuli velkou a svobodnou iniciativu ve správě světa, ale aby to bylo

rozumně, v Jeho duchu. Děje se tu něco podobného, jako když velký malíř svěří dokončení obrazu svému žákovi. Nechá jej tvořit svobodně, ale tak, aby obraz nepokazil. Musí pochopit hlavní motiv a hlavní linie a dokončit je. V případě Božího umělce je hlavní motiv jasný. Bůh stvořil svět z lásky a chce, aby v tomto duchu bylo všechno od lidí spravováno.

Od každého, komu bylo dáno, se bude mnoho požadovat. Typická ctnost každého správce je odpovědnost. Ptáme se ovšem, zač je kdo odpovědný. Bankovní úředník musí mít v pořádku záznamy o penězích. Bezpečnostní stráž je odpovědná za pořádek ve státě. Vedoucí stanice dráhy musí dohlížet na jízdní řád. Zdá se to tedy jednoduché. Odpovědnosti jsou dnes ve společnosti rozděleny a každý má svůj úsek. A přece to tak docela jednoduché není. Rozdělení úkolů se dělá podle práce, která se má vykonat. Ale za tou prací jsou lidé, kteří ji dělají. Kdo odpovídá za ně? Už sv. Basil se nad tím problémem zamyslel, když psal o povinnostech představených. Ti se ovšem cítí odpovědní za pořádek, za zachovávání Božích příkazů. Ale Basil k tomu dodává: Jste odpovědní také za osoby, které jsou vám podřízeny. I ty vám Bůh svěřil. Je to mnoho, a proto se od vás bude mnoho požadovat, tj. duše bližních. V dnešním technickém světě zapomínáme na tuto velkou odpovědnost za lidi, s kterými se denně stýkáme, a přece Bůh od nás bude žádat účty z tohoto svého pokladu.

Jednoho dne zakleपालa na nebeskou bránu řeholní sestra. Svatý Petr ji s velkou uctivostí přijal a ukázal jí pokoj, kde bude žít. Sestra byla velmi šťastná. po nějakém čase byla vyvedena z rovnováhy. V nebi se všechno uklízelo a čekalo se na zvláštního hosta. Také sestra byla zvědavá, kdo to bude. Tu se otevřely dveře a dovnitř vstoupila známá herečka a zpěvačka z Kalifornie. Sestra se však zhrozila. jak může být místo v nebi pro takovou lehkou ženu? Svatý Petr si všiml, že sestra je pobouřena a pláče. Přišel proto k ní a říká: "Pamatuj si, že tato herečka má víc zásluh před Bohem, než ty. Ty jsi žila v klášteře, chráněná jeho zdmi a disciplinou před hříchem. Plnila jsi dobře své povinnosti a Bůh ti dal svou odměnu. Tato žena však žila v konzumním světě. Nejenom klesla, ale znovu vstala a otevřela se Bohu. Dnes je vítána s největší radostí, protože v nebi je velká radost nad hříšníkem, který činí pokání.

ČTVRTEK 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 24. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl svým učedníkům: „Oheň jsem přišel vrhnout na zem, a jak si přeji, aby už vzplanul! V křest mám být ponořen, a jak je mi úzko, než bude vykonán! Myslíte, že jsem přišel dát mír na zemi? Ne, říkám vám, ale rozdělení. Od nynějška totiž bude rozděleno pět lidí v jednom domě: tři proti dvěma a dva proti třem. Budou rozděleni otec proti synovi a syn proti otci, matka proti dceři a dcera proti matce, tchyně proti snaze a snacha proti tchyni.“ (Lk 12,49-53)

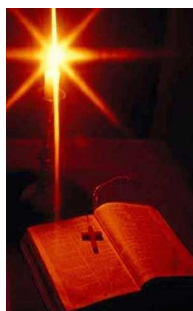
Přinesl jsem oheň na zemi. Jak voda, tak i oheň patří k základním živlům, které podmiňují náš život. Voda prýští ze země, o ohni se vypravují báje, že byl ukraden z nebe.

V některých východních náboženstvích ztotožňovali oheň s božstvem. Vypravovaly se mýty o ohňových horách, kde šlehají vysoké plameny a v těch plamenech bydlí ohňové bytosti, které by zahynuly, kdyby z ohně vyšly ven. I v křesťanské literatuře je častá metafora o ohni Ducha svatého, kde se mluví o ohnivých jazycích, které sestoupily na apoštoly v den Letnic (Sk 2,3). Vidíme tu nápadný rozdíl mezi touto zprávou a mýtem o Prometheovi. Ten oheň bohům ukradl a byl za to potrestán. Bůh, kterého zjevuje Bible, lidem oheň posílá. Je to dar Jeho lásky. Sestupuje, aby nás posvětil.

Oheň očištný. Proč se v dějinách lidstva božstvo ztotožňovalo s ohněm? Jistě tu působil i tento motiv: k ohni se nemůžeme tuze přiblížit. Vyjadřuje se tím tedy Boží nepřístupnost. Převyšuje všechno ostatní, nikdo se Bohu nemůže postavit na roveň. Tato myšlenka se silně zdůrazňuje i v Bibli. Bůh se tu nazývá „sžirající oheň“ (Dt 4,24;6,15). Jeho svatost nesnáší, aby se k němu přiblížil, kdo je hříšný. Ale přesto každého hříšníka nezahubí. Z tohoto hlediska je charakteristické vidění proroka Izaiáše (Iz 6). Spatřil Boha uprostřed serafů, tj. ohňových bytostí, kteří volali: „Svatý, svatý, svatý je Hospodin zástupů..., a dům se naplnil dýmem“ (Iz 6,3-4). Jeho reakce je přirozená: „Běda mně, je se mnou konec! Vždyť jsem člověk nečistých rtů“ (Iz 6,5). A přece nezahynul. „Tu ke mně přiletěl jeden ze serafů, v ruce měl rozžhavený kámen, který vzal kleštěmi z oltáře. (Tím se dotkl mých úst a řekl: „Hle, dotklo se to tvých úst, zmizela tvá nepravost, bude smyt tvůj hřích!“ (Iz 6,6-7). Styk s Bohem nás denně očišťuje, protože je to dar Jeho lásky.

Oheň vnitřní. Tím, že se metafora ohně aplikuje na Ducha svatého, začíná se mluvit o ohni a žáru vnitřním. Oheň svítí a hřeje. Podobně i Duch svatý osvětluje mysl a dává vnitřní útěchu. Nemusíme tu připomínat jenom tzv. osvícené duše, mystiky. Každý z nás, i malé děti, máme světlo svědomí, které nám říká jasně a důrazně, jak máme jednat. Život z víry toto světlo posiluje. Ale mají je i ti, kdo nemají náboženské vzdělání. Jeden rakouský misionář v Jižní Africe vypravuje, že vzal žertem jednu primitivní babičku z kmene Pygmejů do školy, kde vyučoval seminaristy morálce. Otevřel knihu a kladl jí otázky jako u zkoušky seminaristů, ovšem jenom o věcech, kterým mohla rozumět. Při zkoušce obstála s výborným prospěchem. Odpovídala správně proto, že poznávala v srdci, co je dobré a zlé. Misionář k tomu dodává: „Jak často tzv. kulturní společnost tento oheň Ducha, toto vnitřní světlo uhasí.“ Ale Bůh je vždy ochoten je znovu zažehnout, aby osvítilo naši duši.

PÁTEK 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 25. ŘÍJNA 2024

Ježíš řekl zástupům: „Když vidíte, že na západě vystupuje mrak, hned říkáte: `Přijde déšť` a bývá tomu tak. Když však vane vítr z jihu, říkáte: `Bude horko` a bývá. Pokrytci! Úkazy na zemi i na obloze umíte posoudit; jak to, že nedovedete posoudit tuto dobu? Proč sami od sebe nerozeznáte, co je správné? Když jdeš se svým protivníkem na úřad, udělej všechno, aby ses ještě cestou s ním vyrovnal. Jinak tě

povleče k soudci, soudce tě odevzdá biřici a biřic tě uvrhne do vězení. Říkám ti: Nevyjdeš odtamtud, dokud nezaplatíš do posledního halíře!“ (Lk 12,54-59)

Jak to, že nedovedete posoudit tuto dobu? „Znamení doby“ je výraz, o kterém se na Druhém vatikánském koncilu obšírně diskutovalo. V ustanoveních o církvi, o liturgii, o světu aj. vždy prorazilo přesvědčení, že spása, ke které nás Bůh vede, je dynamická, dějinná. Je to život, který se vyvíjí a roste. Proto klade v každém okamžiku specifické požadavky. To, co bylo aktuální včera, možná už dnes není důležité a naopak. V historii církve se opakuje to, co pozorujeme v dějinách biblických. Farizeové četli Proroky, ale nepochopili, že už přišlo to, co oni předpověděli, neznali důležitost vlastní doby. I církev studuje svou minulost, váží si své tradice. Ale musíme mít vztah i k současné době a znát její problémy. I dnes mluví k lidem Bůh, i dnes je vede k dobru a ke spáse. Uprostřed hluku světa není snadné slyšet Jeho hlas. Ale taková byla situace vždycky, a proto se vyžadovalo zvláštní úsilí, abychom poznali Boží vůli.

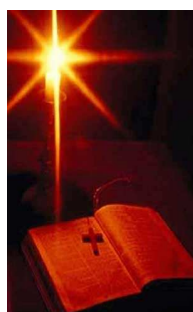
Doba koncilu. Požadavky doby vystihnou básníci, velcí myslitelé, světci. Ale Duch Boží, který vede dějiny spásy, se zjevuje především církvi samé. Proto ona sama se snažila o to, aby si na Druhém vatikánském koncilu ujasnila, které jsou hlavní problémy dnešního světa. Vyjádřila svůj postoj v konstitucích a ustanoveních. Přeje si tedy, aby je znali, četli, rozjímali kněží i věřící laikové. Dvacet let po ukončení koncilu svolal Svatý otec do Říma biskupskou synodu, aby se zamyslela nad tím, jak duch koncilu pronikl do svědomí dnešní církve, co se už uskutečnilo a co ještě má dozrávat. Úsudek biskupů světa byl optimistický. Konstatovali velký pokrok v reformě liturgické, v ekumenismu, v kolegiálním pojetí církve. Ale současně vyslovili povzbuzení, aby se touto cestou pokračovalo. Není přehnaný výraz „spiritualita Druhého vatikánského koncilu“. Je tu totiž program duchovního růstu, který dnes máme sledovat.

Doba církve. Koncil jednal o mnoha otázkách. Ale ukázalo se, že nejvíc ležel Otcům na srdci problém církve. Dnešní doba vyžaduje hlubší pochopení jednoty mezi lidmi, kterou nabízí Kristus a která se uskutečňuje v církvi. Svět se dnes totiž mísí. Prolínají se národy, rasy, řeči, náboženství. Státy nejsou už jednolitě ani kulturně ani nábožensky. To vše musí mít ohlas v křesťanském prostředí. Koncil zdůraznil několik základních myšlenek. Na prvním místě je potřeba si uvědomit, že nemůžeme tajemství mystického těla Kristova ztotožnit mechanicky s vnějšími strukturami. Církev je odlesk Nejsvětější Trojice, jednoty tří Božských osob. Proto koncil mluví raději o „Božím lidu“ než o „těle Kristově“. Obraz jednoho těla s mnoha údy pěkně vyjadřuje jednotu. Ale musí se doplnit pojmem „Boží lid“, aby se zdůraznilo, že tu jde o jednotu svobodných osob. Každá z nich má své poslání, svůj vývoj, své potíže a nedostatky. A přece Duch svatý dovede sjednotit tuto mnohost a neumenšit jejich osobní hodnotu. To je problém dnešní doby a církev nabízí svou pomoc k jeho řešení.

Každodenní součástí zpráv z domova i ze světa je předpověď počasí. Vychází z vědeckých výzkumů na základě pohledů ze satelitních družic a dává nám celkem spolehlivou předpověď počasí v jakékoliv oblasti na světě. Věděli to ovšem i naši dávní předkové, samozřejmě v menším a jednodušším rozsahu. Daleko důležitější, než počasí, je

ovšem poznání toho, co je správné, poznání doby, jak říká Pán Ježíš. Život nás, lidí, se ovšem mění díky různým společenským jevům a změnám. Časy se mění a my se měníme s nimi. Den ze dne stárneme, přibývá nám let, z dětí se stávají mladí lidé, mladí se stávají rodiči - otci a matkami, rodiče jsou později prarodiče - dědečkové a babičky a náš pozemský život končí. Stejně tak se mění naše doba. Před 30 lety se rozpadl totalitní systém - žijeme ve svobodě, v žádné ilegalitě a je už zapotřebí se i více angažovat ve veřejném životě jako křesťané. Církev má svobodu a o svých vnitřních záležitostech si rozhoduje sama. Celosvětově prudce roste rozmach techniky, která zajišťuje rychlý přenos informací, více volného času. Jen si vzpomeňte, kdo měl dříve telefon ne vesnici nebo auto - byli jsme odkázáni na své nohy, kolo či hromadné dopravní prostředky. Dnes je tomu spíše naopak, je menší počet těch, kteří tyto věci, umožňující rychlý přesun osob či informací nemají. Už se dnes ani tak nehospodaří. všechno se dá koupit v obchodě. Díky tomu přibývá volného času. Ale jak ho lidé využívají? V novinách stálo, že 99% lidí tráví svůj volný čas před televizní obrazovkou. Televize je zloděj času, který má přece pro křesťana věčnou hodnotu. Nedá se už vrátit zpět, nejhorší pro člověka není ani nemoc, ani stáří, ale promarněný čas. jako křesťané bychom měli svůj volný čas využívat především tím, že jej věnujeme Bohu - mše svatá i ve všední den, modlitbě, duchovní četbě, návštěvě nemocného či osamělého člověka, službě dětem, vnoučatům. Kéž bychom dobře využili drahocenný dar času, kterým rozhodujeme také o své věčnosti.

SOBOTA 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 26. ŘÍJNA 2024

K Ježíšovi přišli se zprávou o Galilejcích, jejichž krev smísil Pilát s krví jejich obětních zvířat. Řekl jim na to: „Myslíte, že ti Galilejci, když to museli vytrpět, byli větší hříšníci než ostatní Galilejci? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni podobně zahynete. Anebo oněch osmnáct, na které padla věž v Siloe a usmrtila je: myslíte, že byli větší viníci než ostatní obyvatelé Jeruzaléma? Ne, říkám vám; když se však neobráte, všichni právě tak zahynete.“ Vypravoval pak toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici zasazený fíkovník a přišel na něm hledat ovoce, ale nic nenašel. Proto řekl vinaři: ‘Hle, už tři léta přicházím hledat ovoce na tomto fíkovníku, a nic nenacházím. Poraz ho! Proč má zabírat půdu?’ On mu však odpověděl: ‘Pane, nech ho tu ještě tento rok. Okopám ho a pohnojím, snad příště ovoce ponese. Jestliže ne, dáš ho pak porazit.’“ (Lk 13,1-9)

Myslíte, že ti Galilejci byli větší hříšníci než ostatní? Kristus tu zřejmě naráží na něco, co se v těch dnech stalo a co pobouřilo veřejné mínění. Pilát, jak praví evangelium, smísil jejich krev s krví obětních zvířat. V Jeruzalémě se totiž často vyskytovalo falešné mesiášské nadšení a lidé pokřikovali pobuřlivá hesla. Římský místodržící to obyčejně ukrátil v zárodku. Poslal vojáky a ti ubíjeli nadšence i při tom, když obětovali v chrámu při zápalných obětech nebo když šli do města a vedli zvířata k obětem. Stalo se tedy velké neštěstí. Byli zabiti lidé, možná byli mezi nimi i ti, kteří se vzbouřením neměli nic společného. Typicky židovská reakce se projevovala při úsudku o událostech. Čím ti lidé

zhřešili, že je Bůh potrestal smrtí? Je to úsudek náboženský, v podstatě správný, ale mechanicky přizpůsobený. Je pravda, že mají všechna neštěstí příčinu v hříchu, že Bůh je spravedlivý soudce, který trestá každé zlo. Ale je také pravda, že „Boží mlýny melou pomalu“ a že „Bůh nevyplácí každou sobotu“. Boží tresty neslouží k tomu, abychom posuzovali druhé, ale abychom se zamyslili nad sebou.

Těch osmnáct, které věž Siloe pohřbila pod svými troskami.

Takových neštěstí jsou denně tisíce: zřítí se stavba, most, srazí se vlaky apod. Dnešní společnost okamžitě hledá odpovědnost u lidí. Kde je stavitel? Byly jeho plány dobře propočteny? Nebyl tam podvod při použití materiálu? Kdo byl přednosta stanice, který dal vlaku signál k odjezdu? Duchovní lidé hledají právem příčinu hlubší. Bůh stvořil svět spořádaný, harmonický, dobrý. Povodně, zemětřesení, požáry a jiná přírodní neštěstí, píše sv. Basil, mají svůj původ v hříchu. Čím se tedy liší úvahy sv. Basila od mentality Židů? I oni hledali příčinu ve zlu. Ale bylo to v hříchu jiných lidí. Basil naopak radí to, co nařizuje Kristus: hledat příčinu neštěstí v hříchu vlastním. I dnes je mnoho těch, kteří lamentují: Lidé jsou dnes zlí, přijdou velké pohromy! Ale je málo těch, kteří dovedou říci: „Pane Bože, hřeším, netrestej za mé hříchy svět!“

Jestliže se neobráte, všichni tak zahynete. Ptali se jednoho profesora bohosloví, v čem vidí základní rozdíl mezi tzv. morálkou laickou a křesťanskou. Odpověděl: „Je jich mnoho, ale jeden je nápadný. Laický člověk předpokládá, že jsme všichni dobří, ale že je bohužel jistý počet zlých, který se musí dobrou výchovou stále umenšovat. Křesťanství nás učí, že jsme všichni zhřešili, že se musíme dobrou snahou polepšovat, a proto je na světě jistý počet dobrých, tj. světců.“ Vypadá to pesimisticky? Jen na první pohled. Křesťanství učí doopravdy, že je hřích zlo univerzální, že proniká všude a že tedy hrozí Boží tresty všem. Ale proti tomu hlásá, že se dá každé zlo napravit pokáním, že se mohou všichni spasit. Proto začíná radostná zvěst evangelia výzvou: „Obraťte se, čiňte pokání!“ Výsledkem je zničení zla a příchod nebeského království (srv. Mt 3,2).

Spisovatel Alexandr Solženicyn popisuje v knize Souostroví Gulag asi třicet způsobů různých mučení, kterými vyšetřovatelé měnili vězně na poslušné loutky ochotné přiznat se k čemukoli. Nakonec spisovatel klade otřesenému čtenáři otázku: Existuje cesta, jak může člověk v takové situaci obstát?" Odpověď je pozitivní: Jen ten zvítězí, kdo by se všeho zřekl. Kdo není oslaben žádným pozemským poutem, ale jen duše a svědomí mají pro něj cenu. Tam, kde si vězeň horečně připravuje, co řekne či zatají, kde se spoléhá na taktiku, kterou vyšetřovatele přelstí, tam se prohrává. Se zlem se nedá vést dialog. Spisovatel pak uvádí příklad prosté stařenky, která při všech výhrůžkách řekla: "Nebojím se vás. Nebojím se ničeho. Mohu předstoupit před Pána Boha třeba hned." Nejednou jsem se setkal s touto odevzdaností do vůle Boží také osobně. Kéž i my bychom dávali Bohu nejen něco, ale celý svůj život. Pak nebudeme mít strach přiznat se k němu na veřejnosti, ani hledat odpovědi, když se nás někdo bude ptát po důvodech naší naděje.

Modlitba k sv. Janu Pavlu II.

Svatý Jane Pavle, uděluj nám z nebeského okna své požehnání! Žehnej Církvi, kterou jsi miloval, které jsi sloužil a kterou jsi vedl a odvážně pobízel na cestách světa, aby všem nesla Ježíše a všechny k Ježíši přiváděla.

Žehnej mladým, kteří byli tvou velkou vášní. Znovu je veď k snění, dávej jim vzhlížet k výšinám, aby našli světlo, osvěčující stezky pozemského života.

Žehnej rodinám, žehnej každé rodině! Ty upozorňoval na útoky satana proti této vzácné a nepostradatelné jiskérce nebes, kterou Bůh zažehl na zemi. Svátý Jane Pavle, chraň svou modlitbou rodiny a každý život, který v rodině vzchází.

Pros za celý svět, dosud poznamenaný napětím, válkami a bezprávím. Ty jsi bojoval proti válce tím, že vybízel k dialogu a zaséval lásku: pros za nás, abychom byli neúnavnými rozsévači pokoje.

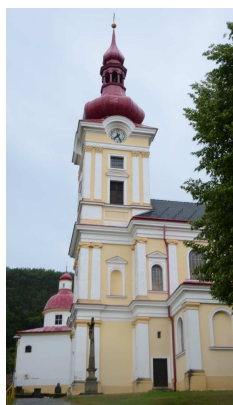
Svatý Jane Pavle, z okna nebes, kde tě vidíme po boku Panny Marie, sesílej nám všem Boží požehnání. Amen.

*Angelo card. Comastri,
generální vikář Jeho Svatosti pro Vatikán*

Votivní svíce pustiměřských poutníků u sarkofágu sv. Jana Pavla II., pod oltářem v kapli sv. Šebestiána v bazilice sv. Petra v Římě, PEREGRINATIO AD MIRACULA FIDEI, 15. června 2014.

**FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE.
PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYSDICE:
číslo účtu: 1560130369/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800**

**ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800**

**SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz**

PÁN BŮH ZAPLATĚ ZA KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

PRAVIDELNÁ MĚSÍČNÍ SBÍRKA (6. 10. 2024)

**DRYSICE: 2.000,-Kč; PODIVICE: 2.400,-Kč; PUSTIMĚŘ: 2.100,-Kč; TOPOLANY: 800,-Kč
Pán Bůh odplat' všem, kdo pamatujete na potřeby své farnosti!**

PLNOMOCNÉ ODPUSTKY PRO DUŠE V OČISTCI

**1. – 2. listopadu: návštěvou kostela - modlitbou Otče náš a Věřím v Boha,
při splnění tří obvyklých podmínek
(*sv. zpověď, sv. přijímání, modlitba na úmysly Sv. otce*).**

**1. - 8. listopadu: je možno získat po splnění tří obvyklých podmínek denně
plnomocné odpustky, přivlastnitelné pouze duším v očistci,
návštěvou hřbitova a modlitbou za zemřelé (třeba jen v duchu);
(kdo z vážného důvodu nemůže hřbitov navštívit v uvedeném termínu,
může tak učinit již od 25. října.**

V ostatních dnech lze získat odpustky částečné.

"Když jsem šel k Janu Pavlu II., vždy jsem musel mít připraveny aspoň dva vtipy"

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

Muž a jeho stále hádavá žena byli na dovolené v Jeruzalémě. Hned druhý den pobytu v Izraeli žena náhle zemřela. Majitel pohřebního ústavu vysvětluje manželovi: „Vaše žena může být pohřbena zde ve Svaté zemi za 150\$, nebo ji můžeme nechat odeslat letecky zpět do Čech za 5000\$.“ Manžel chvíli přemýšlel a pak řekl, že si přeje přepravit ji zpět domů. Majitel pohřebního ústavu se ho zeptal: „Proč byste měl platit 5000\$ za přepravu domů, když může mít vaše žena krásný pohřeb zde, ve Svaté zemi, a to za pouhých 150\$?“ Manžel na to: „Kdysi dávno, víc než před dvěma tisíci lety zde jeden člověk zemřel, také tady byl pohřben, ale za tři dny pak vstal z mrtvých. To já prostě nemůžu riskovat!“

II.

Po slavnostním obědě odchází manželka do kuchyně. Manžel na ni volá: „Nech být to nádobí, když už máš ty narozeniny! Umyješ ho zítra...!“

III.

Na hřbitově: „To je smutné, že váš první manžel zemřel tak brzo...“ – „Ano, přesně to říká i můj druhý manžel...“

IV.

„Vaše zaměstnání?“ – „Krajinný designer.“ – „Náplň práce?“ – „Řídím buldozer.“

V.

„Ještě jednou zazvoníte v neděli v 7 hodin ráno na můj zvonek, a přísahám, že Jehova zůstane beze svědků!!!!“

VI.

Lidová moudrost pro muže: Když žena mlčí, nepřerušuj ji.

VII.

Advokát se ptá ženy, která se chce rozvést: „Paní Kropáčková, proč se chcete dát rozvést?“ – „Kvůli hodinám.“ – „Jak tomu mám rozumět?“ – „Minule, když jsem vstala z křesla, o vteřinu později na to křeslo spadly ze zdi velké a těžké kukačkové hodiny.“ – „No a?“ – „Manžel polohlasem poznamenal: „Stále se zpoždují.“

VIII.

Soud, rozvodové řízení: „Paní návrhovatelko, když jste se vdávala, muselo přece být na manželovi něco pozitivního?“ – „No to jo, ale to jsme už do posledního halěře utratili...“

POŘAD BOHOSLUŽEB: 13. - 20. října 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 13. října	28. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Víta POSPÍŠILA, rodiče, sourozence, s prosbou o dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
		DRYSICE 9.30	za + Marii KNAPOVOU, rodiče, přátele a duše v očistci
		PODIVICE 11.00	za + Jiřinu SVOBODOVOU, + rodiče a Boží požehnání pro živou rodinu
		TOPOLANY 18.00	za farnosti Topolany, Pustiměř, Drysice a Podivice
PONDĚLÍ 14. října	SV. KALIST I., PAPEŽ A MUČEDNÍK	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Annu a Michala GÁBOROVY, rodiče, sourozence a duše v očistci
ÚTERÝ 15. října	SV. TEREZIE OD JEŽÍŠE, PANNA A UČITELKA CÍRKVE	PODIVICE 8.00	za + rodinu MENŠÍKOVU, NAVRÁTILOVU a duše v očistci
STŘEDA 16. října	SV. HEDVIKA, ŘEHOLNICE SV. MARKÉTA MARIE ALACOQUE, PANNA	DRYSICE 18.00	za + Marii BUČKOVOU, dar zdraví a Boží požehnání pro živou rodinu
ČTVRTEK 17. října	SV. IGNÁC Z ANTIOCHIE, BISKUP A MUČEDNÍK	KRÁSENSKO 9.00	za farnosti Pustiměř, Drysice, Podivice a Topolany
		TOPOLANY 14.00	POHŘEB Jitka BRHELOVÁ (1944)
PÁTEK 18. října	SVÁTEK SV. LUKÁŠ, EVANGELISTA	PUSTIMĚŘ 18.00	za + Jiřinu POHLODKOVOU, rodiče, sourozence a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 19. října	SV. PAVEL OD KŘÍŽE, KNĚZ		
NEDĚLE 20. října	29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN MISÍ SBÍRKA NA MISIE	PUSTIMĚŘ 8.00	za + Karla a Annu SMEJKALOVY, sourozence a rodiče z obou stran
		DRYSICE 9.30	za + Dominika GAŠPARÍKA, rodiče sourozence, švagra a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA, dvě manželky, dceru a za živou a +rodinu POSPÍŠILOVU a ŠMEHLÍKOVU
		TOPOLANY 18.00	za + Jaroslava PŘIKRYLA, rodiče z obou stran a Boží ochranu pro živou rodinu

POŘAD BOHOSLUŽEB: 20. - 27. října 2024

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 20. října	29. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SVĚTOVÝ DEN MISÍÍ SBÍRKA NA MISIE	PUSTIMĚŘ 8.00	za +Karla a Annu SMEJKALOVY, sourozence a rodiče z obou stran
		DRYSICE 9.30	za + Dominika GAŠPARÍKA, rodiče sourozence, švagra a Boží požehnání pro rodinu
		PODIVICE 11.00	za + Rudolfa POSPÍŠILA, dvě manželky, dceru a za živou a +rodinu POSPÍŠILOVU a ŠMEHLÍKOVU
		TOPOLANY 18.00	za +Jaroslava PŘIKRYLA, rodiče z obou stran a Boží ochranu pro živou rodinu
PONDĚLÍ 21. října	BL. KAREL I. RAKOUSKÝ CÍSAŘ A APOŠTOLSKÝ KRÁL	PUSTIMĚŘ 18.00	za Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU a ZELENKOVU
ÚTERÝ 22. října	SV. JAN PAVEL II., PAPEŽ	PODIVICE 8.00	za živou a + rodinu MAHDALOVU
STŘEDA 23. října	SV. JAN KAPISTRÁNSKÝ, KNĚZ	PUSTIMĚŘ 18.00	za dary Ducha Svatého a ochranu Panny Marie pro syna a dceru
ČTVRTEK 24. října	SV. ANTONÍN MARIA KLARET, BISKUP	PODIVICE 8.00	za farnosti Podivice, Pustiměř, Drysice a Topolany
PÁTEK 25. října	SLAVNOST VÝROČÍ POSVĚCENÍ KOSTELA (1896)	DRYSICE 18.00	za živé a + kněze, řeholnice, farníky a dobrodince kostela Narození Panny Marie
SOBOTA, 26. října – SOBOTA 29. TÝDNE V MEZIDOBÍ			
NEDĚLE 27. října	 30. NEDĚLE V MEZIDOBÍ PODIVICE, TOPOLANY: PO MŠI SVATÉ SVĚTELNÝ PRŮVOD NA HŘBITOV A MODLITBA ZA ZEMŘELÉ	PUSTIMĚŘ 8.00	za Boží požehnání pro děti a naše rodiny
		DRYSICE 9.30	na poděkování Trojjedinému Bohu a Panně Marii za 95 let života s prosbou o Boží požehnání pro rodinu POLÁCHOVU
		PODIVICE 11.00	za + Vlastu POSPÍŠILOVOU, duše v očistci a Boží požehnání pro rodinu ŠMEHLÍKOVU POSPÍŠILOVU a KOČVAROVU
		TOPOLANY 17.00	na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodíní s prosbou o Boží ochranu a požehnání

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXI. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>